

فصل اول

(چهارگزینه ای)

۱. اصل بهای تمام شده بیان میکند:

الف. دارایی ها باید در ابتدایه بهای تمام شده ثبت شوند و هنگام تغییر ارزش بازار دارایی ها، به ارزش بازار تعدیل شوند.

ب. فعالیت های یک واحد تجاری باید از فعالیت های مالکان آن متمایز شود.

ج. دارایی ها باید به بهای تمام شده ثبت شوند.

د. تنها مبادلاتی را که میتوان به پول بیان کرد باید در دفاتر حسابداری ثبت شوند.

۲. کدامیک از عبارات زیر در خصوص مفروضات بنیادین حسابداری صحیح است؟

الف. فرض های بنیادین همان اصول حسابداری هستند.

ب. فرض شخصیت اقتصادی بیان میکند که باید یک واحد خاص پاسخگو وجود داشته باشد.

ج. فرض واحد پولی این امکان را برای حسابداری فراهم میسازد تا تفکر اخلاقی کارکنان را اندازه گیری کند.

د. شرکت های تضامنی واحد های اقتصادی نیستند.

۳. کدام یک از عبارات زیر صحیح نیست؟

الف. صورت جریان وجوه نقد اطلاعات مربوط به جریان های نقدی ورودی و خروجی شرکت را خلاصه میکند.

ب. ترازنامه دارایی ها، بدهی ها و حقوق صاحبان سرمایه شرکت در یک تاریخ معین را گزارش میکند.

ج. صورت سود و زیان درآمدها، هزینه ها، تغییرات در حقوق صاحبان سرمایه و سود یا زیان خالص یک دوره زمانی معین را ارائه میکند.

د. صورت حقوق صاحبان سرمایه تغییرات در حقوق صاحبان سرمایه در یک دوره معین را گزارش میکند.

۴. صورت مالی که دارایی ها، بدهی ها و حقوق صاحبان سرمایه را گزارش میکند _____ نام دارد:

الف. صورت سود و زیان

ب. صورت حقوق صاحبان سرمایه

ج. ترازنامه

د. صورت جریان وجوه نقد

۵. فرض دوره زمانی بیان میکند:

الف. درآمد باید در آن دوره حسابداری که تحقق یافته است، شناسایی شود.

ب. هزینه ها را باید با درآمدها انطباق داد.

ج. عمر اقتصادی یک واحد تجاری را میتوان به دوره های زمانی تصنعی تقسیم کرد.

د. سال مالی باید با سال تقویمی یکسان باشد.

۶. فرض دوره زمانی بیان میکند:

الف. شرکتها برای تهیه صورتهای مالی باید تا انتهای سال تقویمی صبر کنند.

ب. شرکت ها از سال مالی برای گزارش اطلاعات مالی استفاده میکنند.

ج. عمر اقتصادی یک واحد تجاری را میتوان به دوره های زمانی تصنعی تقسیم کرد.

د. شرکت ها اطلاعات را در دوره زمانی که رخ داده اند ثبت میکنند.

۷. کدامیک از عبارات زیر در خصوص مبنای تعهدی حسابداری نادرست است:

الف. رویدادهایی که صورتهای مالی یک شرکت را تغییر میدهند باید در دوره ای که رویداد رخ داده است ثبت شوند.

ب. درآمد در دوره ای ثبت میشود که تحقق یافته است.

ج. این مبنا بر اساس اصول پذیرفته شده حسابداری قرار دارد.

د. درآمدتها در دوره ای که وجه نقد دریافت شده است ثبت میشود.

*****

(سوالات تشریحی)

۱. چهار صورت مالی اساسی حسابداری کدامند؟

ترازنامه - صورت سود و زیان - صورت سود و زیان جامع - صورت جریان وجوه نقد

۲. چه تفاوتی بین صورتهای مالی و گزارشگری مالی وجود دارد؟

گزارشگری مالی در مقایسه با صورتهای مالی گسترده بوده و اطلاعات بیشتری را دربر میگیرد.

۳. چهارچوب مفهومی چیست؟ چرا حسابداری به چهارچوب مفهومی نیاز دارد؟

چهارچوب مفهومی ماهیت، کارکرد و محدودیت های حسابداری و صورتهای مالی را تعیین میکند. برای آنکه قواعد حسابداری یکنواخت و مفیدی بدست آید، فرآیند تدوین استانداردها باید بر مبنای مجموعه مفاهیم و اهداف ساختار یافته ای قرار داشته باشد و به همین دلیل به چهارچوب مفهومی نیاز داریم.

۴. اهداف اصلی گزارشگری مالی کدام است؟

هدف صورتهای مالی ارائه اطلاعات تلخیص و طبقه بندی شده درباره وضعیت مالی، عملکرد مالی و انعطاف پذیری مالی و احداثجاری است.

۵. مفهوم خصوصیات کیفی اطلاعات حسابداری را توضیح دهید؟

ویژگیهای کیفی به خصوصیات اتلاق میشود که موجب میشود اطلاعات ارائه شده در صورتهای مالی، برای استفاده کمندگان در راستای ارزیابی وضعیت مالی، عملکرد مالی و انعطاف پذیری مالی واحد تجاری مفید واقع شود.

۶. به صورت خلاصه دو خصوصیت کیفی اصلی اطلاعات حسابداری را تشریح کنید؟

خصوصیات کیفی اصلی مرتبط با محتوای اطلاعات، مربوط بودن و قابل اتکا بودن است. هرگاه اطلاعات مالی مربوط و قابل اتکا نباشد در تصمیمگیری مفید نخواهد بود. مربوط بودن اطلاعات حسابداری به این معناست که این اطلاعات باید برای تصمیم گیری استفاده کنندگان از این اطلاعات مبنایی صحیح و منطقی فراهم کند. برای اینکه اطلاعات مفید باشد باید قابل اتکانیز باشد. اطلاعاتی قابل اتکا است که عاری از اشتباه و تمایلات جانبدارانه با اهمیت باشد و به طور صادقانه معرف آن چیزی باشد که مدعی بیان آن است.

۷. چه تفاوتی بین دو خصوصیت کیفی قابل مقایسه بودن و ثبات رویه وجود دارد؟

استفاده کنندگان باید بتوانند از طریق مقایسه صورتهای مالی شرکت، روند تغییرات در وضعیت مالی، عملکرد مالی و انعطاف پذیری مالی واحد تجاری را مشخص کنند. استفاده کنندگان همچنین باید بتوانند صورتهای مالی شرکت های مختلف را مقایسه کنند تا وضعیت مالی، عملکرد مالی و انعطاف پذیری مالی آنها را نسبت به یکدیگر بسنجند.

قابل مقایسه بودن مستلزم این امر است که اندازه گیری و ارائه اثرات مالی معاملات و سایر رویدادهای مشابه در هر دوره حسابداری و از یک دوره به دوره بعد باثبات رویه انجام گیرد و همچنین هماهنگی رویه توسط واحدهای تجاری مختلف حفظ شود.

۸. بین هزینه و ستانده توسط صاحبان سرمایه چه تفاوتی وجود دارد؟

ستانده صاحبان سرمایه عبارت است از کاهش در حقوق صاحبان سرمایه ناشی از انتقال دارایی ها به صاحبان سرمایه یا ایجاددهی در قبال آنها به منظور کاهش حقوق مالکانه و یا توزیع سود.

هزینه عبارت است از کاهش در حقوق صاحبان سرمایه به جز مواردی که به ستانده صاحبان سرمایه مربوط است.

۹. بین درآمد و آورده توسط حقوق صاحبان سرمایه چه تفاوتی وجود دارد؟

درآمد عبارت است از افزایش در حقوق صاحبان سرمایه به جز مواردی که به آورده ی صاحبان سرمایه مربوط است.

آورده صاحبان سرمایه عبارت است از افزایش در حقوق صاحبان سرمایه، ناشی از سرمایه گذاری در شرکت جهت کسب یا افزایش حقوق مالکانه.

۱۰. چهار چوب حسابداری مالی مبتنی بر چهار فرض بنیادی است. این مفروضات را توضیح دهید؟

فرض شخصیت اقتصادی: بین شرکت و مالکیت آن مرزی قائل میشود.

فرض تداوم فعالیت: این فرض بر این است که یک شرکت برای مدت طولانی به فعالیت خود ادامه میدهد.

فرض دوره حسابداری: با استفاده از این فرض نتایج واقعی عملیات یک شرکت را تنها در زمان تسویه، یعنی خاتمه عملیات آن میتوان تعیین کرد.

فرض واحد اندازه گیری: برای اندازه گیری هر ویژگی یا کیفیت در نگاه اول به یک مقیاس اندلزه گیری نیاز است. در حسابداری نیز پول یک واحد اندازه گیری مبادلات و تهیه صورتهای مالی مورد استفاده قرار میگیرد.

۱۱. دو محدودیت اصلی ذاتی در ارائه اطلاعات مالی را بیان کنید؟

اهمیت: هنگامی که مبلغ اقلام ورودیها، در مقایسه با هزینه اعمال صحیح ترین روش های حسابداری با اهمیت نیست و نتایج حاصل از به کارگیری دقیق قواعد و رویدادهای حسابداری نمیتواند بر قضاوت استفاده کنندگان تاثیر بگذارد، اصول حسابداری به طور دقیق رعایت نمیشود. اهمیت هرگز به معنای نادیده گرفتن اقلام فاقد اهمیت نیست. بلکه همه ی رویدادها صرف نظر از اهمیت آنها باید مدنظر قرار گیرند. با این حال در صورتهای مالی اقلام با اهمیت به صورت مجزا و اقلام کم اهمیت به صورت تجمیعی افشا میشوند.

*****

(تمرین ها)

۱. کدامیک از خصوصیات کیفی اطلاعات حسابداری به بهترین نحو در موارد زیر تشریح شده است؟

الف. شرکت مروارید برای ارزش گذاری موجودی های خود از روش اولین صادره از اولین وارده (FIFO) استفاده میکنند. انتخاب خاصه

ب. آقای صیادی از ابتدای تأسیس شرکت خود از روش خط مستقیم برای مستهلک کردن ماشین آلات و تجهیزات استفاده کرده است. ثبات رویه

ج. شرکت ارغوان بلافاصله پس از پایان سال مالی صورتهای خود را منتشر میکند. به موقع بودن

۲. تعیین کنید هر یک از اقلام زیر در کدامیک از عناصر مالی گزارش میشوند؟

الف. فروش. درآمد، صورت سود و زیان

ب. سرمایه گذاری مجدد. ترازنامه، حقوق صاحبان سرمایه

ج. موجودی کالا. ترازنامه، دارایی

د. استهلاک. دارایی غیر جاری، ترازنامه، دارایی مشهود

ه. سود نقدی سهام.

و. انتشار سهام عادی.

۳. کدامیک از مفروضات بنیادی حسابداری به بهترین نحو در موارد زیر تشریح شده است؟

الف. برای اهداف گزارشگری مالی، فعالیت های اقتصادی شرکت قربانی به دوره های ۱۲ ماهه تقسیم شده است. فرض دوره مالی

ب. شرکت خرمی مبالغ اقلام مندرج در صورتهای مالی خود را بابت اثرات تورم تعدیل نکرده است. تداوم فعالیت

ج. شرکت احدی، دارایی های خود را در ترازنامه به دو گروه جاری و غیرجاری طبقه بندی کرده است. تداوم فعالیت

د. برای مقاصد گزارشگری مالی، فعالیت های اقتصادی شرکت رازی با واحدهای تابعه، تلفیق شده است. شخصیت اقتصادی یا تفکیک شخصیت

۴. کدامیک از اصول اساسی حسابداری به بهترین نحو در موارد زیر تشریح شده است؟

الف. شرکت اعظمی در زمانی که یک درآمد تحقق یافته باشد (ونه زمانی که وجه مربوط به این درآمد دریافت شده است) آن را در صورت مالی خود شناسایی میکند. اصل تحقق درآمد

ب. شرکت سینایی دعوای حقوقی علیه خود را در یادداشت های همراه صورت های مالی افشا کرده است. اصل افشاء

ج. بآنکه ارزش جاری زمین فروشگاه ساحل افزایش یافته است، این زمین در ترازنامه فروشگاه به بهای تحصیل شده گزارش شده است. اصل بهای تمام شده

۵. در هر یک از موارد زیر کدام محدودیت حسابداری تشریح شده است؟

الف. شرکت سپیدار موجودی محصولات کشاورزی خود را به ارزش منصفانه گزارش کرده است. محدودیت صنعت یا خصوصیات صنعت

ب. شرکت مختاری سود احتمالی ناشی از یک دعوای حقوقی به مبلغ ۶۵ میلیون ریال شناسایی نکرده است. اصل احتیاط یا اصل محافظه کاری

ج. شرکت ارجمندی تنها اطلاعاتی را در صورت های مالی خود ارائه میکند که منافع حاصل از این اطلاعات بیش از هزینه های تهیه آن باشد. اصل فزونی منابع بر مخارج

۶. در هر یک از موارد زیر کدام یک از مفروضات اصول یا محدودیت حسابداری به کار رفته است؟

الف. استفاده از اقل بهای تمام شده خالص ارزش فروش برای ارزش یابی موجودی مواد و کالا. اصل محافظه کاری

ب. در ترازنامه برخی دارایی های کم ارزش و مشابه در قالب یک رقم گزارش شده است. اهمیت، طبقه بندی و ادغام

ج. بهای تمام شده یک دارایی استهلاک پذیر در طی عمر مفید برآوردی آن دارایی تخصیص داده شده است. اصل تطابق (سرشکن کردن، سیستماتیک)

۷. تعیین کنید که هر یک از اقلام زیر باید به عنوان هزینه گزارش شود یا به عنوان دارایی گزارش شود؟

الف. پرداخت ۱۵ میلیون ریال بابت عوارض خرید یک قطعه زمین جهت احداث کارخانه دارایی

ب. پرداخت ۲۱ میلیون ریال بابت آسفالت محوطه کارگاه دارایی

ج. خرید یک دستگاه برش چوب به مبلغ ۳۵ میلیون ریال دارایی

د. پرداخت اجاره بهای ۶ ماه آینده ساختمان اداری در ابتدای تیرماه. هزینه

ه. پرداخت ۸ میلیون ریال بابت حقوق اردیبهشت ماه راننده خودروی حمل محصول به بازار. هزینه

*****

فصل سوم

(چهارگزینه ای)

۱. کدامیک از گزینه های زیر صحیح است؟ خطرات خرید داخلی...

الف. از خریدهای خارجی بیشتر است.

ب. از خریدهای خارجی کمتر است.

ج. برابر خریدهای خارجی است.

د. هیچکدام

۲. موجودی کالای در راه در ترانز نامه در چه سرفصلی گزارش می شود؟

الف. دارایی های جاری، پیش پرداخت هزینه ها.

ب. دارایی های غیر جاری، دارایی های ثابت مشهود.

ج. دارایی های جاری، موجودی کالا.

د. دارایی های غیر جاری، سایر دارایی ها.

۳. هزینه حمل کالای خریداری شده در چه سرفصلی قرار میگیرد؟

الف. هزینه های عملیاتی

ب. سایر هزینه ها و زیان های غیر عملیاتی

ج. بهای تمام شده کالای فروش رفته

د. بهای تمام شده موجودی کالا

۴. کدامیک از گزینه های زیر صحیح است؟ در اعتبارات اسنادی برگشت پذیر...

الف. خریدار حق تغییر شرایط اعتبار را دارد.

ب. بانک گشایش کننده اعتبار حق تغییر شرایط اعتبار را دارد

ج. فروشنده حق تغییر شرایط اعتبار را دارد

د. الف و ب

۵. حساب اعتبارات اسنادی در چه زمانی بستانکار نمیشود؟

الف. دریافت خسارت از شرکت بیمه در صورت بیمه بودن

ب. برگشت قسمتی از سفارش انجام نشده

ج. انتقال به حساب دارایی

د. ثبت کارمزد ثبت سفارش

۶. در صورتیکه شرکت ارمغان برای خرید ماشین آلات از طریق اعتبارات اسنادی اقدام نماید، در پایان

حساب اعتبارات اسنادی رابه چه حسابی میبندند؟

الف. موجودی کالا

ب. بانک

ج. سپرده ثبت سفارش

د. ماشین آلات

۷. مبنای محاسبه حق ثبت سفارش ۵/۰۰۰٪ ارزش پروفورما است. در صورتیکه ارزش

پروفورما ۱۰۰/۰۰۰ دلار و قیمت هر دلار ۱۰/۰۰۰ ریال باشد، حق ثبت سفارش چه مبلغی است؟

الف. ۵۰۰/۰۰۰ ریال ب. ۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال ج. ۱۵۰/۰۰۰ ریال د. ۲۵۰/۰۰۰ ریال

۸. در شرایط حمل C&F هزینه حمل و بیمه کالا تا بندر مقصد بر عهده کیست؟

الف. بانک گشایش کننده اعتبار

ب. خریدار

ج. فروشنده

د. گمرک

۹. تراز آزمایشی مانده حساب ملزومات را ۳/۵۰۰/۰۰۰ ریال و هزینه ملزومات را صفر نشان میدهد. اگر موجودی باقی مانده ۶/۰۰۰/۰۰۰ ریال باشد، آرتیکل تعدیلی به چه صورت خواهد بود؟

الف. ملزومات ۶/۰۰۰/۰۰۰

هزینه ملزومات ۶/۰۰۰/۰۰۰

ب. ملزومات ۷/۵۰۰/۰۰۰

هزینه ملزومات ۷/۵۰۰/۰۰۰

ج. هزینه ملزومات ۶/۰۰۰/۰۰۰

ملزومات ۶/۰۰۰/۰۰۰

د. هزینه ملزومات ۷/۵۰۰/۰۰۰

ملزومات ۷/۵۰۰/۰۰۰

۱۰. تراز آزمایشی مانده حساب ملزومات را صفر و هزینه ملزومات را ۳/۵۰۰/۰۰۰ ریال و نشان میدهد. اگر موجودی باقی مانده ۶/۰۰۰/۰۰۰ ریال باشد، آرتیکل تعدیلی به چه صورت خواهد بود؟

الف. ملزومات ۶/۰۰۰/۰۰۰

هزینه ملزومات ۶/۰۰۰/۰۰۰

ب. ملزومات ۷/۵۰۰/۰۰۰

هزینه ملزومات ۷/۵۰۰/۰۰۰

ج. هزینه ملزومات ۶/۰۰۰/۰۰۰

ملزومات ۶/۰۰۰/۰۰۰

د. هزینه ملزومات ۷/۵۰۰/۰۰۰

ملزومات ۷/۵۰۰/۰۰۰

۱۱. تعدیل پیش پرداخت هزینه ها(دارایی):

الف. دارایی ها را کاهش و درآمدها را افزایش میدهد.

ب. هزینه ها را کاهش و دارایی ها را افزایش.

ج. دارایی ها را کاهش و هزینه را افزایش میدهد.

د. درآمدها را کاهش و دارایی ها را افزایش میدهد.

۱۲. استهلاک انباشته:

الف. یک حساب کاهنده دارایی است.

ب. یک حساب هزینه است.

ج. یک حساب حقوق صاحبان سرمایه است.

د. یک حساب بدهی است.

۱۳. تعدیل هزینه های پیش پرداخت شده(هزینه):

الف. دارایی‌ها را کاهش و درآمدها را افزایش می‌دهد.

ب. هزینه‌ها را کاهش و دارایی‌ها را افزایش می‌دهد.

ج. دارایی‌ها را کاهش و هزینه‌ها را افزایش می‌دهد.

د. درآمدها را کاهش و دارایی‌ها را افزایش می‌دهد.

۱۴. شرکت سینایی، استهلاک شهریورماه را ۱۰ میلیون ریال محاسبه کرده است. آرتیکل تعدیلی مربوط استهلاک کدام است؟

الف. هزینه استهلاک ۱۰/۰۰۰/۰۰۰

استهلاک انباشته ۱۰/۰۰۰/۰۰۰

ب. هزینه استهلاک ۱۰/۰۰۰/۰۰۰

تجهیزات ۱۰/۰۰۰/۰۰۰

ج. استهلاک انباشته ۱۰/۰۰۰/۰۰۰

هزینه استهلاک ۱۰/۰۰۰/۰۰۰

د. استهلاک انباشته ۱۰/۰۰۰/۰۰۰

تجهیزات ۱۰/۰۰۰/۰۰۰

۱۵. تراز آزمایشی، مانده حساب پیش پرداخت بیمه را صفر و هزینه بیمه را ۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال نشان می‌دهد. اگر ۸/۰۰۰/۰۰۰ ریال از پیش پرداخت بیمه باقی مانده باشد، آرتیکل تعدیلی چیست؟

الف. ۸/۰۰۰/۰۰۰ ریال در بدهکار پیش پرداخت بیمه و ۸/۰۰۰/۰۰۰ ریال در بستانکار هزینه بیمه

ب. ۸/۰۰۰/۰۰۰ ریال در بدهکار هزینه بیمه و ۸/۰۰۰/۰۰۰ ریال در بستانکار پیش پرداخت بیمه

ج. ۷/۰۰۰/۰۰۰ ریال در بدهکار پیش پرداخت بیمه و ۷/۰۰۰/۰۰۰ ریال در بستانکار هزینه بیمه

د. ۷/۰۰۰/۰۰۰ ریال در بدهکار هزینه بیمه و ۷/۰۰۰/۰۰۰ ریال در بستانکار پیش پرداخت بیمه

*****

(سوالات تشریحی)

۱. فرایند خریدهای داخلی را بیان کنید؟

دریافت سفارش خرید کالا از مشتریان در قالب فرو سفارش فروش.

تأیید فرم سفارش فروش توسط مدیران فروش یا سایر مقامات مجاز شرکت

ثبت فرم سفارش فروش در کاردکس انبار

صدور حواله به نام مشتری در صورت داشتن موجودی انبار

صدور فرم خرید کالا در صورت نداشتن موجودی انبار

۲. کدام مراحل خریدهای داخلی معمولاً نیازمند آرتیکل های حسابداری است؟

ارسال سفارش کالا برای فروشندگان

انتقال مالکیت کالا به شرکت

دریافت کالا توسط انبار

۳. در چه نوع خریدهایی ارسال سفارش مستلزم ثبت حسابداری است؟

در مواقعی که شرکت نمیتواند از دریافت کالای سفارش داده شده انصراف دهد، ارسال کالای سفارش داده شده با خرید قطعی کالا مترادف است. این تعهد غیر قابل فسخ به واسطه ماهیت کالای سفارش داده شده فرایند سفارش یا قرارداد منعقد بین خریدار و فروشنده ایجاد میشود.

۴. چه تفاوتی بین خریدهای داخلی و خارجی وجود دارد؟

خرید خارجی نسبت به خرید داخلی، مستلزم فرایند کاملاً متفاوت و پیچیده تری است. برای مثال وجود مسافت زیاد بین خریدار و فروشنده همچنین تفاوت در قوانین تجاری کشورها باعث میشود ریسک خرید خارجی بسیار بیشتر از خرید داخلی باشد. برای تسهیل در امر مبادلات خارجی سیستم بانک به عنوان یک واسطه معتبر وارد عمل شده و از طریق ابزار اعتبارات اسنادی و دیگر ابزارها تا حدود زیادی ریسک های مبادله ی تجاری بین دو طرف یک معامله خارجی را کاهش میدهد.

۵. انواع روشهای خریدهای خارجی را بیان کنید و به طور مختصر توضیح دهید؟

روش امانی: خریدار پس از دریافت کالا وجه مربوط به بهای کالاهای دریافتی را برای فروشنده حواله میکند.

روش پیش پرداخت کامل: خریدار کل بهای کالا را به فروشنده پرداخت مینماید. پس از آن فروشنده اقدام به ارسال کالا برای خریدار مینماید.

روش اعتبارات اسنادی: بانک به عنوان واسطه انجام معامله را برای خریدار و فروشنده تضمین میکند.

روش برات اسنادی: فروشنده به مبلغ بهای کالای مورد معامله یک فقره برات صادر و برای بانک خریدار ارسال میکند. پس از قبول برات توسط بانک فروشنده، مدارک توسط خریدار برای فروشنده ارسال میگردد و فروشنده کالا برای خریدار ارسال مینماید.

۶. اعتبارات اسنادی را تعریف کنید؟

تعهدی از سوی بانک به خریدار و فروشنده است. بانک تعهد میکند که مبلغ پرداختی توسط خریدار به موقع و با مبلغ صحیح به دست فروشنده خواهد رسید. چنانچه خریدار قادر به پرداخت بهای کالای خریداری شده نباشد، بانک موظف است باقیمانده یا تمام مبلغ تعهد خریدار را بپردازد.

۷. انواع اعتبارات اسنادی را نام برده و هر یک را به طور مختصر شرح دهید؟

قابل برگشت: خریدار و یا بانک گشایش کننده اعتبار میتواند بدون اطلاع ذی نفع هرگونه تغییر یا اصلاحی در شرایط اعتبار به وجود آورد.

قابل انتقال: ذی نفع حق دارد همه یا بخشی از اعتبار گشایش شده را به شخص یا اشخاص دیگری انتقال دهد.

نسیه یا مدت دار: وجه اعتبار بلافاصله پس از ارائه اسناد از سوی ذی نفع پرداخت نمیشود بلکه پرداخت وجه آن بعد از مدت تعیین شده صورت میگیرد.

دیداری: طبق آن بانک ابلاغ کننده پس از رویت اسناد حمل ارائه شده از طرف فروشنده در صورت رعایت تمام شرایط اعتبار از سوی وی بلافاصله وجه آنرا پرداخت میکند.

۸. مراحل گشایش اعتبارات اسنادی را بیان کنید؟

دریافت پیش فاکتور از فروشنده – تکمیل فرم درخواست ثبت سفارش توسط خریدار – اخذ مجزهای لازم از مراکز قانونی جهت تکمیل فرم ثبت سفارش – تکمیل فرم درخواست گشایش اعتبار اسنادی از بانک گشایش کننده اعتبار و ارائه آن به بانک مذکور – پرداخت مبلغ بیمه و دریافت بیمه نامه

باربری و ارائه آن به بانک گشایش کننده اعتبار – واریز کل یا درصدی از مبلغ پیش فاکتور به عنوان پیش پرداخت اعتبار اسنادی – اعلان بانک گشایش کننده اعتبار اسنادی به بانک کارگزار

۹. اعتبارات اسنادی چه هزینه هایی را به خریدار تحمیل میکند؟

هزینه های ثابت مانند: هزینه تمبر مالیاتی – هزینه های متغیر اعتبار اسنادی مانند: تعرفه کارمزد گشایش اعتبار

۱۰. سفارشات و پیش پرداخت کالا در کدام بخش ترازنامه گزارش میشوند؟
در بخش موجودی ها در قسمت دارایی های جاری ترازنامه گزارش میشوند.

۱۱. آرتیکل های تعدیلی پایان سال مربوط به پیش پرداخت های هزینه را توضیح دهید؟

حسابداری باید در پایان سال مالی بخش مصرف شده یا منقضی شده پیش پرداخت های هزینه را از حساب دارایی ها خارج کرده و به حساب هزینه منظور نمایند.

۱۲. تفاوت بین هزینه استهلاک و استهلاک انباشته چیست؟

حساب استهلاک انباشته کاهنده دارایی ها است. در ترازنامه پس از دارایی های مربوطه ارائه میشود. مانده ی بستانکار دارد. هزینه استهلاک آن بخش از بهای تمام شده دارایی را نشان میدهد که در طی دوره مالی منقضی شده است.

۱۳. شرکت عادل تمامی ملزوماتی را که خریداری میکند در بدهکار حساب ملزومات ثبت میکند. آرتیکل تعدیلی شرکت عادل در رابطه با حساب ملزومات چیست؟

هزینه ملزومات مصرفی xxx

موجودی ملزومات xxx

ثبت تعدیل موجودی ملزومات در پایان سال

۱۴. شرکت میثاق وجه پرداختی بابت بیمه را در بدهکار حساب هزینه بیمه ثبت میکند. آرتیکل تعدیلی شرکت میثاق در رابطه با حساب بیمه چیست؟

پیش پرداخت بیمه xxx

هزینه بیمه xxx

(مسائل)

۱. در تاریخ ۱۵ خرداد ۱۳۹۱ آقای سروری جهت واردات کالاهایی از کشور آلمان به ارزش ۱۶۰/۰۰۰ دلار بر مبنای CIF پروفرمای دریافتی از فروشنده رابه بانک ارائه نمود. پس از موافقت اولیه بانک گشایش کننده اعتبار اسنادی، به ترتیب عملیات زیر برای واردات کالاهای فوق صورت گرفته است:

۱۷ خرداد برداشت مبلغ ۲۸۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال از حساب آقای سروری بر مبنای ۱۰ درصد ارزش پیش فاکتور بابت ودیعه ثبت سفارش.

۱۸ خرداد آقای سروری با ارائه مدارک لازم نسبت به گشایش اعتبار اسنادی شماره ۹۱/۶۰۱/۷۱۴ اقدام نمود. در این تاریخ بانک مبلغ زیر را از حساب شرکت برداشت نمود:

حق ثبت سفارش ۴۰ ریال به ازای هر دلار ارزش پروفرما

کارمزد گشایش اعتبار ۵۶۰/۰۰۰

سپرده اعتبار ۳۷۵/۲۰۰/۰۰۰

هزینه تلکس به بانک کارگزار بابت اعلام گشایش اعتبار ۹۰/۰۰۰

۲۸ تیر برداشت مبلغ ۵۲۱/۱۶۰ ریال از حساب شرکت بابت تاخیر در واریز وجو اسناد حمل آقای سروری.

۳۱ تیر پرداخت ۱/۶۶/۷۰۰ ریال هزینه های گمرکی و ترخیص کالا. همچنین پرداخت ۳۳۴/۰۰۰ ریال هزینه حمل

۱ مرداد ارائه جواز سبز گمرکی به بانک و استرداد ودیعه ثبت سفارش به حساب شرکت.

خواسته ها:

الف. ثبت عملیات فوق در دفتر روزنامه

ب. تنظیم حساب اعتبارات اسنادی در دفتر کل

ج. بستن حساب اعتبارات اسنادی در خاتمه عملیات

۱۵ خرداد) کل ارزش پروفرما $۱۶۰/۰۰۰ \times ۴۰ = ۴۰۰/۰۰۰$

دفتر روزنامه

تاریخ	شرح	بدهکار	بستانکار
03/17	ودایع دریافتی	280,000,000	
	بانک		280,000,000
03/18	اعتبارات اسنادی	6,400,000	
	بانک		6,400,000
03/18	اعتبارات اسنادی	560,000	
	بانک		560,000
03/18	اعتبارات اسنادی	375,200,000	
	بانک		375,200,000
03/18	اعتبارات اسنادی	90,000	
	بانک		90,000
04/28	اعتبارات اسنادی	521,160	
	بانک		521,160
/04/31	اعتبارات اسنادی	1,666,700	
	بانک		1,666,700
	اعتبارات اسنادی	334,000	
	بانک		334,000
	موجودی کالا	384,771,860	
	اعتبارات اسنادی		384,771,860
05/01	وجه نقد	280,000,000	
	ودایع دریافتی		280,000,000

اعتبارات اسنادی		موجودی کالا	ودایع دریافتی	
384,771,860		384,771,860	۲۸۰۰۰۰۰۰	۲۸۰۰۰۰۰۰
0	6,400,000		۰	۰
	560,000		۰	۰
	375,200,000			
	0			
	90,000			
	521,160			
	1,666,700			
	334,000			
384,771,860	384,771,860			
0	0			
0	0			

در تاریخ ۴*****

۲۰ خرداد ۱۳۸۹، شرکت نرگس برای ورود یک دستگاه ماشین جوراب بافی از کشور آلمان به ارزش ۹۰/۵۰۰ مارک به قیمت C.I.F با ارائه پروفرما به بانک ملی درخواست صدور ودیعه ثبت سفارش می نماید. بانک با برداشت ۱۰ درصد ارزش پروفرما به نرخ شناور هر مارک ۲۱۳ ریال، از حساب جاری شرکت نرگس، بابت ثبت ودیعه ثبت سفارش سند ودیعه را صادر و تسلیم نماینده شرکت نرگس مینماید.

در تاریخ ۶ تیر با انجام اقدامات لازم به بانک مراجعه کرده و درخواست گشایش اعتبار می نماید. بانک در ازای حق ثبت سفارش، مبلغ ۰۰۰۵/ ارزش پروفرما را از حساب شرکت برداشت مینماید و حساب اعتباری ۰۴۴۱/۶۳۷۰ را گشایش میکند. همچنین بانک مبالغ زیر را از حساب شرکت برداشت مینماید:

۱. مبلغ ۲۱۱/۵۸۹ ریال بابت هزینه گشایش اعتبارات اسنادی

۲. مبلغ ۴۱/۷۲۳/۰۰۰ ریال بابت سپرده اعتبارات اسنادی

۸ تیر برداشت مبلغ ۷۰/۹۵۰ بابت هزینه تلکس

۸ مرداد کارگزار با ارسال اسناد اعتبارات اطلاع داد که وجه اعتبار در تاریخ ۴ مرداد به فروشنده پرداخت شده است.

در این تاریخ، کارگزار از بانک ملی در خواست تامین وجه پرداختی و هزینه تاخیر مینماید.

۱۰ مرداد برداشت ۱۴۱۸۱ ریال بابت هزینه تاخیر

۱۲ مرداد واریز مبلغ ۴/۷۰۶/۰۰۰ به حساب جاری موسسه بابت اضافه وجه سپرده اعتباری اسنادی

۱۸ مرداد شرکت با پرداخت مبلغ ۲/۷۱۵/۰۰۰ ریال هزینه گمرکی و ۸۱۰/۰۰۰ ریال هزینه حمل، دستگاه مذکور را جهت نصب به کارخانه منتقل کرد.

۳ شهریور شرکت بت مراجعه به بانک و ارائه جواز سبز گمرکی درخواست استرداد ودیعه ثبت سفارش را نمود و بانک مبلغ مذکور را به حساب شرکت واریز نمود.

کل ارزش پروفرما $۹۰/۵۰۰ \times ۱/۲۱۳ = ۱۰۹/۷۷۶/۵۰۰$

$۱۰۹/۷۷۶/۵۰۰ \times ۱۰ = ۱۰/۹۷۷/۶۵۰$

$۱۰۹ \times ۷۷۶/۵۰۰ \times ۰/۰۰۰۵ = ۵/۴۸۹$

دفتر روزنامه

تاریخ	شرح	بدهکار	بستانکار
03/20	ودایع دریافتی	10,977,650	
			10,977,650
04/06	اعتبارات اسنادی	54,888	
			54,888

	211,589	اعتبارات اسنادی
211,589		بانک
	141,723,000	اعتبارات اسنادی
141,723,000		بانک
	70,950	اعتبارات اسنادی
70,950		بانک
	114,181	اعتبارات اسنادی
114,181		بانک
	4,706,000	وجه نقد
4,706,000		اعتبارات اسنادی
	2,715,000	اعتبارات اسنادی
2,715,000		بانک
	1,810,000	اعتبارات اسنادی
1,810,000		بانک
	141,993,608	ماشین آلات و تجهیزات
141,993,608		اعتبارات اسنادی
	10,977,650	وجه نقد
10,977,650		ودایع دریافتنی

اعتبارات اسنادی		موجودی کالا	ودایع دریافتنی	
		146,699,608		
4,706,000	54,888		۱۰,۹۷۷,۶۵۰	۱۰,۹۷۷,۶۵۰
141,993,608	211,589		.	.
	141,723,000			
	70,950			
	114,181			
	2,715,000			
	1,810,000			
146,699,608	146,699,608			
0	0			

$$۱۴۶/۶۹۹/۶۰۸ - ۴/۷۰۶/۰۰۰ = ۱۴۱/۹۹۳/۶۰۸$$

فصل چهارم

(چهارگزینه ای)

۱. کدامیک از موارد زیر نباید در شمارش موجودیهای پایان دوره شرکت لحاظ شود؟

الف. کالای امانی دیگران نزد شرکت

ب. کالای امانی شرکت نزد دیگران

ج. کالای در راه با شرط فوب مبدا

د. هیچ یک از موارد بالا

۲. با شمارش موجودی کالای شرکت لواسانی، ارزش موجودی ها در تاریخ ۲۹ اسفند ۱۳۸۰ ۱/۸۰۰ میلیون ریال تعیین شد. در شمارش موجودی ها موارد زیر در نظر گرفته نشده است:

۳۵۰ میلیون ریال کالای امانی نزد شرکت سپهر، خرید ۱۳۰ میلیون ریال کالای خریداری شده با شرط فوب مبدا. این کالا در تاریخ ۲۷ اسفند برای شرکت ارسال شده است. ارزش صحیح موجودی کالای شرکت لواسانی چند میلیون ریال است؟

الف. ۲/۳۰۰   ب. ۲/۱۵۰   ج. ۲/۲۸۰   د. ۱/۹۳۰

۳. بهای تمام شده کالای آماده برای فروش متشکل از دو بخش است: موجودی ابتدای دوره و ...

الف. موجودی پایان دوره

ب. بهای تمام شده کالای خریداری شده

ج. بهای تمام شده کالای فروش رفته

د. تمامی موارد بالا

۴. موارد زیر مربوط به شرکت صدیقی است:

تعداد	بهای هر واحد	
۸/۰۰۰	۱۱۰/۰۰۰ ریال	موجودی ابتدای دوره
۱۳/۰۰۰	۱۲۰/۰۰۰ ریال	خرید ۹ تیر
۵/۰۰۰	۱۳۰/۰۰۰ ریال	خرید ۸ بهمن

اگر در پایان دوره، ۹۰۰۰ واحد کالا باقی مانده باشد، موجودی کالا به روش فایفو چه مبلغی است؟

الف. ۹۹۰   ب. ۱۰۸۰   ج. ۱۱۳۰   د. ۱۱۷۰

۵. با توجه به سؤال ۴، بهای تمام شده موجودی پایان دوره به روش لایفو چند میلیون ریال است؟

الف. ۹۹۰   ب. ۱۰۸۰   ج. ۱۱۳۰   د. ۱۰۰۰

۶. با توجه به اطلاعات زیر بهای تمام شده موجودی پایان دوره به روش میانگین چند میلیون ریال است؟

تعداد	بهای هر واحد	
۵۰۰۰	۸۰/۰۰۰ ریال	موجودی ابتدای دوره
۱۵/۰۰۰	۱۰۰/۰۰۰ ریال	خرید ۹ تیر
۲۰/۰۰۰	۱۲۰/۰۰۰	خرید ۸ بهمن
۷۰۰۰		موجودی پایان دوره

الف. ۸۴۰   ب. ۷۰۰   ج. ۵۶۰   د. ۷۵۲/۵

۷. در دوره افزایش قیمت ها لایفو منجر به سود خالصی:

الف. بالاتر از لایفو می شود.

ب. برابر با فایفو می شود.

ج. کمتر از فایفو می شود.

د. بالاتر از میانگین می شود.

۸. کدامیک از موارد زیر از جمله عوامل موثر بر انتخاب روش بهایابی موجودی ها محسوب نمیشود:

الف. اثرات مالی

ب. اثرات ترازنامه ای

ج. اثرات سود و زیانی

د. سیستم ثابت در مقابل سیستم ادواری

۹. شرکت سروستانی ۲۰۰ واحد موجودی کالا به بهای هر واحد ۹۱۰ هزار ریال است. اگر ارزش بازار هریک از این کالاها ۸۰۰ هزار ریال باشد، موجودی پایان دوره به اقل بهای تمام شده و ارزش بازار چند میلیون ریال خواهد بود؟

الف. ۹۱۰

ب. ۸۰۰

ج. ۱۸۲

د. ۱۶۰

۱۰. در یک سیستم دائمی ثبت موجودیها:

الف. بهای تمام شده کالای فروش رفته به روش لایفو با سیستم ادواری موجودی کالا برابر است.

ب. میانگین بهای تمام شده برای تمامی کالاها برابر است.

ج. پس از هر خرید، میانگین جدید بهای تمام شده هر واحد کالا محاسبه می شود.

د. بهای تمام شده کالای فروش رفته به روش فایفو با سیستم ادواری برابر است.

*****

(تمارین)

۱. در ابتدای بهمن ماه، فروشگاه الکتریک سه دستگاه پخش DVD در انبار خود نگهداری میکند. این سه دستگاه کاملاً مشابه بوده و قیمت فروش هریک از آنها، ۱/۵۰۰/۰۰۰ ریال است. اولین دستگاه با کد ۱۰۱۲، در تاریخ ۱ شهریور به بهای ۱/۰۰۰/۰۰۰ ریال خریداری شده است. دستگاه دوم با کد ۱۰۴۵، در تاریخ ۱ دی ماه به مبلغ ۹۰۰/۰۰۰ ریال و سومین دستگاه با کد ۱۰۵۶، در تاریخ ۳۰ دی به قیمت ۸۰۰/۰۰۰ ریال خریداری شده است.

خواسته ها:

الف. فرض کنید دو دستگاه از این سه دستگاه به فروش رفته است، با استفاده از فرض FIFO در یک سیستم ادواری ارزش کالای پایان دوره را محاسبه کنید.

روش FIFO: صادره ها از خریدهای اول بوده پس پایان دوره ۸۰۰/۰۰۰ ریال است.

ب. اگر فروشگاه الکتریک از این روش شناسایی ویژه استفاده کند، چگونه میتواند سود ناخالص خود را حداکثر کند؟ چگونه میتواند سود خود را حداقل کند؟

روش شناسایی ویژه:

$$۲ \text{ فروش} \ll ۳/۰۰۰/۰۰۰ = ۱/۵۰۰/۰۰۰ \times ۲$$

$$\text{حداکثر سود: } ۳/۰۰۰/۰۰۰ - ۱/۷۰۰/۰۰۰ = ۱/۳۰۰/۰۰۰$$

$$\text{حداقل سود: } ۳/۰۰۰/۰۰۰ - ۱/۹۰۰/۰۰۰ = ۱/۱۰۰/۰۰۰$$

$$۱/۰۰۰/۰۰۰ + ۹۰۰/۰۰۰ = ۱/۹۰۰/۰۰۰ \quad ۹۰۰/۰۰۰ + ۸۰۰/۰۰۰ = ۱/۷۰۰/۰۰۰$$

ج. از میان دو روش FIFO و شناسایی ویژه، شما کدام روش را پیشنهاد می‌دهید؟ چرا؟

انتخاب از میان دو روش به قصد مدیریت بستگی دارد، اگر مدیر بخواهد سود فروش محصولات خود را کنترل کند، روش شناسایی ویژه این امکان را فراهم می‌کند.

۲. شرکت منجی اطلاعات زیر را برای آبان ماه گزارش کرده است:

تاریخ	شرح	تعداد	بهای هر واحد	کل بهای تمام شده
۱ آبان	موجودی ها	۲۰۰	۵۰/۰۰۰	۱۰/۰۰۰/۰۰۰
۱۲ آبان	خرید	۳۰۰	۶۰/۰۰۰	۱۸/۰۰۰/۰۰۰
۱۳ آبان	خرید	۵۰۰	۷۰/۰۰۰	۳۵/۰۰۰/۰۰۰
۳۰ آبان	موجودی ها	۱۲۰		

خواسته ها:

الف. بهای تمام شده کالای پایان دوره و بهای تمام شده کالای فروش رفته را با استفاده از روش های (۱) FIFO، (۲) LIFO و (۳) میانگین محاسبه کنید.

$$\text{روش FIFO: } ۱۲۰ \times ۷۰/۰۰۰ = ۸/۴۰۰/۰۰۰$$

$$۶۳/۰۰۰/۰۰۰ - ۸/۴۰۰/۰۰۰ = ۵۴/۶۰۰/۰۰۰$$

$$\text{روش LIFO: } ۱۲۰ \times ۵۰/۰۰۰ = ۶/۰۰۰/۰۰۰$$

$$63/000/000 - 6/000/000 = 57/000/000$$

روش میانگین: $63/000 = 1000 \div 63/000/000$ «نرخ میانگین»

$$\ll 63/000 \times 120 = 7/560/000 \ll$$

ب. نتایج حاصل از به کارگیری سه روش فوق را مقایسه کنید، چه نتیجه ای میگیرید؟

چون قیمت ها در حال افزایش بوده است، روش فایفو در مقایسه با روش میانگین و روش لایفو، ارزش موجودی کالای پایان دوره را به بیشترین حد برآورد کرده است و در نتیجه بهای بهای تمام شده کالای فروش رفته در این روش در کمترین سطح قرار دارد. در این وضعیت، روش لایفو عملکردی برعکس روش فایفو دارد، همچنین روش میانگین ارزش موجودی کالای پایان دوره و بهای تمام شده کالای فروش رفته را به مبالغی مابین دو روش فایفو و لایفو ارزشگذاری میکند.

۳. فروشگاه جعفری در ابتدای دوره ۱۰۰ واحد کالا جمعاً بهای تمام شده ۱۰۰ میلیون ریال در اختیار داشته است. در طی دوره، ۲۰۰ واحد به بهای تمام شده ۲۶۰ میلیون ریال خریداری کرده است. در پایان دوره، ۸۰ واحد کالا در انبار باقیمانده است.

خواسته ها:

الف. بهای تمام شده موجودی کالای فروش رفته را با استفاده از سه روش FIFO، LIFO و میانگین محاسبه کنید.

$$\text{کالای آماده برای فروش} = 260/000/000 + 100/000/000 = 360/000/000$$

$$\text{بهای هر واحد موجودی ابتدای دوره} = 100 \div 100/000/000 = 1/000/000 \text{ ریال}$$

$$\text{بهای هر واحد موجودی کالای خریداری شده در طی دوره} = 260 \div 260/000/000 = 1/300/000$$

$$\text{بهای تمام شده موجودی کالای پایان دوره در روش فایفو} = 1/300/000 * 80 = 104/000/000$$

$$\text{بهای تمام شده کالای فروش رفته در روش فایفو} = 360/000/000 - 104/000/000 = 256/000/000$$

$$\text{بهای تمام شده موجودی کالای پایان دوره در روش لایفو} = 1/000/000 * 80 = 80/000/000$$

$$\text{بهای تمام شده کالای فروش رفته در روش لایفو} = 360/000/000 - 80/000/000 = 280/000/000$$

$$\text{میانگین بهای یک واحد} = ((1/300/000 * 260) + (1/000/000 * 100)) \div (260 + 100) = 1/200/000$$

$$\begin{aligned}
 & \text{بهای تمام شده موجودی کالای پایان دوره در روش میانگین} = ۱/۲۰۰/۰۰۰ * ۸۰ = ۹۶/۰۰۰/۰۰۰ \\
 & \text{بهای تمام شده کالای فروش رفته در روش میانگین} = ۳۶/۰۰۰/۰۰۰ - ۹۶/۰۰۰/۰۰۰ = ۲۶۴/۰۰۰/۰۰۰
 \end{aligned}$$

ب) در روش فایفو سود ناخالص بیشتری ایجاد میشود زیرا بهای تمام شده کالای فروش رفته در این روش کمتر است.

ج) در روش لایفو موجودیها به ارزش جاری نزدیک تر است چون موجودی پایان دوره از محل آخرین خریدهاست.

د) در روش لایفو آقای جعفری کمترین مالیات را پرداخت خواهد کرد چون در این روش بهای تمام شده در بیشترین سطح قرار دارد و بنابراین، سود ناویژه و سود مشمول مالیات به کمترین مبلغ گزارش خواهد شد.

۴. فروشگاه عکسباران از مبنای اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش برای ارزش یابی موجودی های پایان دوره خود استفاده میکند. اطلاعات زیر مربوط به ۲۹ اسفندماه است.

اقلام	تعداد	بهای هرواحد	خالص ارزش فروش
دوربین های عکاسی:			
سونی	۵	۱/۷۰۰/۰۰۰	۱/۵۶۰/۰۰۰
کانون	۶	۱/۵۰۰/۰۰۰	۱/۵۲۰/۰۰۰
دوربین دید در شب:			
ویتارا	۱۲	۱/۲۵۰/۰۰۰	۱/۱۵۰/۰۰۰
کوداک	۱۴	۱/۲۰۰/۰۰۰	۱/۳۵۰/۰۰۰
خواسته ها:			

الف. بابه کارگیری اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش، ارزش موجودی کالای پایان دوره را اندازه گیری کنید.

ب. کاهش ارزش موجودی ها را در دفاتر ثبت کنید.

(الف)

اقلام	بهای تمام شده	خالص ارزش فروش	LCM	تعداد	جمع
سونی	۱/۷۰۰/۰۰۰	۱/۵۶۰/۰۰۰	۱/۵۶۰/۰۰۰	۵	۷/۸۰۰/۰۰۰
کانون	۱/۵۰۰/۰۰۰	۱/۵۲۰/۰۰۰	۱/۵۰۰/۰۰۰	۶	۹/۰۰۰/۰۰۰
ویتارا	۱/۲۵۰/۰۰۰	۱/۱۵۰/۰۰۰	۱/۱۵۰/۰۰۰	۱۲	۱۳/۸۰۰/۰۰۰
کوداک	۱/۲۰۰/۰۰۰	۱/۳۵۰/۰۰۰	۱/۲۰۰/۰۰۰	۱۴	۱۶/۸۰۰/۰۰۰
کل	۴۹/۳۰۰/۰۰۰				۴۷/۴۰۰/۰۰۰

زیان کاهش ارزش = $۴۷/۴۰۰/۰۰۰ - ۴۹/۳۰۰/۰۰۰ = ۱/۹۰۰/۰۰۰$

نکته : قاعده اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش باید بر روی تک تک اقلام موجودی ها اعمال شود.

(ب)

زیان کاهش ارزش موجودی ها $۱/۹۰۰/۰۰۰$

ذخیره کاهش ارزش موجودی ها $۱/۹۰۰/۰۰۰$

۵. شرکت مقدم از روش FIFO برای ارزش یابی موجودی های خود استفاده میکند و اطلاعات زیر در مورد موجودی های پایان دوره این شرکت در دسترس است:

دوربین های عکاسی ۱۰۰ واحد بهای هر واحد ۶۵۰/۰۰۰ ریال

پخش DVD ۱۵۰ واحد بهای هر واحد ۷۵۰/۰۰۰ ریال

پخش موزیک ۱۲۵ واحد بهای هر واحد ۸۰۰/۰۰۰ ریال

در پایان سال، خالص ارزش فروش اقلام فوق به

ترتیب ۷۱۰/۰۰۰ ریال، ۶۹۰/۰۰۰ ریال و ۷۸۰/۰۰۰ ریال است.

خواسته ها:

الف. ارزش موجودی پایان دوره را با استفاده از مبنای اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش تعیین کنید.

ب. کاهش ارزش موجودی ها را در دفاتر ثبت کنید.

(الف)

اقلام	بهای تمام شده	خالص ارزش فروش	LCM	تعداد	جمع
دوربین عکاسی	۶۵۰/۰۰۰	۷۱۰/۰۰۰	۶۵۰/۰۰۰	۱۰۰	۶۵/۰۰۰/۰۰۰
پخش DVD	۷۵۰/۰۰۰	۶۹۰/۰۰۰	۶۹۰/۰۰۰	۱۵۰	۱۰۳/۵۰۰/۰۰۰
پخش موزیک	۸۰۰/۰۰۰	۷۸۰/۰۰۰	۷۸۰/۰۰۰	۱۲۵	۹۷/۵۰۰/۰۰۰
کل	۲۷۷/۵۰۰/۰۰۰				۲۶۶/۰۰۰/۰۰۰

زیان کاهش ارزش = $۲۷۷/۵۰۰/۰۰۰ - ۲۶۶/۰۰۰/۰۰۰ = ۱۱/۵۰۰/۰۰۰$

(ب) زیان کاهش ارزش موجودی ها $۱۱/۵۰۰/۰۰۰$

ذخیره کاهش ارزش موجودی ها $۱۱/۵۰۰/۰۰۰$

۶. شرکت منجی اطلاعات زیر را برای آبان ماه گزارش کرده است:

تاریخ	شرح	تعداد	بهای هرواحد	کل بهای تمام شده
۱ آبان	موجودی ها	۲۰۰	۵۰/۰۰۰	۱۰/۰۰۰/۰۰۰
۱۲ آبان	خرید	۳۰۰	۶۰/۰۰۰	۱۸/۰۰۰/۰۰۰
۲۳ آبان	خرید	۵۰۰	۷۰/۰۰۰	۳۵/۰۰۰/۰۰۰
۳۰ آبان	موجودی ها	۱۲۰		

خواسته ها:

الف. با فرض آنکه فروش ۴۰۰ واحد در تاریخ ۱۵ آبان به قیمت فروش هرواحد ۸۰/۰۰۰ ریال و فروش ۴۸۰ واحد در تاریخ ۲۷ آبان به بهای فروش هرواحد ۹۰/۰۰۰ ریال انجام داده باشد و با فرض سیستم ثبت دائمی موجودی ها، بهای تمام شده کالای فروش رفته و موجودی کالای پایان دوره را تحت هر یک از سه روش FIFO، میانگین و LIFO محاسبه کنید.

بهای تمام شده کالای آماده برای فروش = $۱۰/۰۰۰/۰۰۰ + ۱۸/۰۰۰/۰۰۰ + ۳۵/۰۰۰/۰۰۰ = ۶۳/۰۰۰/۰۰۰$

FIFO

تاریخ	شرح	وارد			صادر			موجودی		
		تعداد	نرخ	مبلغ	تعداد	نرخ	مبلغ	تعداد	نرخ	مبلغ
۸/۱	موجودی							20	50,000	10,000,000
۸/۱۲	خرید	30	60,000	18,000,000			50		28,000,000	
۸/۱۵	فروش				20	50,000	10,000,000	0	60,000	6,000,000
					20	60,000	12,000,000	0		
۸/۲۳	خرید	50	70,000	35,000,000			60		41,000,000	
۸/۲۷	فروش				10	60,000	6,000,000	12	70,000	8,400,000
					38	70,000	26,600,000	0		

بهای تمام شده موجودی کالا در روش فایفو = $۷۰/۰۰۰ * ۱۲۰ = ۸/۴۰۰/۰۰۰$ ریال

بهای تمام شده کالای فروش رفته در روش فایفو = $۶۳/۰۰۰/۰۰۰ - ۸/۴۰۰/۰۰۰ = ۵۴/۶۰۰/۰۰۰$

LIFO

تاریخ	شرح	وارد			صادر			موجودی		
		تعداد	نرخ	مبلغ	تعداد	نرخ	مبلغ	تعداد	نرخ	مبلغ
۸/۱	موجودی							200	50,000	10,000,000
۸/۱۲	خرید	300	60,000	18,000,000			500		28,000,000	
۸/۱۵	فروش				300	60,000	18,000,000	100	50,000	5,000,000
					100	50,000	5,000,000			
۸/۲۳	خرید	500	70,000	35,000,000			600		40,000,000	
۸/۲۷	فروش				480	70,000	33,600,000	100	50,000	6,400,000
								20	70,000	

بهای تمام شده موجودی کالا در روش لایفو = $۶/۴۰۰/۰۰۰$

بهای تمام شده کالای فروش رفته در روش لایفو = $۶۳/۰۰۰/۰۰۰ - ۶/۴۰۰/۰۰۰ = ۵۶/۶۰۰/۰۰۰$

میانگین

تاریخ	شرح	وارد			صادر			موجودی		
		تعداد	نرخ	مبلغ	تعداد	نرخ	مبلغ	تعداد	نرخ	مبلغ
۸/۱	موجودی							200	50,000	10,000,000
۸/۱۲	خرید	300	60,000	18,000,000			500	56,000	28,000,000	
۸/۱۵	فروش				400	56,000	22,400,000	100	56,000	5,600,000
۸/۲۳	خرید	500	70,000	35,000,000			600	67,667	40,600,000	
۸/۲۷	فروش				480	67,667	32,480,000	120	67,667	8,120,000

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

بهای تمام شده موجودی کالا در روش میانگین = ۸/۱۲۰/۰۰۰

$$\text{بهای تمام شده کالای فروش رفته در روش میانگین} = ۸/۱۲۰/۰۰۰ - ۶۳/۰۰۰/۰۰۰ = ۵۴/۸۴۰/۰۰۰$$

ب) نتایج بدست آمده را با تمرین ۲ مقایسه کنید، چه تفاوت‌هایی وجود دارد؟

در هر دو سیستم بهای تمام شده کالای آماده برای فروش باهم برابر است (۶۳/۰۰۰/۰۰۰) ، آنچه باع ایجاد تفاوت در این دو سیستم ارزشگذاری می شود ، نحوه تخصیص بهای تمام شده کالای آماده برای فروش بین کالای فروش رفته و موجودی کالای پایان دوره است.

ج) رویدادهای مالی آبان ماه را در دفاتر ثبت کنید .

تاریخ	شرح	فایفو		میانگین		لایفو	
		بدهکار	بستانکار	بدهکار	بستانکار	بدهکار	بستانکار
	موجودی کالا	18,000,000		18,000,000			
۸/۱۲	موجودی نقد		18,000,000		18,000,000	18,000,000	
	بهای تمام شده کالای فروش رفته	22,000,000		22,400,000		23,000,000	
	موجودی کالا		22,000,000		22,400,000	23,000,000	
	موجودی نقد	32,000,000		32,000,000		32,000,000	
۸/۱۵	فروش		32,000,000		32,000,000	32,000,000	
	موجودی کالا	35,000,000		35,000,000		35,000,000	
۸/۲۳	موجودی نقد		35,000,000		35,000,000	35,000,000	
	بهای تمام شده کالای فروش رفته	32,600,000		32,480,000		33,600,000	
	موجودی کالا		32,600,000		32,480,000	33,600,000	
	موجودی نقد	43,200,000		43,200,000		43,200,000	
۸/۲۷	فروش		43,200,000		43,200,000	43,200,000	

۷. شرکت سهوند اطلاعات زیر را برای بهمن و اسفند ۱۳۹۱ گزارش کرده است:

<u>اسفند</u>	<u>بهمن</u>	
۶۱۰/۰۰۰	۵۰۰/۰۰۰	بهای تمام شده کالای فروش رفته
۱۲۰/۰۰۰	۱۰۰/۰۰۰	موجودی کالای ابتدای ماه
????????	۱۲۰/۰۰۰	موجودی کالای پایان ماه
۱/۰۰۰/۰۰۰	۸۰۰/۰۰۰	فروش

موجودی کالای شرکت سهوند در تاریخ ۲۹ اسفند در آتش سوزی از بین رفت.

خواسته ها:

الف. نرخ سود ناخالص را برای بهمن محاسبه کنید.

$$\text{بهای تمام شده کالای فروش رفته} = (۱۰۰/۰۰۰ + ۵۰۰/۰۰۰) - ۱۲۰/۰۰۰ = ۴۸۰/۰۰۰$$

$$\text{نرخ سود ناخالص} = (۴۸۰/۰۰۰ - ۸۰۰/۰۰۰) \div ۸۰۰/۰۰۰ = ۴۰\%$$

ب. با استفاده از نرخ حاشیه سود ناخالص، مبالغ خسارت شرکت سهوند را محاسبه کنید.

$$\text{برآورد سود ناخالص اسفند} : ۱/۰۰۰/۰۰۰ * ۴۰\% = ۴۰۰/۰۰۰ \text{ ریال}$$

$$\text{برآورد بهای تمام شده کالای فروش رفته اسفند} = ۴۰۰/۰۰۰ - ۱/۰۰۰/۰۰۰ = ۶۰۰/۰۰۰ \text{ ریال}$$

$$\text{بهای تمام شده کالای آماده برای فروش اسفند} : ۱۲۰/۰۰۰ + ۶۱۰/۰۰۰ = ۷۳۰/۰۰۰ \text{ ریال}$$

$$\text{برآورد موجودی کالای پایان دوره} = ۷۳۰/۰۰۰ - ۶۰۰/۰۰۰ = ۱۳۰/۰۰۰ \text{ ریال}$$

۸. فروشگاه پاتن جامه از روش خرده فروشی برای برآورد ارزش موجودی پایان دوره خود استفاده میکند. اطلاعات زیر مربوط به دویخس البسه مردانه و زنانه این فروشگاه است:

<u>البسه زنانه</u>	<u>البسه مردانه</u>	<u>اقدام</u>
۴۵/۰۰۰/۰۰۰	۳۲/۰۰۰/۰۰۰	موجودی ابتدای دوره (بهای تمام شده)
۱۳۶/۳۰۰/۰۰۰	۱۴۸/۰۰۰/۰۰۰	بهای تمام شده کالای خریداری شده
۱۸۵/۰۰۰/۰۰۰	۱۷۸/۰۰۰/۰۰۰	فروش خالص
۶۰/۰۰۰/۰۰۰	۴۶/۰۰۰/۰۰۰	موجودی ابتدای دوره (خرده فروشی)
۱۸۵/۰۰۰/۰۰۰	۱۷۹/۰۰۰/۰۰۰	قیمت فروش رفته (خرده فروشی)

خواسته ها:

بهای تمام شده موجودی کالای پایان دوره را برای هر یک از بخش ها به روش خرده فروشی محاسبه کنید.

<u>قیمت بهای تمام شده</u>	<u>قیمت خرده فروشی</u>	البسه مردانه:
۳۲/۰۰۰/۰۰۰	۴۶/۰۰۰/۰۰۰	موجودی اول دوره
+ ۱۴۸/۰۰۰/۰۰۰	+ ۱۷۹/۰۰۰/۰۰۰	بهای تمام شده خریداری
۱۸۰/۰۰۰/۰۰۰	۲۲۵/۰۰۰/۰۰۰	آماده برای فروش
—	<u>۱۷۸/۰۰۰/۰۰۰</u>	فروش
	۴۷/۰۰۰/۰۰۰	پایان دوره

$$۸۰\% = \frac{۱۸۰/۰۰۰/۰۰۰}{۲۲۵/۰۰۰/۰۰۰} = \text{نسبت آماده برای فروش (قیمت تمام شده)}$$

$$۲۲۵/۰۰۰/۰۰۰ \text{ آماده برای فروش (قیمت خرده فروشی)}$$

$$۴۷/۰۰۰/۰۰۰ \times ۸۰\% = ۳۷/۶۰۰/۰۰۰$$

*****

<u>قیمت بهای تمام شده</u>	<u>قیمت خرده فروشی</u>	البسه زنانه:
۴۵/۰۰۰/۰۰۰	۶۰/۰۰۰/۰۰۰	موجودی اول دوره
+ ۱۳۶/۳۰۰/۰۰۰	+ ۱۸۵/۰۰۰/۰۰۰	بهای تمام شده خریداری
۱۸۱/۳۰۰/۰۰۰	۲۴۵/۰۰۰/۰۰۰	آماده برای فروش
—	<u>-۱۸۵/۰۰۰/۰۰۰</u>	فروش
	۶۰/۰۰۰/۰۰۰	پایان دوره

$$\frac{181}{300} / 0.00 = \%74 \times 60 / 0.00 / 0.00 = 44 / 400 / 0.00$$

$$245 / 0.00 / 0.00$$

*****

(مسائل)

۱. فروشگاه ناصری سعی دارد ارزش موجودی کالای پایان دوره خود را در تاریخ ۲۸ اردیبهشت ۱۳۸۹ تعیین کند. حسابدار این فروشگاه تمامی موجودی های شمارش شده در تاریخ ۲۸ اردیبهشت رابه حساب موجودی کالا منظور کرده است که در نتیجه آن ارزش موجودی کالا ۴۸۰ میلیون ریال تعیین شده است. با این وجود حسابدار فروشگاه اقلام زیر را در محاسبات خود منظور نکرده است:

الف. در تاریخ ۲۶ اردیبهشت، کالایی به بهای تمام شده ۸ میلیون ریال برای مشتریان ارسال شده است. این کالاها با شرط فوب مبدأ به فروش رسیده اند. این کالا در تاریخ ۲ خردادماه به دست مشتریان رسیده است.

ب. در تاریخ ۲۶ اردیبهشت، شرکت کیمیا کالایی را با شرط فوب مقصد برای فروشگاه ناصری ارسال کرده ارزش این کالاها ۳/۵۰۰/۰۰۰ ریال است. گزارش دریافتی نشان میدهد که کالاها در تاریخ ۲ خرداد به فروشگاه رسیده است.

ج. فروشگاه ناصری کالایی به ارزش ۵ میلیون ریال در انبار یکی از مشتریان دارد. در صورتیکه فروشگاه ناصری و مشتری تا تاریخ ۴ خرداد به توافق برسند، فروش این کالا به مشتری قطعی خواهد شد.

د. فروشگاه ناصری کالایی به ارزش ۴ میلیون ریال به صورت امانی نزد فروشگاه جابری قرار داده است.

ه. در تاریخ ۲۶ اردیبهشت، فروشگاه ناصری کالایی به ارزش ۷/۵ میلیون ریال سفارش داده است. این کالاها با شرط فوب مبدأ در تاریخ ۲۷ اردیبهشت بارگیری شده است. کالاها در تاریخ ۱ خرداد دریافت شده است.

و. در تاریخ ۲۸ اردیبهشت فروشگاه ناصری کالایی به ارزش فروش ۳/۵ میلیون ریال و بهای تمام شده ۲/۵ میلیون ریال را با شرط فوب مقصد به فروش رسانده است. گزارش های دریافتی نشان میدهد که این کالاها در تاریخ ۲ خرداد به دست مشتری رسیده است.

ز. فروشگاه ناصری کالای معیوبی را در انبار نگهداری میکند. بهای تمام شده این کالاها ۴ میلیون ریال و خالص ارزش فروش آن ۶ میلیون ریال است.

خواسته ها:

برای هر یک از موارد بالا تعیین کنید که آیا باید در موجودی کالای پایان دوره محسوب شود و اگر پاسخ مثبت است، به چه مبلغی؟ برای اقلامی که جزء موجودی پایان دوره محسوب نشده اند، تعیین کنید که مالکیت آن به چه کسی تعلق دارد و باید به چه مبلغی ثبت شود.

الف (۸/۰۰۰/۰۰۰ -

ب) ۳/۵۰۰/۰۰۰ -

ج) ۵/۰۰۰/۰۰۰ +

د) ۴/۰۰۰/۰۰۰ +

ه) ۷/۵۰۰/۰۰۰ +

و) ۲/۵۰۰/۰۰۰ +

ز) ۴/۰۰۰/۰۰۰ +

۲. موجودی کالای ابتدای دوره فروشگاه سرش متشکل از ۱/۵۰۰ واحد کالا به بهای تمام شده هر واحد، ۷۰/۰۰۰ ریال است. در طول خردادماه کالاهای زیر خریداری شده است:

۵ خرداد ۳۰۰۰ کالا به بهای هر واحد ۸۰/۰۰۰ ریال

۱۳ خرداد ۵۵۰۰ کالا به بهای هر واحد ۹۰/۰۰۰ ریال

۲۱ خرداد ۴۰۰۰ واحد کالا به بهای هر واحد ۱۰۰/۰۰۰ ریال

۲۶ خرداد ۲۰۰۰ واحد کالا به بهای هر واحد ۱۱۰/۰۰۰ ریال

در طی خردادماه ۱۲/۵۰۰ واحد کالا به فروش رسیده است. فروشگاه سرش از سیستم ثبت ادواری موجودی کالا استفاده میکند.

خواسته ها:

الف. تعیین بهای تمام شده کالای آماده برای فروش.

ب. تعیین (۱) موجودی کالای پایان دوره و (۲) بهای تمام شده کالای فروش رفته تحت هر یک از روش های مفروض جریان بهای تمام شده (فایفو، لایفو، میانگین)

ج. کدام روش بیشترین ارزش را برای موجودی کالای پایان دوره به دست می آورد؟ کدام روش بیشترین مبلغ را برای بهای تمام شده کالای فروش رفته محاسبه میکند؟

۲۰۰۰ × ۱۱۰/۰۰۰ = ۲۲۰/۰۰۰/۰۰۰ موجودی کالای پایان دوره در روش فایفو

روش FIFO: $1/500 \times 70/000 = 105/000/000$

$$3000 \times 80/000 = 240/000/000$$

$$5500 \times 90/000 = 495/000/000$$

$$4000 \times 100/000 = 400/000/000$$

$$2000 \times 110/000 = \underline{220/000/000}$$

آماده فروش 1/460/000/000

پایان دوره - 220/000/000

فروش رفته 1/240/000/000

*****

روش LIFO:

موجودی کالای پایان دوره در روش لایفو $1500 \times 70/000 = 105/000/000$

$$500 * 80/000 = \underline{40/000/000}$$

145/000/000

$$1/500 \times 70/000 = 105/000/000$$

$$3000 \times 80/000 = 240/000/000$$

$$5500 \times 90/000 = 495/000/000$$

$$4000 \times 100/000 = 400/000/000$$

$$2000 \times 110/000 = \underline{220/000/000}$$

آماده فروش 1/460/000/000

پایان دوره - 145/000/000

فروش رفته 1/315/000/000

روش میانگین: $\text{نرخ میانگین} = \underline{1/460/000/000} = 91/250$

۱۶/۰۰۰

۹۱/۲۵۰ × ۳۵۰۰ = ۳۱۹/۳۷۵/۰۰۰ = بهای تمام شده کالای پایان دوره

۹۱/۲۵۰ × ۱۲۵۰۰ = ۱/۱۴۰/۶۲۵/۰۰۰ = بهای تمام شده کالای فروش رفته

۳. شرکت نیک کالا در ابتدای دوره ۴۰۰ واحد از کالای XNA را در اختیار دارد که بهای تمام شده هر واحد آن ۸۰/۰۰۰ ریال است. در طی سال خریدهای زیر صورت گرفته است:

۲۰ اردیبهشت ۶۰۰ واحد به بهای هر واحد ۹۰/۰۰۰ ریال

۵ مرداد ۵۰۰ واحد به بهای هر واحد ۱۰۰/۰۰۰ ریال

۱۲ آبان ۳۰۰ واحد به بهای هر واحد ۱۱۰/۰۰۰ ریال

۸ اسفند ۲۰۰ واحد به بهای هر واحد ۱۲۰/۰۰۰ ریال

این شرکت از سیستم ثبت دائمی موجودی ها استفاده میکند. موجودی کالای پایان دوره ۵۰۰ واحد بوده است و تمامی فروش ها در تاریخ ۶ مرداد ماه صورت گرفته است.

خواسته ها:

الف. تعیین بهای تمام شده کالای آماده برای فروش.

ب. تعیین (۱) موجودی کالای پایان دوره و (۲) بهای تمام شده کالای فروش رفته تحت هر یک از روش های مفروض جریان های بهای تمام شده (فایفو، لایفو و میانگین)

ج. کدام روش بیشترین ارزش را برای موجودی کالای پایان دوره به دست می آورد؟ کدام روش بیشترین مبلغ را برای بهای تمام شده کالای فروش رفته محاسبه میکند؟

پاسخ الف)

<u>تعداد</u>	<u>بهای هر واحد</u>	<u>بهای تمام شده</u>
موجودی اول دوره	۴۰۰	۳۲/۰۰۰/۰۰۰
۲۰ اردیبهشت	۶۰۰	۵۴/۰۰۰/۰۰۰
۵ مرداد	۵۰۰	۵۰/۰۰۰/۰۰۰
۱۲ آبان	۳۰۰	۳۳/۰۰۰/۰۰۰
۸ اسفند	۲۰۰	۲۴/۰۰۰/۰۰۰
آماده فروش	۲۰۰۰	۱۹۳/۰۰۰/۰۰۰

« روش FIFO »

موجودی			صادر			وارد			شرح	تاریخ
مبلغ	نرخ	تعداد	مبلغ	نرخ	تعداد	مبلغ	نرخ	تعداد		
32,000,000	80,000	400							موجودی	1/1
86,000,000		1,000				54,000,000	90,000	600	خرید	2/20
136,000,000		1,500				50,000,000	100,000	500	خرید	5/5
0		0	32,000,000	80,000	400				فروش	5/14
			54,000,000	90,000	600					
			50,000,000	100,000	500					
33,000,000	110,000	300				33,000,000	110,000	300	خرید	8/12
57,000,000		500				24,000,000	120,000	200	خرید	12/8

بهای تمام شده موجودی کالا در روش فایفو = ۵۷/۰۰۰/۰۰۰ ریال

بهای تمام شده کالای فروش رفته در روش فایفو = ۱۳۶/۰۰۰/۰۰۰ = ۵۷/۰۰۰/۰۰۰ -
۱۹۳/۰۰۰/۰۰۰

*****

«روش LIFO»

موجودی			صادر			وارد			شرح	تاریخ
مبلغ	نرخ	تعداد	مبلغ	نرخ	تعداد	مبلغ	نرخ	تعداد		
32,000,000	80,000	400							موجودی	1/1
86,000,000		1,000				54,000,000	90,000	600	خرید	2/20
136,000,000		1,500				50,000,000	100,000	500	خرید	5/5
0		0	50,000,000	100,000	500				فروش	5/14
			54,000,000	90,000	600					
			32,000,000	80,000	400					
33,000,000	110,000	300				33,000,000	110,000	300	خرید	8/12
57,000,000		500				24,000,000	120,000	200	خرید	12/8

بهای تمام شده موجودی کالا در روش لایفو = ۵۷/۰۰۰/۰۰۰ ریال

بهای تمام شده کالای فروش رفته در روش لایفو = ۱۳۶/۰۰۰/۰۰۰ = ۵۷/۰۰۰/۰۰۰ -
۱۹۳/۰۰۰/۰۰۰

*****

«روش میانگین»

موجودی			صادر			وارد			شرح	تاریخ
مبلغ	نرخ	تعداد	مبلغ	نرخ	تعداد	مبلغ	نرخ	تعداد		
32,000,000	80,000	400							موجودی	1/1
86,000,000	86,000	1,000				54,000,000	90,000	600	خرید	2/20
136,000,000	90,667	1,500				50,000,000	100,000	500	خرید	5/5
0		0	136,000,000	90,667	1,500				فروش	5/14
33,000,000	110,000	300				33,000,000	110,000	300	خرید	8/12
57,000,000	114,000	500				24,000,000	120,000	200	خرید	12/8

بهای تمام شده موجودی کالا در روش میانگین = ۵۷/۰۰۰/۰۰۰ ریال

بهای تمام شده کالای فروش رفته در روش میانگین = ۱۳۶/۰۰۰/۰۰۰ = ۵۷/۰۰۰/۰۰۰ -
۱۹۳/۰۰۰/۰۰۰

*****

ج) موجودی کالای پایان دوره و بهای تمام شده کالای فروش رفته در هر سه روش با هم برابر است:

۴. مدیریت شرکت مولایی در حال ارزیابی مناسب بودن ارزش یابی موجودی های خود است. این شرکت از روش میانگین استفاده میکند. از شما خواسته است نتیجه بکارگیری روش های فایفو و لایفو را برای سال ۱۳۹۱ محاسبه کنید. ثبت های حسابداری در سال ۱۳۹۱ اطلاعات زیر را نشان میدهد:

موجودی ها

ابتدای دوره (۵/۰۰۰ واحد) ۳۲۰/۰۰۰/۰۰۰

پایان دوره (۳۰/۰۰۰ واحد)

خریدها و فروش ها

کل فروش خالص (۲۱۵/۰۰۰ واحد) ۸/۶۵۰/۰۰۰/۰۰۰

کل بهای تمام شده کالای خریداری شده (۲۳۰/۰۰۰ واحد) ۵/۹۵۰/۰۰۰

خریدها به صورت فصلی و به ترتیب زیر انجام شده است:

<u>فصل</u>	<u>واحدها</u>	<u>بهای هرواحد</u>	<u>کل بهای تمام شده</u>
۱	۶۰/۰۰۰	۲۴/۰۰۰	۱/۴۴۰/۰۰۰/۰۰۰
۲	۵۰/۰۰۰	۲۵/۰۰۰	۱/۲۵۰/۰۰۰/۰۰۰
۳	۵۰/۰۰۰	۲۶/۰۰۰	۱/۳۰۰/۰۰۰/۰۰۰
۴	<u>۷۰/۰۰۰</u>	۲۸/۰۰۰	۱/۹۶۰/۰۰۰/۰۰۰
	<u>۲۳۰/۰۰۰</u>		۵/۹۵۰/۰۰۰/۰۰۰

هزینه های عملیاتی ۱/۴۷۰/۰۰۰ ریال و نرخ مالیات مالیات بر درآمد ۳۴ درصد است.

خواسته ها:

الف. صورت سود و زیان فشرده مقایسه ای را با استفاده از دو روش فایفو و لایفو تهیه کنید. (محاسبات زعبین موجودی کالای پایان دوره را ارائه دهید)

ب. به سوالات زیر پاسخ دهید:

۱. کدام روش جریان بهای تمام شده (فایفو یا لایفو) از دید ترازنامه ای موجودی کالای مربوط تری فراهم می آورد. LIFO

۲. کدام روش جریان بهای تمام شده (فایفو یا لایفو) از دید سود و زیانی، سودخالص تری ایجاد میکند؟ LIFO

۳. کدام روش جریان بهای تمام شده (فایفو یا لایفو) به جریان واقعی کالاها نزدیکتر است؟ چرا؟ FIFO
زیرا خریدهای قدیمی به فروش میرسند و فروش های جدید باقی میماند.

۴. به کارگیری کدام روش وجه نقد بیشتری را در اختیار مدیریت قرار میدهد؟ چرا؟ LIFO
زیرا سود کمتری بدست می آید و مدیران مالیات کمتری میپردازند و وجه نقد بیشتری دارند.

۵. با ارائه محاسبات نشان دهید سود ناخالص در روش های فایفو، لایفو و میانگین چه تفاوتی دارد؟ در کدام روش سود ناخالص حداکثر است؟ FIFO

(الف)

<u>تعداد</u>	<u>نرخ هرواحد</u>	<u>کل بهای تمام شده</u>
موجودی اول دوره ۱۵/۰۰۰	۲۱/۳۳۳	۳۲۰/۰۰۰/۰۰۰
خرید اول ۶۰/۰۰۰	۲۴/۰۰۰	۱/۴۴۰/۰۰۰/۰۰۰

۱/۲۵۰/۰۰۰/۰۰۰	۲۵/۰۰۰	۵۰/۰۰۰	خرید دوم
۱/۳۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۲۶/۰۰۰	۵۰/۰۰۰	خرید سوم
<u>+۱/۹۶۰/۰۰۰/۰۰۰</u>	<u>۲۸/۰۰۰</u>	<u>۷۰/۰۰۰</u>	خرید چهارم
۶/۲۷۰/۰۰۰/۰۰۰	۱۲۴/۳۳۳	۲۴۵/۰۰۰	آماده فروش
<u>-۸۴۰/۰۰۰/۰۰۰</u>		<u>۳۰/۰۰۰</u>	موجودی پایانی
۵/۴۳۰/۰۰۰/۰۰۰		۲۱۵/۰۰۰	فروش رفته

<u>کل بهای تمام شده</u>	<u>نرخ هر واحد</u>	<u>تعداد</u>	«روش FIFO»
<u>۸۴۰/۰۰۰/۰۰۰</u>	۲۸/۰۰۰	۳۰/۰۰۰	خرید چهارم

موجودی پایان دوره

—	—	۱۵/۰۰۰	موجودی اول دوره
۱/۴۴۰/۰۰۰/۰۰۰	۲۴/۰۰۰	۶۰/۰۰۰	خرید اول
۱/۲۵۰/۰۰۰/۰۰۰	۲۵/۰۰۰	۵۰/۰۰۰	خرید دوم
۱/۳۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۲۶/۰۰۰	۵۰/۰۰۰	خرید سوم
<u>۱/۱۲۰/۰۰۰/۰۰۰</u>	<u>۲۸/۰۰۰</u>	<u>۴۰/۰۰۰</u>	خرید چهارم
۵/۱۱۰/۰۰۰/۰۰۰		۲۱۵/۰۰۰	فروش رفته

«روش LIFO»

۳۲۰/۰۰۰/۰۰۰	—	۱۵/۰۰۰	موجودی اول دوره
<u>۳۶۰/۰۰۰/۰۰۰</u>	۲۴/۰۰۰	<u>۱۵/۰۰۰</u>	خرید اول
۶۸۰/۰۰۰/۰۰۰		۳۰/۰۰۰	موجودی پایانی

فروش رفته: ۶/۲۷۰/۰۰۰/۰۰۰ - ۶۸۰/۰۰۰/۰۰۰ = ۵/۵۹۰/۰۰۰/۰۰۰

*****

سود و زیان فشرده

<u>LIFO</u>	<u>FIFO</u>	
۸/۶۵۰/۰۰۰/۰۰۰	۸/۶۵۰/۰۰۰/۰۰۰	فروش خالص
۳۲۰/۰۰۰/۰۰۰	۳۲۰/۰۰۰/۰۰۰	موجودی اولیه
<u>۵/۹۵۰/۰۰۰/۰۰۰</u>	<u>۵/۹۵۰/۰۰۰/۰۰۰</u>	خریداری شده
۶/۲۷۰/۰۰۰/۰۰۰	۶/۲۷۰/۰۰۰/۰۰۰	آماده فروش
<u>(۶۸۰/۰۰۰/۰۰۰)</u>	<u>(۸۴۰/۰۰۰/۰۰۰)</u>	پایان دوره
۵/۵۹۰/۰۰۰/۰۰۰	۵/۴۳۰/۰۰۰/۰۰۰	فروش رفته
۳/۰۶۰/۰۰۰/۰۰۰	۳/۲۲۰/۰۰۰/۰۰۰	سود ناخالص
<u>۱/۴۷۰/۰۰۰</u>	<u>۱/۴۷۰/۰۰۰</u>	هزینه عملیاتی
۳/۰۵۸/۵۳۰/۰۰۰	۳/۲۱۸/۵۳۰/۰۰۰ (×%۳۴)	سود عملیاتی قبل از مالیات
<u>-۱/۰۳۹/۹۰۰/۲۰۰</u>	<u>-۱/۰۹۴/۳۰۰/۲۰۰</u>	
۲/۰۱۸/۶۲۹/۸۰۰	۲/۱۲۴/۲۲۹/۸۰۰	سود خالص بعد از عملیات

۵. اطلاعات زیر مربوط به ماه منتهی به ۳۰ دی ماه ۱۳۹۱ شرکت پرستویی است. این شرکت از سیستم دائمی موجودی کالا استفاده میکند.

<u>تاریخ</u>	<u>شرح</u>	<u>تعداد</u>	<u>بهای خرید یا فروش هر واحد</u>
۱دی	موجودی ابتدای دوره	۶۰	۲۵۰/۰۰۰
۹دی	خرید	۱۲۰	۲۶۰/۰۰۰
۱۱دی	فروش	۱۰۰	۳۵۰/۰۰۰
۱۷دی	خرید	۷۰	۲۷۰/۰۰۰
۲۲دی	فروش	۶۰	۴۰۰/۰۰۰
۲۵دی	خرید	۸۰	۲۸۰/۰۰۰
۲۹دی	فروش	۱۱۰	۴۰۰/۰۰۰

خواسته ها:

الف. ۱) موجودی کالای پایان دوره، ۲) بهای تمام شده کالای فروش رفته و ۳) سود ناخالص را تحت هریک از سه روش زیر محاسبه کنید:

۱. لایفو   ۲. فایفو   ۳. میانگین

ب. نتایج حاصل از سه روش را محاسبه کنید.

بهای تمام شده کالای فروش رفته:

۱۵/۰۰۰/۰۰۰	۲۵۰/۰۰۰	۶۰	۱ موجودی اولیه
۳۱/۲۰۰/۰۰۰	۲۶۰/۰۰۰	۱۲۰	۹ خرید
۱۸/۹۰۰/۰۰۰	۲۷۰/۰۰۰	۷۰	۱۷ خرید
<u>۲۲/۴۰۰/۰۰۰</u>	۲۸۰/۰۰۰	<u>۸۰</u>	۲۵ خرید
۸۷/۵۰۰/۰۰۰		۳۳۰	آماده فروش

«روش FIFO»

موجودی		صادر			وارد			شرح	تاریخ
مبلغ	نرخ	تعداد	مبلغ	نرخ	تعداد	مبلغ	نرخ		
15,000,000	250,000	60							موجودی 10/1
46,200,000		180				31,200,000	260,000	120	خرید 10/9
20,800,000	260,000	80	15,000,000	250,000	60				فروش 10/11
			10,400,000	260,000	40				
39,700,000		150				18,900,000	270,000	70	خرید 10/17
24,100,000		90	15,600,000	260,000	60				فروش 10/22
46,500,000		170				22,400,000	280,000	80	خرید 10/25
16,800,000	280,000	60	5,200,000	260,000	20				فروش 10/29
			18,900,000	270,000	70				
			5,600,000	280,000	20				

بهای تمام شده موجودی کالا در روش لایفو = ۱۶/۸۰۰/۰۰۰ ریال

بهای تمام شده کالای فروش رفته در روش لایفو: ۷۰/۷۰۰/۰۰۰ = ۱۶/۸۰۰/۰۰۰ -

۸۷/۵۰۰/۰۰۰

«روش LIFO»

تاریخ	شرح	وارد			صادر			موجودی	
		تعداد	نرخ	مبلغ	تعداد	نرخ	مبلغ	نرخ	مبلغ
10/1	موجودی							250,000	15,000,000
10/9	خرید	120	260,000	31,200,000					46,200,000
10/11	فروش				100	260,000	26,000,000	260,000	20,200,000
10/17	خرید	70	270,000	18,900,000					39,100,000
10/22	فروش				60	270,000	16,200,000	90	22,900,000
10/25	خرید	80	280,000	22,400,000					45,300,000
10/29	فروش				80	280,000	22,400,000	60	250,000
					10	270,000	2,700,000		
					20	260,000	5,200,000		

بهای تمام شده موجودی کالا در روش لایفو = $۱۵/۰۰۰/۰۰۰$ ریال

بهای تمام شده کالای فروش رفته در روش لایفو: $۷۲/۵۰۰/۰۰۰ = ۱۵/۰۰۰/۰۰۰ - ۸۷/۵۰۰/۰۰۰$

«روش میانگین»

تاریخ	شرح	وارد			صادر			موجودی	
		تعداد	نرخ	مبلغ	تعداد	نرخ	مبلغ	نرخ	مبلغ
10/1	موجودی							250,000	15,000,000
10/9	خرید	120	260,000	31,200,000				256,667	46,200,000
10/11	فروش				100	256,667	25,666,667	256,667	20,533,333
10/17	خرید	70	270,000	18,900,000					39,433,333
10/22	فروش				60	262,889	15,773,333	90	23,660,000
10/25	خرید	80	280,000	22,400,000					46,060,000
10/29	فروش				110	270,941	29,803,529	60	16,256,471

بهای تمام شده موجودی کالا در روش میانگین = $۱۶/۲۵۶/۴۷۱$ ریال

بهای تمام شده کالای فروش رفته در روش میانگین: $۷۱/۲۴۳/۵۲۹ = ۱۶/۲۵۶/۴۷۱ - ۸۷/۵۰۰/۰۰۰$

شرکت پرستویی			
صورت سودزبان فشرده			
برای سال مالی منتهی به ۳۰ دی ۱۳۹۱			
میانگین	لایفو	فایفو	
103,000,000	103,000,000	103,000,000	فروش
72,500,000	71,243,529	70,700,000	بهای تمام شده کالای فروش رفته
30,500,000	31,756,471	32,300,000	سود ناویژه

ب) روش فایفو بیشترین ارزش را برای موجودی کالای پایان دوره تعیین میکند، همچنین روش لایفو بیشترین بهای تمام شده کالای فروش رفته را محاسبه کرده است. به این ترتیب، سود ناویژه در روش فایفو حداکثر و در روش لایفو حداقل است. روش میانگین مقادیری بین دو روش فایفو و لایفو تعیین کرده است.

۶. اطلاعات زیر در مورد شرکت دایموند در دست است. این شرکت از سیستم ثبت ادواری موجودی کالا استفاده می کند. شرکت دایموند به تجارت قطعات الماس اشتغال دارد. الماس هایی که این شرکت خرید و فروش میکند همگی از یک نوع و در یک اندازه است. هر بسته ای از الماس ها که خریداری میشود به دقت کد گذاری میشود و بنابر این بهای تمام شده خرید آن هارا کاملاً مشخص است.

۱ خرداد موجودی کالای ابتدای دوره متشکل از ۵۰ قطعه الماس به بهای هر قطعه ۳ میلیون ریال

۲ خرداد خرید ۲۰۰ قطعه به بهای هر قطعه ۳/۵ میلیون ریال

۵ خرداد فروش ۱۵۰ قطعه به قیمت هر قطعه ۶ میلیون ریال

۱۰ خرداد خرید ۳۵۰ قطعه به بهای هر قطعه ۳/۷۵ میلیون ریال

۲۵ خرداد فروش ۴۰۰ قطعه به بهای هر قطعه ۶/۵ میلیون ریال

خواسته ها:

الف. فرض کنید شرکت دایموند از روش شناسایی ویژه استفاده میکند.

۱. نشان دهید شرکت چگونه میتواند باانتخاب الماس هایی که به فروش میرساند، سود ناویژه خردادماه خود را حداکثر کند.

۲. نشان دهید شرکت چگونه میتواند باانتخاب الماس هایی که به فروش میرساند، سود ناویژه خردادماه خود را حداقل کند.

ب. فرض کنید دایموند از روش فایفو استفاده میکند. بهای تمام شده کالای فروش رفته را محاسبه کنید. تحت این روش سود ناویژه این شرکت برای خردادماه چه مبلغی است؟

ج. فرض کنید دایموند از روش لایفو استفاده میکند. بهای تمام شده کالای فروش رفته را محاسبه کنید. تحت این روش سود ناویژه این شرکت برای خردادماه چه مبلغی است؟

د. از میان این سه روش ارزیابی موجودی کالا، شرکت دایموند کدام روش را باید انتخاب کرد؟ چرا؟

تعداد	نرخ هر واحد	بهای تمام شده هر واحد	
موجودی اولیه	۱۵۰	۳/۰۰۰/۰۰۰	۴۵۰/۰۰۰/۰۰۰
خرید	۲۰۰	۳/۵۰۰/۰۰۰	۷۰۰/۰۰۰/۰۰۰
فروش	۱۵۰	۶/۰۰۰/۰۰۰	۹۰۰/۰۰۰/۰۰۰
خرید	۳۵۰	۳/۷۵۰/۰۰۰	۱/۳۱۲/۵۰۰/۰۰۰
فروش	۴۰۰	۶/۵۰۰/۰۰۰	۲/۴۰۰/۰۰۰/۰۰۰
	۱۲۵۰		۵/۹۶۲/۵۰۰/۰۰۰
آماده فروش	۷۰۰		۲/۴۶۲/۵۰۰/۰۰۰
فروش رفته	۵۵۰		۳/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰
پایان دوره	۱۵۰		

«روش FIFO»

تعداد	نرخ	بهای کل	
موجودی اولیه	۱۵۰	۳/۰۰۰/۰۰۰	۴۵۰/۰۰۰/۰۰۰
خرید	۲۰۰	۳/۵۰۰/۰۰۰	۷۰۰/۰۰۰/۰۰۰
خرید	۲۰۰	۳/۷۵۰/۰۰۰	۷۵۰/۰۰۰/۰۰۰
فروش رفته	۵۵۰		۱/۹۰۰/۰۰۰/۰۰۰

«روش LIFO»

تعداد	نرخ	بهای کل	
خرید	۳۵۰	۳/۷۵۰/۰۰۰	۱/۳۱۲/۵۰۰/۰۰۰
خرید	۲۰۰	۳/۵۰۰/۰۰۰	+۷۰۰/۰۰۰/۰۰۰
فروش رفته	۵۵۰		۲/۱۲/۵۰۰/۰۰۰

موجودی اولیه ۱۵۰ ۳/۰۰۰/۰۰۰ ۴۵۰/۰۰۰/۰۰۰

موجودی پایانی

«روش میانگین»

$\frac{2/462/500/000}{700} = 3/517/857$ «نرخ میانگین»

۷۰۰

$3/517/857 \times 150 = 527/678/550$ «بهای تمام شده پایان دوره»

$3/517/857 \times 550 = 1/934/821/350$ «بهای تمام شده فروش رفته»

حد اکثر سود	حداقل سود	(الف-۱) شناسایی ویژه:
۳/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۳/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰	کل فروش = ۳/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰
- ۱/۹۰۰/۰۰۰	- ۲/۰۱۲/۵۰۰/۰۰۰	
۳/۴۹۸/۱۰۰/۰۰۰	۱/۴۸۷/۵۰۰/۰۰۰	

(ب)

بهای تمام شده کالای فروش رفته - فروش = سود ناخالص

$3/500/000/000 - 1/934/821/350 = 1/565/187/650$

(د) روش LIFO: زیرا سود کمتری را نشان میدهد در نتیجه مدیر کمتر مالیات میپردازد.

۷. مدیریت شرکت زاگرس قصد دارد تأثیرات مقایسه ای روش های لایفو و فایفو را تعیین کند. برای سال ۱۳۹۱، ثبت های حسابداری اطلاعات زیر را نشان میدهد:

موجودی افروردین (۱۰/۰۰۰ واحد) ۳۵۰/۰۰۰/۰۰۰
بهای ۱۲۰/۰۰۰ واحد کالای خریداری شده ۵/۰۴۵/۰۰۰/۰۰۰
فروش ۱۰۰/۰۰۰ واحد کالای ۶/۶۵۰/۰۰۰/۰۰۰

هزینه های عملیاتی

۱/۳۰۰/۰۰۰/۰۰۰

کلاهای خریداری شده متشکل است از ۳۵/۰۰۰ واحد به بهای هر واحد ۴۰۰/۰۰۰ ریال به تاریخ ۱۰ شهریور ۶۰/۰۰۰ واحد به بهای هر واحد ۴۲/۰۰۰ ریال به تاریخ ۱۵ دی و ۲۵/۰۰۰ واحد به بهای هر واحد ۴۵/۰۰۰ ریال در تاریخ ۲۰ بهمن. نرخ مالیات بر درآمد ۲۸ درصد است:

خواسته ها:

الف. صورت سود و زیان فشرده مقایسه ای را برای سال ۱۳۹۱ تحت روش فایفو و لایفو تهیه کنید (محاسبات موجودی کالای پایان دوره را ارائه کنید)

ب. به پرسش های زیر پاسخ دهید:

۱. کدام روش (فایفو یا لایفو) از دید ترانزنامه ای روش مربوط تری برای ارزش گذاری موجودی هاست؟ چرا؟

۲. کدام روش از دید سود و زیانی ارزش مربوط تری را برای سود خالص گزارش میکند؟ چرا؟

۳. کدام روش به جریان واقعی کالاها نزدیکتر است؟ چرا؟

۴. با بکارگیری کدام روش وجه نقد پایان دوره بلیشتر خواهد بود؟ چرا؟

۵. با ارائه محاسبات نشان دهید سود ناخالص تحت روش فایفو، لایفو و میانگین چه تفاوتی دارد؟ در کدام روش سود ناخالص حداکثر میشود؟

تعداد	نرخ	بهای کل	
۱۰/۰۰۰	۳۵/۰۰۰	۳۵۰/۰۰۰/۰۰۰	موجودی اولیه
۳۵/۰۰۰	۴۰/۰۰۰	۱/۴۰۰/۰۰۰/۰۰۰	خرید
۶۰/۰۰۰	۴۲/۰۰۰	۲/۵۲۰/۰۰۰/۰۰۰	خرید
۲۵/۰۰۰	۴۵/۰۰۰	۱/۱۲۵/۰۰۰/۰۰۰	خرید
۱۳۰/۰۰۰		۵/۳۹۵/۰۰۰/۰۰۰	آماده فروش
۱۰۰/۰۰۰		- ۶/۶۵۰/۰۰۰/۰۰۰	فروش رفته
۳۰/۰۰۰		۱/۲۵۵/۰۰۰/۰۰۰	پایان دوره

«روش FIFO»

بهای کل	نرخ	تعداد	
۳۵۰/۰۰۰/۰۰۰	۳۵/۰۰۰	۱۰/۰۰۰	موجودی اولیه
۱/۴۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۴۰/۰۰۰	۳۵/۰۰۰	خرید
<u>۲/۳۱۰/۰۰۰/۰۰۰</u>	۴۲/۰۰۰	<u>۵۵/۰۰۰</u>	خرید
۴/۰۶۰/۰۰۰/۰۰۰		۱۰۰/۰۰۰	فروش رفته
۱/۱۲۵/۰۰۰/۰۰۰	۴۵/۰۰۰	۲۵/۰۰۰	خرید
<u>۲/۳۱۰/۰۰۰/۰۰۰</u>	۴۲/۰۰۰	<u>۵/۰۰۰</u>	خرید
۱/۳۳۵/۰۰۰/۰۰۰		۳۰/۰۰۰	پایان دوره
$۵/۳۹۵/۰۰۰/۰۰۰ - ۱/۳۳۵/۰۰۰/۰۰۰ = ۴/۰۶۰/۰۰۰/۰۰۰ =$ فروش رفته			

«روش LIFO»

بهای کل	نرخ	تعداد	
۱/۱۲۵/۰۰۰/۰۰۰	۴۵/۰۰۰	۲۵/۰۰۰	خرید
۲/۵۲۰/۰۰۰/۰۰۰	۴۲/۰۰۰	۶۰/۰۰۰	خرید
۶۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۴۰/۰۰۰	۱۵/۰۰۰	خرید
۴/۲۴۵/۰۰۰/۰۰۰		۱۰۰/۰۰۰	فروش رفته
۳۵۰/۰۰۰/۰۰۰	۳۵/۰۰۰	۱۰/۰۰۰	موجودی اولیه
<u>۸۰۰/۰۰۰/۰۰۰</u>	۴۰/۰۰۰	<u>۲۰/۰۰۰</u>	خرید
۱/۱۵۰/۰۰۰/۰۰۰		۳۰/۰۰۰	پایان دوره
$۵/۳۹۵/۰۰۰/۰۰۰ - ۱/۱۵۰/۰۰۰/۰۰۰ = ۴/۲۴۵/۰۰۰/۰۰۰ =$ فروش رفته			

روش میانگین

$$(۵/۳۹۵/۰۰۰/۰۰۰ \div ۱۳۰/۰۰۰) = ۴۱/۵۰۰ \text{ : میانگین بهای هر واحد}$$

بهای تمام شده موجودی کالای پایان دوره (میانگین) : $۱/۲۴۵/۰۰۰/۰۰۰ = ۳۰/۰۰۰ * ۴۱/۰۰۰$
 بهای تمام شده کالای فروش رفته : $۴/۱۵۰/۰۰۰/۰۰۰ = ۱/۲۴۵/۰۰۰/۰۰۰ - ۵/۳۹۵/۰۰۰/۰۰۰$

شرکت زاگرس			
صورت سودزبان فشرده			
برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۱			
میانگین	لایفو	فایفو	
6,650,000,000	6,650,000,000	6,650,000,000	فروش
4,150,000,000	4,245,000,000	4,060,000,000	بهای تمام شده کالای فروش رفته
2,500,000,000	2,405,000,000	2,590,000,000	سود ناویژه
1,300,000,000	1,300,000,000	1,300,000,000	هزینه های عملیاتی
1,200,000,000	1,105,000,000	1,290,000,000	سود(زیان) عملیاتی
336,000,000	309,400,000	361,200,000	مالیات ۲۸%
864,000,000	795,600,000	928,800,000	سود خالص

(ب-۱) روش FIFO: زیرا فروش ها از خریدهای اول است و خریدهای جدید باقی میماند و به ارزش بازار نزدیکتر است.

(ب-۲) روش LIFO

(ب-۳) روش FIFO

(ب-۴) روش LIFO: زیرا سود کمتری را نشان میدهد و مدیران نیز کمتر مالیات می پردازند.

(ب-۵) روش FIFO: سود بیشتری دارد.

۸. یک فروشگاه خرده فروشی از سیستم ثبت دائمی موجودی ها استفاده میکند. اطلاعات زیر در دسترس است:

تاریخ	شرح	تعداد	نرخ	بهای کل
۲۹ اسفند	موجودی پایان دوره	۱۵۰	۱۷۰/۰۰۰	۲۵/۵۰۰/۰۰۰
۲ فروردین	خرید	۱۰۰	۲۱۰/۰۰۰	۲۱/۰۰۰/۰۰۰
۶ فروردین	فروش	۱۵۰	۴۰۰/۰۰۰	۶۰/۰۰۰/۰۰۰
۹ فروردین	خرید	۷۵	۲۴۰/۰۰۰	۱۸/۰۰۰/۰۰۰
۱۰ فروردین	فروش	۵۰	۴۵۰/۰۰۰	۲۲/۵۰۰/۰۰۰

۲۸/۰۰۰/۰۰۰	۲۸۰/۰۰۰	۱۰۰	خری	۲۳ فروردین
<u>۵۵/۰۰۰/۰۰۰</u>	۵۰۰/۰۰۰	<u>۱۱۰</u>	فروش	۳۰ فروردین
-۲۳۰/۰۰۰/۰۰۰		<u>۷۳۵</u>		آماده فروش
<u>۱۳۷/۵۰۰/۰۰۰</u>		<u>۳۱۰</u>		فروش رفته
۹۲/۵۰۰/۰۰۰		۴۲۵		پایان دوره
خواسته ها:				

الف. برای هر یک از فرض های زیر (۱) بهای تمام شده کالای فروش رفته و (۲) موجودی کالای پایان دوره را محاسبه کنید: الف) لایفو ب) فایفو ج) میانگین

ب. نتایج حاصل از سه روش فوق را مقایسه کنید.

تعداد	نرخ	بهای کل	
۱۵۰	۱۷۰/۰۰۰	۲۵/۵۰۰/۰۰۰	موجودی پایان دوره
۱۰۰	۲۱۰/۰۰۰	۲۱/۰۰۰/۰۰۰	خرید
۷۵	۲۴۰/۰۰۰	۱۸/۰۰۰/۰۰۰	خرید
۱۰۰	۲۸۰/۰۰۰	<u>۲۸/۰۰۰/۰۰۰</u>	خرید
		۹۲/۵۰۰/۰۰۰	آماده برای فروش

«روش FIFO»

تاریخ	شرح	وارد			صادر			موجودی	
		تعداد	نرخ	مبلغ	تعداد	نرخ	مبلغ	تعداد	نرخ
۱۲/۲۹	موجودی							150	170,000
۱/۲	خرید	100	210,000	21,000,000				250	46,500,000
۱/۶	فروش				150	170,000	25,500,000	100	210,000
۱/۹	خرید	75	240,000	18,000,000				175	39,000,000
۱/۱۰	فروش				50	210,000	10,500,000	12۵	28,500,000
۱/۲۳	خرید	100	280,000	28,000,000				22۵	56,500,000
۱/۳۰	فروش				50	210,000	10,500,000	11۵	31,600,000
					60	240,000	14,400,000		

بهای تمام شده موجودی کالا در روش فایفو = ۳۱/۶۰۰/۰۰۰ ریال

بهای تمام شده کالای فروش رفته در روش فایفو : ۶۰/۹۰۰/۰۰۰ = ۳۱/۶۰۰/۰۰۰ -
۹۲/۵۰۰/۰۰۰

«روش LIFO»

تاریخ	شرح	وارد			صادر			موجودی	
		تعداد	نرخ	مبلغ	تعداد	نرخ	مبلغ	نرخ	مبلغ
۱۲/۲۹	موجودی							170,000	25,500,000
۱/۲	خرید	100	210,000	21,000,000					46,500,000
۱/۶	فروش				100	210,000	21,000,000	170,000	17,000,000
					50	170,000	8,500,000		
۱/۹	خرید	75	240,000	18,000,000					35,000,000
۱/۱۰	فروش				50	240,000	12,000,000	12۵	23,000,000
۱/۲۳	خرید	100	280,000	28,000,000					51,000,000
۱/۳۰	فروش				100	280,000	28,000,000	۱۱۵	20,600,000
					10	240,000	2,400,000		

بهای تمام شده موجودی کالا در روش لایفو = ۲۰/۶۰۰/۰۰۰ ریال

بهای تمام شده کالای فروش رفته در روش لایفو : ۷۱/۹۰۰/۰۰۰ = ۲۰/۶۰۰/۰۰۰ -
۹۲/۵۰۰/۰۰۰

«روش میانگین»

تاریخ	شرح	وارد			صادر			موجودی	
		تعداد	نرخ	مبلغ	تعداد	نرخ	مبلغ	نرخ	مبلغ
۱۲/۲۹	موجودی							170,000	25,500,000
۱/۲	خرید	100	210,000	21,000,000					46,500,000
۱/۶	فروش				150	186,000	27,900,000	100	18,600,000
۱/۹	خرید	75	240,000	18,000,000					36,600,000
۱/۱۰	فروش				50	209,143	10,457,143	125	26,142,857
۱/۲۳	خرید	100	280,000	28,000,000					54,142,857
۱/۳۰	فروش				110	240,635	26,469,841	115	27,673,016

بهای تمام شده موجودی کالا در روش میانگین = ۲۷/۶۷۳/۰۱۶ ریال

بهای تمام شده کالای فروش رفته در روش میانگین : ۶۴/۸۲۶/۹۸۴ = ۲۷/۶۷۳/۰۱۶ -
۹۲/۵۰۰/۰۰۰

(ب) نتایج حاصل از سه روش فوق را مقایسه کنید.

فروشگاه خرده فروشی			
صورت سودزبان فشرده			
برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند			
شرح	فایفو	لایفو	میانگین
فروش	137,500,000	137,500,000	137,500,000
بهای تمام شده کالای فروش رفته	60,900,000	71,900,000	64,826,984
سود ناویژه	76,600,000	65,600,000	72,673,016

روش فایفو بیشترین ارزش را برای موجودی کالای پایان دوره تعیین میکند، همچنین روش لایفو بیشترین بهای تمام شده کالای فروش رفته را محاسبه کرده است. به این ترتیب سود ناویژه در روش فایفو حداکثر و در روش لایفو حداقل است. روش میانگین مقادیری بین دو روش فایفو و لایفو تعیین کرده است.

۹. شرکت اطلس عملیات خود را در تاریخ ۱ مرداد ۱۳۹۱ آغاز کرده است و از سیستم ثبت دائمی موجودی ها استفاده می کند. در طول مرداد رویدادهای مالی زیر رخ داده است:

تاریخ	تعداد	بهای هر واحد	تعداد فروش
۱ مرداد	۷	۱/۵۰۰/۰۰۰	
۴ مرداد			۴
۸ مرداد	۸	۱/۷۰۰/۰۰۰	
۱۲ مرداد			۵
۱۵ مرداد	۶	۱/۸۵۰/۰۰۰	
۲۰ مرداد			۳
۲۵ مرداد			۴

خواسته ها:

الف. ارزش موجودی کالا را با استفاده از سه روش فایفو، لایفو و میانگین متحرک محاسبه کنید.

ب. کدام روش بیشترین (کمترین) ارزش را برای موجودی کالا محاسبه می کنند؟

فایفو :

موجودی			صادرہ			واردہ			شرح	تاریخ
مبلغ	نرخ	تعداد	مبلغ	نرخ	تعداد	مبلغ	نرخ	تعداد		
10,500,000	1,500,000	7							موجودی	
4,500,000	1,500,000	3	6,000,000	1,500,000	4				فروش	
18,100,000		11				13,600,000	1,700,000	8	خرید	
10,200,000	1,700,000	6	4,500,000	1,500,000	3				فروش	
			3,400,000	1,700,000	2					
21,300,000		12				11,100,000	1,850,000	6	خرید	
16,200,000		9	5,100,000	1,700,000	3				فروش	
9,250,000	1,850,000	5	5,100,000	1,700,000	3				فروش	
			1,850,000	1,850,000	1					

لایفو :

موجودی			صادرہ			واردہ			شرح	تاریخ
مبلغ	نرخ	تعداد	مبلغ	نرخ	تعداد	مبلغ	نرخ	تعداد		
10,500,000	1,500,000	7							موجودی	
4,500,000	1,500,000	3	6,000,000	1,500,000	4				فروش	
18,100,000		11				13,600,000	1,700,000	8	خرید	
9,600,000	1,700,000	6	8,500,000	1,700,000	5				فروش	
20,700,000		12				11,100,000	1,850,000	6	خرید	
15,150,000		9	5,550,000	1,850,000	3				فروش	
7,900,000	1,850,000	5	5,550,000	1,850,000	3				فروش	
			1,700,000	1,700,000	1					

میانگین :

تاریخ	شرح	وارد			صادر			موجودی	
		تعداد	نرخ	مبلغ	تعداد	نرخ	مبلغ	تعداد	نرخ
	موجودی							7	1,500,000
	فروش				4	1,500,000	6,000,000	3	1,500,000
	خرید	8	1,700,000	13,600,000				11	1,645,455
	فروش				5	1,645,455	8,227,273	6	1,645,455
	خرید	6	1,850,000	11,100,000				12	1,747,727
	فروش				3	1,747,727	5,243,182	9	1,747,727
	فروش				1	1,747,727	1,747,727	5	1,747,727
	فروش				3	1,747,727	5,243,182		
									8,738,636

ب) چون همواره قیمت ها در حال افزایش هستند روش فایفو بیشترین ارزش و روش لایفو کمترین ارزش را برای موجودی کالا محاسبه می کنند.

۱۰. فروشگاه صابری در تاریخ ۲۵ خرداد ۱۳۹۱، ۷۰ درصد موجودی های خود را در اثر آتش سوزی از دست داد، اطلاعات زیر از دفاتر حسابداری فروشگاه استخراج شده است:

خرید	ار دیبیهشت	
۲/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۳/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	فروش خالص
۱/۹۱۰/۰۰۰/۰۰۰	۱/۹۷۸/۰۰۰/۰۰۰	خرید خالص
۴۰/۰۰۰/۰۰۰	۲۹/۰۰۰/۰۰۰	هزینه حمل
۱۳۲/۰۰۰/۰۰۰	۴۵/۰۰۰/۰۰۰	موجودی ابتدای دوره
؟	۱۳۲/۰۰۰/۰۰۰	موجودی انتهای دوره

تمامی کالای فروشگاه تحت پوشش بیمه آتش سوزی بوده است. برای شرکت بیمه گزارشی تهیه کنید که مبلغ ونحوه محاسبه کالای خسارت دیده را نشان دهد.

خواسته ها:

الف. نسبت حاشیه سود ناخالص را برای ار دیبیهشت محاسبه کنید.

ب. با استفاده از نسبت حاشیه سود ناخالص ار دیبیهشت ماه، کل موجودی کالای خردادماه و کالای سوخته شده را محاسبه کنید.

$$۱/۹۲۰/۰۰۰/۰۰۰ = ۱۳۲/۰۰۰/۰۰۰ - ۲/۰۵۲/۰۰۰/۰۰۰ \ll \text{بهای تمام شده فروش رفته}$$

$$1/0.80/0.00/0.00 = 1/920/0.00/0.00 - 3/0.00/0.00/0.00 \text{ «سود ناخالص»}$$

$$\text{برآوردی} \quad \text{سود ناخالص} \quad 1/0.80/0.00/0.00 = \%36 \times 2/500/0.00/0.00 = 900/0.00/0.00$$

$$3/0.00/0.00/0.00$$

$$2/500/0.00/0.00 - X = 2/500/0.00/0.00 - 900/0.00/0.00 = 1/600/0.00/0.00$$

$$2/0.82/0.00/0.00 - 1/600/0.00/0.00 = 482/0.00/0.00 \text{ «موجودی انتهای دوره»}$$

*****

۱۱. فروشگاه زنجیره ای شهروند از روش خرده فروشی برای برآورد موجودی های پایان دوره خود استفاده میکند. اطلاعات زیر برای دو بخش این فروشگاه در تاریخ ۱ آبان ۱۳۹۱ در دسترس است:

کالاهای ورزشی   جواهرآلات و تزئینی

<u>خرده فروشی</u>	<u>بهای تمام شده</u>	<u>خرده فروشی</u>	<u>بهای تمام شده</u>
۱/۱۶۰/۰۰۰		۱/۰۰۰/۰۰۰	فروش خالص
۱/۱۵۸/۰۰۰	۷۴۱/۰۰۰	۱/۰۶۶/۰۰۰	خریدها ۶۷۵/۰۰۰
(۲۰/۰۰۰)	(۱۲/۰۰۰)	(۴۰/۰۰۰)	ب از خرید (۲۶/۰۰)
	(۲/۴۴۰)		ت خرید (۱۲/۳۶۰)
	۱۴/۰۰۰		هزینه حمل ۹۰۰۰
۶۲/۰۰۰	۳۹/۴۴۰	۷۴/۰۰۰	موجودی اولیه ۴۷/۳۶۰

در تاریخ ۲۹ اسفند کالای خود را به قیمت خرده فروشی، شمارش کرد. ارزش خرده فروشی واقعی موجودی های بخش کالاهای ورزشی ۹۵/۰۰۰ ریال و بخش جواهرآلات و تزئینی، ۴۴/۰۰۰ ریال است. خواسته ها:

الف. بهای تمام شده موجودی کالای پایان دوره هر دو بخش را در تاریخ ۳ آبان استفاده از روش خرده فروشی تعیین کنید.

$$\text{ورزشی} \text{ «} 722/360 = 675/000 + 26/000 + 12/360 + 9000 \text{»}$$

ورزشی» $۲۷۷/۶۴۰ = ۷۲۲/۳۶۰ - ۱/۰۰۰/۰۰۰$ پایان دوره

جواهرات» $۷۶۹/۴۴۰ = ۱۴/۰۰۰ + ۲/۴۴۰ + ۱۲/۰۰۰ + ۷۴۱/۰۰۰$ آماده برای فروش

جواهرات» $۳۹۰/۵۶۰ = ۷۶۹/۴۴۰ - ۱/۱۶۰/۰۰۰$ پایان دوره

ب. بهای تمام شده موجودی کالای پایان دوره هر دو بخش را در تاریخ ۲۹ اسفند، با فرض نسبت بهای تمام شده به قیمت خرده فروشی ۶۰ درصد برای بخش کالای ورزشی و ۶۴ درصد برای جواهرآلات و تزئینی محاسبه کنید.

$۱۶۶/۵۸۴ = ۲۷۷/۶۴۰ \times ۶۰\%$ پایان دوره ورزشی

$۲۴۹/۹۵۸/۴ = ۳۹۰/۵۶۰ \times ۶۴\%$ پایان دوره جواهرات

فصل هفتم

(چهارگزینه ای)

۱. کدامیک از دلایل زیر دلیل اصلی سرمایه گذاری شرکت ها محسوب نمیشود؟
  - الف. تمایل آنها به کسب کنترل یک رقیب.
  - ب. آنها دارای مازاد وجه نقد هستند.
  - ج. تمایل آنها به انتقال به یک خط جدید تجاری.
  - د. آنها به وسیله قانون ملزم شده اند.

۲. سود سپرده های سرمایه گذاری بانکی در بستانکار چه حسلس ثبت میشود؟

الف. کار مزد بانکی.

ب. سود تضمین شده.

ج. درآمد عملیاتی.

د. هیچکدام.

۳. در ثبت اوایه، سرمایه گذاری ها به... بدهکار میشوند؟

الف. بهای تمام شده.

ب. بهای تمام شده بعلاوه سودتضمین شده تحقق یافته.

ج. ارزش منصفانه.

د. هیچکدام.

۴. شرکت حاتمی سرمایه گذاری در اوراق بدهی به بهای تمام شده ۲۶/۰۰۰ ریال رابه مبلغ ۲۸/۰۰۰ ریال، به فروش رسانده است. در دفتر روزنامه بستانکار آرتیکل فروش عبارت است از:

الف. سرمایه گذاری در اوراق بدهی و زیان فروش سرمایه گذاری در اوراق بدهی.

ب. سرمایه گذاری در اوراق بدهی، سود فروش سرمایه گذاری در اوراق بدهی.

ج. سرمایه گذاری در سهام و سود تضمین شده دریافتنی اوراق مشارکت.

د. هیچکدام.

۵. خالص عواید حاصل از فروش سرمایه گذاری در سهام شرکت پریور بابهای تمام شده ۳۹/۵۰۰ ریال، ۴۲/۰۰۰ ریال است. این معامله در صورت سود و زیان به عنوان..... گزارش میشود؟

الف. ۲/۵۰۰ ریال زیان تحت عنوان سایر هزینه ها و زیان های غیر عملیاتی

ب. ۲/۵۰۰ ریال زیان تحت عنوان هزینه های عملیاتی

ج. ۲/۵۰۰ ریال سود تحت عنوان سایر درآمدها و سودهای غیر عملیاتی.

د. ۲/۵۰۰ ریال سود تحت عنوان درآمدهای عملیاتی.

۶. حسابداری به روش ارزش ویژه برای سرمایه گذاری بلندمدت در سهام باهی زمانی مورد استفاده قرار گیرد که سرمایه گذار نفوذ موثری بر سرمایه پذیر داشته و مالک:

الف. بین ۲۰٪ تا ۵۰٪ سهام عادی سرمایه پذیر باشد.

ب. ۲۰٪ یا بیشتر سهام عادی سرمایه پذیر باشد.

ج. بیشتر از ۵۰٪ سهام عادی سرمایه پذیر باشد.

د. کمتر از ۲۰٪ سهام عادی سرمایه پذیر باشد.

۷. فرض کنید که شرکت چیچک ۲۵٪ سهام عادی سحر را در ۱ فروردین ۱۳۹۰ به بهای تمام شده ۳۰۰/۰۰۰ ریال تحصیل کرده است. در طول سال، شرکت سحر ۱۶۰/۰۰۰ ریال سودخالص اعلام و ۶۰/۰۰۰ ریال سود نقدی تقسیم کرده است. اگر شرکت چیچک برای حساب سرمایه گذاری از روش ارزش ویژه استفاده مینماید، مانده حساب سرمایه گذاری در ۲۹ اسفند ۱۳۹۰، ..... خواهد بود؟

الف. ۳۰۰/۰۰۰ ریال   ب. ۳۲۵/۰۰۰ ریال

ج. ۴۰۰/۰۰۰ ریال   د. ۳۴۰/۰۰۰ ریال

۸. با استفاده از اطلاعات سوال ۶، شرکت چیچک چه آرتیکلی بابت دریافت سود نقدی از شرکت سحر ایجاد مینماید؟

الف. بدهکار وجه نقد و بستانکار درآمد حاصل از سرمایه گذاری در شرکت سحر.

ب. بدهکار سود نقدی و بستانکار درآمد حاصل از سرمایه گذاری در شرکت سحر.

ج. بدهکار وجه نقد و بستانکار سرمایه گذاری در سهام

د. بدهکار وجه نقد و بستانکار درآمد سود نقدی.

۹. هنگامی شما بریک شرکت دیگر کنترل دارید که:

الف. مالک بیش از ۵۰ سهام یک شرکت باشید.

ب. مدیر عامل شرکت باشید.

ج. از روش ارزش ویژه استفاده نمایید.

د. مالکیت بیش از ۵۰٪ سهام شرکت را داشته باشید.

۱۰. کدام یک از عبارات زیر صحیح نیست؟ صورتهای مالی تلفیقی برای .... سودمند است.

الف. تعیین سودآوری شرکت های فرعی

ب. تعیین سودآوری کل واحدهای تجاری تحت کنترل مشترک.

ج. تعیین دامنه عملیات شرکت اصلی

د. تعیین دامنه کل تعهدات واحدهای تجاری تحت کنترل مشترک.

۱۱. مانده بدهکار سود تحقق نیافته سرمایه گذاری بلند مدت در ترازنامه به عنوان..... گزارش میشود؟

الف. افزایش در حقوق صاحبان سهام.

ب. کاهش در حقوق صاحبان سهام.

ج. زیان در صورت سود و زیان.

د. زیان در صورت سود و زیان انباشته.

۱۲. سرمایه گذاری اوراق بدهی کوتاه مدت باید به سهولت قابل معامله بوده و انتظار
می رود..... به فروش برسد.

الف. ۳ ماه از تاریخ خرید.

ب. سال مالی بعد یا چرخه عملیاتی، هر کدام کوتاه تر است.

ج. سال مالی بعد یا چرخه عملیاتی، هر کدام طولانی تر است.

د. چرخه عملیاتی.

*****

(سوالات تشریحی)

۱. به چه دلایلی شرکت ها در سپرده های بانکی سرمایه گذاری میکنند؟

به سه دلیل: ۱. ممکن است شرکتی پول مازاد در اختیار داشته باشد که در حال حاضر به آن برای خرید دارایی های عملیاتی نیاز ندارد. ۲. برخی از شرکتها باهدف کسب درآمد حاصل از سود سرمایه گذاری ها اقدام به خرید سرمایه گذاری میکنند. ۳. دلایل راهبردی: یک شرکت به واسطه خرید بخشی از سهام شرکت دیگر میتواند بر اقدامات یک مشتری یا عرضه کننده کنترل یا نفوذی قابل ملاحظه داشته باشد.

۲. الف) بهای تمام شده یک سرمایه گذاری در اوراق مشارکت چیست؟ ب) چه موقع سود تضمین شده اوراق مشارکت ثبت میشود؟

الف: مشابه خرید هر نوع دارایی یا سرمایه گذاری دیگر، سپرده های سرمایه گذاری بانکی در زمان ایجاد به بهای تمام شده ثبت میشوند. ایجاد سپرده های سرمایه گذاری بانکی معمولاً مستلزم هزینه های مستقیم و ضروری قابل توجهی نیست. علاوه بر آن چون در سررسید این سپرده ها تنها اصل مبلغ سپرده دریافت خواهد شد، بنابراین میتوان هزینه های اندک مربوط به افتتاح این سپرده ها را در دوره ایجاد سپرده در صورت سود و زیان به عنوان هزینه های مالی نشان داد.

ب: سود اوراق مشارکت در زمانی که تحقق یابد ثبت میشود.

۳. آقای ملکی درباره سود و زیان های فروش سرمایه گذاری اوراق بدهی، سر در گم شده است. به آقای ملکی توضیح دهید، الف) چگونه سود یا زیان محاسبه می شود؟ ب) چگونه ارئه سود یا زیان سرمایه گذاری ها را بیان نمایید؟

الف: سود یا زیان فروش سرمایه گذاری ها از تفاوت بین ارزش دفتری سرمایه گذاری و ارزش بازار این سرمایه گذاری ها ایجاد میشود. هنگامی که ارزش بازار سرمایه گذاری بیش از ارزش دفتری است، سودی معادل این تفاوت ایجاد شده است. هنگامی که ارزش بازار سرمایه گذاری کمتر از ارزش دفتری است، زیانی معادل این تفاوت ایجاد شده است.

ب: سود یا زیان ناشی از فروش سرمایه گذاری ها در بخش سایر درآمدها و هزینه های غیر عملیاتی صورت سود و زیان گزارش خواهد شد.

۴. شرکت اولادی اوراق مشارکت شرکت کیش به بهای تمام شده ۴۰/۰۰۰ ریال را به ۴۵/۰۰۰ ریال، شامل ۵۰۰ ریال سود تضمین شده تحقق یافته میفروشد. در آرتیکل فروش، سود حاصل از فروش ۵/۰۰۰ ریال است. آیا این صحیح است؟

شرکت اولادی پیش از ثبت فروش باید سود تحقق یافته سرمایه گذاری را ثبت کند. در این صورت ارزش دفتری اوراق مشارکت ۴۰/۵۰۰ ریال (۴۰۰۰۰ + ۵۰۰) خواهد شد و بنابراین، سود فروش سرمایه گذاری ۴/۵۰۰ ریال (۴۵۰۰۰ - ۴۰۰۰۰) خواهد بود.

سرمایه گذاری در اوراق مشارکت 500

درآمد سرمایه گذاری در اوراق مشارکت 500

ثبت درآمد تحقق یافته سرمایه گذاری

وجه نقد 45000

سرمایه گذاری در اوراق مشارکت 40500

سود فروش سرمایه گذاری 4500

ثبت فروش سرمایه گذاری به سود

۵. بهای تمام شده سرمایه گذاری در سهام چیست؟

در زمان تحصیل سرمایه گذاری، از اصل به بهای تمام شده استفاده میشود. بهای تمام شده سرمایه گذاری شامل تمامی مخارج ضروری برای تحصیل این سرمایه گذاری، نظیر قیمت پرداختی به علاوه هرگونه حق الزحمه (کمسیون) کارگزار است.

۶. شرکت آرام بابت تحصیل سهام شرکت کیانی، ۶۲/۰۰۰ ریال وجه نقد به علاوه ۱/۲۰۰ ریال حق الزحمه کارگزاری پرداخت می کند. چه ثبتي بابت این سرمایه گذاری باید صورت گیرد؟

سرمایه گذاری در سهام 63200

وجه نقد و بانک 63200

ثبت تحصیل سرمایه گذاری در سهام

۷. الف) چه موقع سرمایه گذاری بلند مدت در سهام عادی به روش ارزش ویژه صورت میگیرد؟ ب) بر اساس این روش چه موقع درآمد شناسایی میشود؟

هنگامی که سرمایه گذار مالک ۵۰-۲۰٪ سهام سرمایه پذیر است در حسابداری این سرمایه گذاری از روش ارزش ویژه استفاده میکند. بر اساس روش ارزش ویژه سرمایه گذار سهم خود را از سود خالص سرمایه گذاری هنگامی ثبت میکند که سود شرکت سرمایه پذیر تحقق پیدا کرده باشد

۸. شرکت رجبی برای مالکیت ۳۰ درصدی اش در سهام عادی شرکت پناهی از روش ارزش ویژه استفاده می کند. در طی سال ۱۳۹۰، شرکت پناهی ۸۰/۰۰۰ ریال سود خالص گزارش و ۱۰/۰۰۰ ریال سود نقدی اعلام و تقسیم میکند. بابت این رویدادها، شرکت رجبی چه آرتیکی در دفاتر خود ثبت می کند؟

سرمایه گذاری در سهام 24000

درآمد سرمایه گذاری در سهام 24000

ثبت سهم ۳۰٪ از سود خالص شرکت پناهی

وجه نقد 3000

سرمایه گذاری در سهام 3000

ثبت ۳۰٪ از سود نقدی شرکت ناهی

۹. وقتی که مالکیت سرمایه گذار کمی کمتر از سطح ۵۰٪ است، شرکت سرمایه گذار و سرمایه پذیر به ترتیب چه نامیده می شوند؟

سرمایه پذیر واحد تجاری وابسته نامیده میشود و سرمایه گذار واحد تجاری اصلی خوانده میشود.

۱۰. تفاوت بین حسابداری سرمایه گذاری ها در سهام به روش های بهای تمام شده و ارزش ویژه چیست؟

در روش بهای تمام شده حسابداری سرمایه گذاری در سهام، شرکت تنها هنگامی که سود نقدی از شرکت سرمایه پذیر دریافت کند، درآمد سرمایه گذاری شناسایی خواهد کرد بابت سهم خود در شرکت سرمایه پذیر یا درآمدها، هزینه ها و سود خالص آن، تعدیلاتی در ارزش سرمایه گذاری اعمال نخواهد کرد. اما در روش ارزش ویژه، اساس ارزش ویژه، شرکت سرمایه گذار ثبت اولیه سرمایه گذاری در سهام عادی را به بهای تمام شده ثبت میکند. بعد از آن، تعدیلات سالانه حساب سرمایه گذاری به نحوی صورت میگیرد که حساب این حساب، تغییرات ارزش ویژه سرمایه پذیر را نشان دهد.

۱۱. صورت های مالی تلفیقی چیست؟

وقتی که یک شرکت مالک بیش از ۵۰٪ سهام عادی شرکتی دیگر است، معمولاً صورتهای مالی تلفیقی را تهیه میکند. ترازنامه تلفیقی کل دارایی ها و بدهی های کنترل شده به وسیله ی شرکت اصلی و فرعی را نشان میدهد. صورت سود و زیان تلفیقی نیز کل درآمدها و هزینه های شرکت اصلی و فرعی را ارائه میکند. توجه کنید که شرکت ها علاوه بر صورتهای مالی شرکت اصلی، صورتهای مالی تلفیقی را برای شرکت های اصلی و فرعی خاص تهیه می کنند.

صورتهای مالی تلفیقی برای سهامداران، اعضای هیئت مدیره و مدیران شرکت اصلی سودمند است. این صورتهای مالی اندازه و حوزه عملیات شرکت های تحت کنترل مشترک را نشان میدهد.

۱۲. هدف از گزارشگری سودهای تحقق نیافته برخی سرمایه گذاری های بلند مدت در بخش حقوق صاحبان سهام چیست؟

گزارشگری سود تحقق نیافته در بخش حقوق صاحبان سهام به دو دلیل صورت میگیرد (۱) کاهش نوسان پذیری سود خالص به دلیل نوسان ارزش منصفانه (۲) مطلع کردن استفاده کنندگان از صورتهای مالی از سودی که ممکن است با فروش اوراق بهادار به ارزش منصفانه تحقق پیدا کند. شرکتها باید اقلامی نظیر این که بر حقوق صاحبان سهام تأثیر میگذارد اما در سود خالص لحاظ نشده است، را در صورت سود و زیان جامع گزارش کنند.

۱۳. عمده فروشی والایی مالک سهام شرکت کیمیایی است. والایی قصد دارد این سهام را برای مدت زمان نامحدودی نگهداری کند. آیا سرمایه گذاری در شرکت کیمیایی، را باید در طبقه بندی سرمایه گذاری های کوتاه مدت گزارش کرد؟ چرا؟

از آنجاکه معمولاً شرکتها قصد واگذاری سرمایه گذاری های بلندمدت خود را ندارند، بنابراین اینگونه سرمایه گذاری ها به بهای تمام شده گزارش میشوند. عموماً شرکتها سرمایه گذاری های بلندمدت را در یک بخش جداگانه در بخش دارایی های غیر تجاری تر از نامه، بلافاصله پس از دارایی های ثابت نامشهود گزارش میکنند.

*****

(تمارین)

۱. شرکت کافی سرمایه گذاری اوراق مشارکت را به مبلغ ۵۲/۰۰۰ ریال در ۱ فروردین ۱۳۹۰ خریداری کرده است. شرکت کافی ۲/۳۴۰ ریال سود تضمین شده نقدی در اول مهر ۱۳۹۰ دریافت کرده است. خرید سرمایه گذاری و دریافت سود تضمین شده را در دفتر روزنامه ثبت کنید. فرض کنید که هیچگونه سود تضمین شده ای تحقق پیدا نکرده است.

سرمایه گذاری اوراق مشارکت ۵۲/۰۰۰

وجه نقد ۵۲/۰۰۰

بابت سرمایه گذاری

وجه نقد ۲/۳۴۰

درآمد سود تضمین شده اوراق ۲/۳۴۰

دریافت سود تضمین شده

۲. شرکت داوودی ۱۰۰۰ سهم از سهام عادی شرکت موسوی را در اول آبان به مبلغ ۳۵۰۰۰ ریال به علاوه ۷۰۰ ریال حق الزحمه کارگزاری خریداری کرده است. در اول اسفند شرکت داوودی سرمایه گذاری در سهام را به مبلغ ۴۰۰۰۰ ریال میفروشد. خرید و فروش سهام عادی را در دفتر روزنامه ثبت کنید.

$35/000 + 700 = 35/700$

سرمایه گذاری در سهام ۳۵/۷۰۰

وجه نقد ۳۵/۷۰۰

بابت خرید سهام

وجه نقد ۴۰/۰۰۰

سرمایه گذاری در سهام ۳۵/۷۰۰

سود حاصل از فروش سهام ۴/۳۰۰

بابت فروش سهام

۳. شرکت کثیری مالک ۲۵٪ سهام شرکت فراهانی است. شرکت فراهانی ۱۸۰/۰۰۰ ریال سود خالص برای سال جاری گزارش و ۵۰/۰۰۰ ریال سود سهام اعلام و پرداخت نمود. سهم شرکت کثیری از سود خالص و دریافت سود سهام شرکت فراهانی را ثبت کنید.

سرمایه گذاری در سهام ۴۵/۰۰۰ $۱۸۰/۰۰۰ \times \%۲۵ = ۴۵/۰۰۰$

درآمد سود سهام ۴۵/۰۰۰

بابت سود خالص اعلام شده

وجه نقد ۱۲/۵۰۰ $۵۰/۰۰۰ \times \%۲۵ = ۱۲/۵۰۰$

سرمایه گذاری در سهام ۱۲/۵۰۰

بابت سود سهام پرداخت شده

۴. (بهای تمام شده اوراق بهادار سریع معامله شرکت سپیدار در ۲۹ اسفند ۱۳۹۰، ۶۲/۱۳۹۰،۰۰۰ ریال است. نحوه ارائه اوراق بهادار سریع معامله م حسابهای مرتبط با آن را در صورتهای مالی نشان دهید.

ترازنامه شرکت سپیدار

داراییهای جاری :

سرمایه گذاری های جاری

اوراق بهادار سریع معامله ۶۲/۰۰۰

۵. شرکت گوهری سرمایه گذاری بلند مدت در سهامی را به بهای تمام شده ۷۲/۰۰۰ ریال نگهداری میکند. در ۲۹ اسفند ۱۳۹۰، ارزش منصفانه اوراق بهادار ۶۶/۰۰۰ ریال است. اگر این کاهش ارزش دائمی باشد، نحوه ارائه این سرمایه گذاری در صورتهای مالی چگونه است؟

ترازنامه شرکت گوهری

سرمایه گذاری بلند مدت

بهای تمام شده سرمایه گذاری در سهام ۷۲/۰۰۰

-ذخیره کاهش ارزش ۶/۰۰۰

=خالص ارزش بازیافتی ۶۶/۰۰۰

۶. شرکت گودرزی سرمایه گذاری بلند مدت زیر را دارد:

الف) ۱۰٪ سهام عادی شرکت تندر به روش بهای تمام شده پس از کسر ذخیره کاهش ارزش، به بهای تمام شده ۱۰۸/۰۰۰ ریال و ارزش منصفانه ۱۵/۰۰۰ ریال (ب) ۳۰٪ سهام عادی شرکت الی به روش تجدید ارزیابی به بهای تمام شده ۲۱۰/۰۰۰ ریال و مبلغ ارزیابی شده ۲۷۰/۰۰۰ ریال.

بخش سرمایه گذاری های بلند مدت در ترازنامه را تهیه نمایید.

ترازنامه شرکت گودرزی

سرمایه گذاری های بلندمدت

سرمایه گذاری در سهام عادی شرکت تندر ۱۰۸/۰۰۰

بهای تمام شده سرمایه گذاری در سهام عادی شرکت الی ۲۱۰/۰۰۰

تعدیل ارزش سرمایه گذاری در سهام عادی شرکت الی ۶۰/۰۰۰

سرمایه گذاری در سهام عادی شرکت الی ۲۷۰/۰۰۰

کل سرمایه گذاری های بلند مدت ۳۷۸/۰۰۰

۷. آقای نوری در حال مطالعه برای آزمون حسابداری است و سوالات زیر درباره سرمایه گذاری ها طراحی نموده است؟

۱. سه دلیلی که چرا شرکت ها سرمایه گذاری در اوراق سهام یا قرضه را خریداری می کنند، چیست؟ مدیریت وجوه- کسب سود حاصل از سرمایه گذاری- دلایل راهبردی

۲. چگونه ممکن است یک شرکت دارای وجه مازادی باشد که به آن در عملیات خود نیاز ندارد؟ ممکن است پول مازادی در اختیار داشته باشد که در حال حاضر به آن برای خرید دارایی های عملیاتی نیاز ندارد. برای مثال؛ بسیاری از شرکتها در فروش خود نوسانات فصلی را تجربه میکنند. یک تفریح گاه در فصول بهار و تابستان نسبت به فصول پاییز و زمستان فروش بیشتری دارد. ممکن است این تفریح گاه در پایان چرخه عملیاتی تابستانی خود وجه نقدی در دست داشته باشد که موقتاً تا شروع چرخه عملیاتی دیگر بلا استفاده باشد. این وجوه مازاد را میتوان به جای نگهداری در شرکت یا حساب جاری بانک که بدون عایدات خاصی است برای کسب بازده بیشتر سرمایه گذاری کرد.

۳. انواع سرمایه گذاری ها وقتی که سرمایه گذاری وجه نقد برای دوره زمانی کوتاه مدت باشد، چیست؟ سرمایه گذاری در سپرده های بانکی- اوراق مشارکت

۴. انواع سرمایه گذاری وقتی که سرمایه گذاری وجه نقد برای ایجاد سود باشد چیست؟

اوراق مشارکت- سهام

۵. انواع سرمایه گذاری در سهامی که یک سرمایه گذاری برای دلایل راهبردی باشد، کدامند؟ سرمایه گذاری در اوراق مالکانه سایر شرکتها

(مسائل)

۱. مبادلات زیر در ارتباط با اوراق مشارکت تحصیل شده به عنوان یک سرمایه گذاری به وسیله شرکت دآوری است. سال مالی آن پایان ۲۹ اسفند است:

۱۳۹۰

۱ فروردین خرید ۲/۰۰۰/۰۰۰ ریال اوراق مشارکت ۱۰ ساله ۸٪ ارزش اسمی از شرکت توسعه گاز. ۱ مهر دریافت سود تضمین شده ۶ ماهه اوراق مشارکت شرکت توسعه گاز.

۲۹ اسفند سود تضمین شده تحقق یافته اما دریافت نشده پایان سال اوراق مشارکت شرکت توسعه گاز.

(فرض کنید همه مبادلات و تعدیلات به طور مناسب ثبت شده است و تعداد اوراق مشارکت تحت تملک از ۲۹ اسفند ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۲ تغییر نمیکنند)

۱ فروردین دریافت سود تضمین شده ۶ ماهه اوراق مشارکت شرکت توسعه گاز.

۱ فروردین فروش ۱/۰۰۰/۰۰۰ ریال اوراق مشارکت شرکت توسعه گاز به نرخ ۱۰۶ درصد. کارگزار ۶/۰۰۰ ریال بابت حق الزحمه کارگزاری و کمیسیون فروش کم کرده است.

$$۱/۰۰۰/۰۰۰ \times ۱۰۶\% = ۱/۰۶۰/۰۰۰$$

$$۱/۰۶۰/۰۰۰ - ۶/۰۰۰ = ۱/۰۵۴/۰۰۰$$

۱ مهر دریافت سود تضمین شده ۶ ماهه اوراق مشارکت شرکت توسعه گاز.

۲۹ اسفند سود تضمین شده تحقق یافته اما دریافت نشده پایان سال اوراق مشارکت شرکت توسعه گاز.

خواسته ها:

الف) ثبت روزنامه مبادلات فهرست شده از سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۳

ب) فرض کنید که ارزش منصفانه اوراق مشارکت در ۲۹ اسفند ۱۳۹۰، ۲/۲۰۰/۰۰۰ ریال است. این اوراق مشارکت به عنوان سرمایه گذاری های بلند مدت به روش تجدید ارزیابی طبقه بندی شده است. سرمایه گذاری در اوراق مشارکت و سود تضمین شده دریافتی در ۲۹ اسفند ۱۳۹۰ را در ترازنامه نشان دهید. سود یا زیان تحقق نیافته در کدام صورتهای مالی گزارش میشود؟

دفتر روزنامه			
تاریخ	شرح	بدهکار	بستانکار
	سرمایه گذاری در اوراق مشارکت	2,000,000	
90/1/1	وجه نقد		2,000,000
	وجه نقد	80,000	
90/7/1	درآمد سودتضمین شده		80,000
	سودتضمین شده دریافتی	80,000	
90/12/29	درآمد سودتضمین شده		80,000
	وجه نقد	80,000	
93/1/1	سودتضمین شده دریافتی		80,000
	وجه نقد	1,054,000	
	سرمایه گذاری در اوراق مشارکت		1,000,000
93/1/1	سود فروش سرمایه گذاری		54,000
	وجه نقد	40,000	
93/7/1	درآمد سودتضمین شده سرمایه گذاری		40,000
	سودتضمین شده دریافتی	40,000	
93/12/29	درآمد سودتضمین شده سرمایه گذاری		40,000

ترازنامه

سرمایه گذاری های بلندمدت

بهای تمام شده سرمایه گذاری در سهام اوراق مشارکت ۲/۰۰۰/۰۰۰

+ تعدیل ارزش سرمایه گذاری در اوراق مشارکت ۲۰۰/۰۰۰

سرمایه گذاری در سهام عادی شرکت الی ۲/۲۰۰/۰۰۰

این سود تحقق نیافته مستقیماً در بخش حقوق صاحبان سرمایه شرکت گزارش خواهد شد.

۲. در فروردین ۱۳۹۰ مدیریت شرکت نوبری به این نتیجه رسید که برای سرمایه گذاری کوتاه مدت در اوراق مشارکت و سهام، وجه نقد کافی دارد. در طول سال مبادلات زیر به وقوع پیوسته است:

۱. اردیبهشت خرید ۶۰۰ سهم شرکت هیبتی به مبلغ ۳۱/۸۰۰ ریال به علاوه ۶۰۰ ریال هزینه کارگزاری.

$$۳۱/۸۰۰ + ۶۰۰ = ۳۳۲/۴۰۰$$

۱. خرداد خرید ۸۰۰ سهم از سهام عادی پردیس به ۲۰/۰۰۰ ریال و ۴۰۰ ریال هزینه کارگزاری.

۱. تیر خرید ۵۰ ورقه قرضه، ۱۰۰۰ ریالی ۷٪ روی به مبلغ ۵/۰۰۰ ریال به علاوه ۱۰۰۰ ریال هزینه کارگزاری. سود تضمین شده هر ۶ ماه در اول تیر و اول دی قابل پرداخت است.

$$۵۰۰۰ + ۱۰۰۰ = ۵۱/۰۰۰$$

۱. مهر دریافت سود تقسیمی ۶ ریالی بابت هر سهم شرکت هیبتی.

۱. آبان فروش ۲۰۰ سهم از سهام عادی هیبتی به مبلغ هر سهم ۵۸ ریال منهای ۲۰۰ ریال هزینه کارگزاری.

$$۲۰۰ \times ۵۸ - (۲۰۰) = ۱۱/۴۰۰$$

$$۵۴ \times ۲۰۰ = ۱۰/۸۰۰$$

$$۱۱/۴۰۰ - ۱۰/۸۰۰ = ۶۰۰$$

۱. آذر دریافت ۱ ریال سود تقسیمی بابت هر سهم از سهام عادی پردیس.

۱. بهمن فروش اوراق مشارکت روی به مبلغ ۵/۰۰۰ ریالی منهای ۱۰۰۰ ریال هزینه کارگزاری.

در ۲۹ اسفند ارزش منصفانه سهام عادی هیبتی و پردیس به ترتیب ۵۵ ریال و ۲۴ ریال برای هر سهم بود.

مطلوبست:

الف) ثبت روزنامه مبادلات و انتقال به حساب سرمایه گذاری اوراق مشارکت و سرمایه گذاری در سهام

دفتر روزنامه			تاریخ
بستانکار	بدهکار	شرح	
	32,400	سرمایه گذاری در سهام- هیئتی	
32,400		وجه نقد	90/2/1
	20,400	سرمایه گذاری در سهام - پردیس	
20,400		وجه نقد	90/3/1
	51,000	سرمایه گذاری در اوراق مشارکت	
51,000		وجه نقد	90/4/1
	3,600	وجه نقد	
3,600		درآمد سرمایه گذاری- هیئتی	90/7/1
	11,400	وجه نقد	
10,800		سرمایه گذاری در سهام - هیئتی	
600		سود فروش سرمایه گذاری- هیئتی	90/8/1
	800	وجه نقد	
800		درآمد سرمایه گذاری- پردیس	90/9/1
	1,750	وجه نقد	
1,750		درآمد سود تضمین شده سرمایه گذاری	90/10/1
	290	سرمایه گذاری در اوراق مشارکت	90/11/1
290		درآمد سود تضمین شده سرمایه گذاری	
	49,000	وجه نقد	
	2,292	زیان فروش سرمایه گذاری در اوراق	
51,292		سرمایه گذاری در اوراق مشارکت	90/11/1
	400	تعدیل ارزش سرمایه گذاری- هیئتی	
400		درآمد افزایش ارزش سرمایه گذاری- هیئتی	90/12/29
	1,200	زیان کاهش ارزش سرمایه گذاری پردیس	
1,200		تعدیل ارزش سرمایه گذاری- پردیس	90/12/29

سرمایه گذاری -
اوراق مشارکت

51,292	51,000
	292

سرمایه گذاری -
هیئتی

10,800	32,400
--------	--------

تعدیل سرمایه گذاری - پردیس	سرمایه گذاری - پردیس
1,200	20,400
تعدیل سرمایه گذاری - هیبتی	
	400

ب) نحوه ارائه سرمایه گذاری ها در ترازنامه در ۲۹ اسفند ۱۳۹۰ نشان دهید. همه اوراق بهادار به عنوان اوراق بهادار سریع معامله جاری در نظر گرفته شده است.

ترازنامه

سایر درآمدها و هزینه های غیر عملیاتی

۴۴۰۰	درآمد سرمایه گذاری ها - سود سهام
۲۰۴۰	درآمد سود تضمین شده سرمایه گذاریها
۶۰۰	سود فروش سرمایه گذاریها
۴۰۰	درآمد افزایش ارزش سرمایه گذاریها
(۲۲۹۰)	زیان فروش سرمایه گذاریها
(۱۲۰۰)	زیان کاهش ارزش سرمایه گذاریها
۳۹۵۰	خالص درآمدهای حاصل از سرمایه گذاریها

ج) نحوه ارائه درآمد سرمایه گذاری ها در صورت سود و زیان نشان دهید.

صورت سود و زیان

۵۴/۵۰۰	درآمد سود سهام
-	زیان
-	سود

۳) در ۲۹ اسفند ۱۳۹۰ شرکت رامین اوراق بهادار زیر را در تملک خود داشته و آنها را به عنوان سرمایه گذاری بلند مدت نگهداری میکند. اوراق بهادار به قصد نفوذ و یا کنترل سرمایه پذیر نگهداری نمیشود.

سهم عادی	سهم	بهای تمام شده ریال
شرکت صبوری	۲۰۰۰	۶۰/۰۰۰
شرکت فرهادی	۵۰۰۰	۴۵/۰۰۰
شرکت زمانی	۱۵۰۰	۳۰/۰۰۰

در ۲۹ اسفند ۱۳۹۰، کل ارزش منصفانه اوراق بهادار با بهای تمام شده آنها برابر بوده است. در ۱۳۹۱ مبادلات زیر صورت گرفته است:

۱) مهر دریافت ۱ ریال سود تقسیمی ۶ ماهه برای هر سهم از سهام عادی شرکت فرهادی.

۱) آبان دریافت ۰/۵ ریال تنسیمی هر سهم از سهام عادی شرکت صبوری.

$$۲۰۰۰ \times ۰/۵ = ۱۰۰۰$$

۱) آذر فروش ۱۵۰۰ سهم از سهام عادی شرکت فرهادی به مبلغ ۸ ریال برای هر سهم منهای ۳۰۰ ریال هزینه کارگزاری.

$$(۱۵۰۰ \times ۸) - ۳۰۰ = ۱۱۷۰۰$$

۱) دی فروش ۸۰۰ سهم از سهام عادی شرکت صبوری به مبلغ ۳۳ ریال برای هر سهم منهای ۵۰۰ ریال هزینه کارگزاری

$$(۸۰۰ \times ۳۳) - ۵۰۰ = ۲۵۹۰۰$$

۱) بهمن دریافت ۱ ریال سود تقسیمی هر سهم از سهام عادی شرکت صبوری

۱۵ اسفند دریافت ۰/۵ ریال سود تقسیمی هر سهم از سهام عادی شرکت صبوری.

$$۲۰۰۰ - ۱۸۰۰ = ۱۲۰۰ \times ۵\% = ۶۰۰$$

۲۹ اسفند دریافت ۱ ریال سود تقسیمی شش ماهه هر سهم از سهام عادی شرکت فرهادی.

۵۰۰۰-۱۵۰۰=۳۵۰۰

در ۲۹ اسفند ارزش منصفانه هر سهام عادی، شرکت صبوری ۳۲ ریال، شرکت فرهادی ۸ ریال و شرکت زمانی ۱۸ ریال بود.

مطلوبست:

الف) ثبت روزنامه مبادلات ۱۳۹۱ و انتقال به حساب سرمایه گذاری در سهام.

دفتر روزنامه			
تاریخ	شرح	بدهکار	بستانکار
	وجه نقد	5,000	
91/7/1	درآمد سرمایه گذاری فرهادی		5,000
	وجه نقد	1,000	
91/8/1	درآمد سرمایه گذاری صبوری		1,000
	وجه نقد	11,700	
	زیان فروش سرمایه گذاری - فرهادی	1,800	
91/9/1	سرمایه گذاری در سهام فرهادی		13,500
	وجه نقد	25,900	
	سود فروش سرمایه گذاری در سهام صبوری	1,900	
91/10/1	سرمایه گذاری در سهام صبوری		24,000
	وجه نقد	1,500	
91/10/1	درآمد سرمایه گذاری زمانی		1,500
	وجه نقد	600	
91/12/15	درآمد سرمایه گذاری صبوری		600
	وجه نقد	3,500	
91/12/29	درآمد سرمایه گذاری فرهادی		3,500
	مازاد تجدید ارزیابی سرمایه گذاری صبوری	2,400	
91/12/29	درآمد افزایش ارزش سرمایه گذاری صبوری		2,400
	زیان کاهش ارزش سرمایه گذاری - فرهادی	3,500	
91/12/29	مازاد تجدید ارزیابی سرمایه گذاری فرهادی		3,500
	زیان کاهش ارزش سرمایه گذاری زمانی	3,000	
91/12/29	مازاد تجدید ارزیابی سرمایه گذاری زمانی		3,000

سرمایه گذاری - فرهادی

13,500 | 45,000

سرمایه گذاری - صبوری

24,000 | 60,000

مزد تجدید ارزیابی سرمایه گذاری = صبوری	2,400	سرمایه گذاری - زمانی	30,000
مزد تجدید ارزیابی سرمایه گذاری - فرهادی	2,400	مزد تجدید ارزیابی سرمایه گذاری - زمانی	3,000

ب) در صورتیکه سهام به روش تجدید ارزیابی طبقه بندی شوند، نحوه ارائه سرمایه گذاری ها در ۲۹ اسفند ۱۳۹۱ را در ترازنامه نشان دهید. در ایت تاریخ شرکت رامین ۱/۵۰۰/۰۰۰ ریال سهام عادی و ۱/۰۰۰/۰۰۰ سود انباشته دارد.

سرمایه گذاری های بلند مدت

سرمایه گذاری در سهام شرکت صبوری	۳۶/۰۰۰	
مزداد (کسری) تجدید ارزیابی	<u>۲۴۰۰</u>	۳۸/۴۰۰
سرمایه گذاری در سهام شرکت فرهادی	۳۱/۵۰۰	
مزداد (کسری) تجدید ارزیابی	<u>(۳/۵۰۰)</u>	۲۸/۰۰۰
سرمایه گذاری در سهام شرکت زمانی	۳۰/۰۰۰	
مزداد (کسری) تجدید ارزیابی	<u>(۳/۰۰۰)</u>	۲۷/۰۰۰
<u>جمع سرمایه گذاری های بلند مدت</u>		<u>۹۳/۴۰۰</u>

حقوق صاحبان سرمایه:

سهام سرمایه عادی	۱/۵۰۰/۰۰۰
سود انباشته	۱/۰۰۰/۰۰۰
مزد تجدید ارزیابی سرمایه گذاری	<u>۲/۴۰۰</u>
کل حقوق صاحبان سرمایه	۲/۵۰۲/۴۰۰

۴. سروری ۳۰٪ از سهام عادی منتشره شرکت نیک دل رادر ۱ فروردین ۱۳۹۰ با پرداخت ۸۰۰/۰۰۰ ریال بابت ۴۵۰۰ سهم، تحصیل نمود. نیک دل ۰/۳ ریال سود تقسیمی برای هر سهم در ۱۵ خرداد، ۱۵ شهریور، ۱۵ آذر و ۱۵ اسفند ۱۳۹۰ اعلام و پرداخت نمود. نیک دل ۰/۰۰۰ ریال سود خالص سال گزارش نمود. در ۲۹ اسفند ۱۳۹۰ ارزش بازار سهام عادی نیک دل ۲۴ ریال برای هر سهم است.

مطلوبست:

الف) ثبت های روزنامه رادر ۱۳۹۰ تهیه کنید. فرض کنید سروری نفوذ موثری بر نیک دل ندارد. (از روش بهای تمام شده استفاده کنید و فرض کنید که سهام عادی نیک دل باید به عنوان اوراق بهادار سریع المعامله جاری طبقه بندی میشود).

ب) ثبت های روزنامه را برای سروری سرور را در ۱۳۹۰ تهیه کنید. فرض کنید سروری نفوذ موثری بر نیک دل دلرد. (از روش ارزش ویژه استفاده کنید)

ج) مانده های حساب ترازنامه و صورت سود و زیان را در ۲۹ اسفند ۱۳۹۰ بر اساس حسابداری نشان دهید.

«روش بهای تمام شده»

$$۴۵/۰۰۰ \times \%۳ = ۱۳/۵۰۰$$

دفتر روزنامه			
تاریخ	شرح	بدهکار	بستانکار
	سرمایه گذاری	800,000	
90/1/1	وجه نقد		800,000
	وجه نقد	13,500	
90/3/15	درآمد سرمایه گذاری		13,500
	وجه نقد	13,500	
90/6/15	درآمد سرمایه گذاری		13,500
	وجه نقد	13,500	
90/9/15	درآمد سرمایه گذاری		13,500
	وجه نقد	13,500	
90/12/15	سرمایه گذاری در سهام		13,500
	تعدیل ارزش سرمایه گذاری	280,000	
90/12/29	درآمد افزایش ارزش سرمایه گذاری		280,000

«روش ارزش ویژه»

$$۳۲۰/۰۰۰ \times \%۳۰ = ۹۶/۰۰۰$$

دفتر روزنامه			
تاریخ	شرح	بدهکار	بستانکار
90/1/1	سرمایه گذاری	800,000	
	وجه نقد		800,000
90/3/15	وجه نقد	13,500	
	سرمایه گذاری		13,500
90/6/15	وجه نقد	13,500	
	سرمایه گذاری		13,500
90/9/15	وجه نقد	13,500	
	سرمایه گذاری		13,500
90/12/15	وجه نقد	13,500	
	سرمایه گذاری		13,500
90/12/29	سرمایه گذاری	96,000	
	درآمد سرمایه گذاری		96,000

فصل هشتم

(چهارگزینه ای)

۱. دوره زمانی برای طبقه بندی یک بدهی به عنوان جاری یک سال یا یک چرخه عملیاتی است هر کدام که:

الف. طولانی تر باشد.

ب. کوتاه تر باشد.

ج. محتمل تر باشد.

د. امکان پذیر باشد.

۲. برای آنکه یک بدهی به عنوان بدهی جاری طبقه بندی شود باید انتظار رود چگونه پرداخت شود؟

الف. از طریق دارایی های جاری پرداخت شود.

ب. از طریق ایجاد بدهی های جاری پرداخت شود.

ج. ظرف ۲ سال پرداخت شود.

د. موارداً الف و ب

۳. شرکت مهتاب در تاریخ ۱ آذر ۱۳۹۱ مبلغ ۸۸/۵۰۰/۰۰۰ ریال از بانک سپه وام دریافت کرد و در ازای آن سفته ای یک ساله به مبلغ ۸/۵۰۰/۰۰۰ ریال و سود تضمین شده ۱۲ درصد صادر کرد. در تاریخ ۲۹ اسفند ۱۳۹۱ چه مقدار هزینه سود تضمین شده به وقوع پیوست؟

الف. ۲/۶۵۵/۰۰۰ ریال

ب. ۳/۵۴۰/۰۰۰ ریال

ج. ۴/۴۲۵/۰۰۰ ریال

د. ۱۰/۶۲۰/۰۰۰ ریال

۴. شرکت مهیا در تاریخ ۱ اسفند در ازای صدور سفته ای ۶ ماهه بانرخ سود تضمین شده ۱۲ درصد وامی دریافت کرده است. در تاریخ ۲۹ اسفند:

الف. هیچ یک از اسناد پرداختی و سود تضمین شده پرداختی بدهی جاری نیست.

ب. فقط اسناد پرداختی بدهی جاری است.

ج. فقط سود تضمین پرداختی بدهی جاری است.

د. هر دوی اسناد پرداختی و سود تضمین شده پرداختی جاری هستند.

۵. شرکت بیگی ۴/۵۱۵/۰۰۰ ریال بابت فروش از مشتریان دریافت کرده است. اگر مالیات و عوارض بر ارزش افزوده ۵ درصد باشد درآمده فروش به چه مبلغی بستانکار میشود؟

الف. ۴/۰۰۰/۰۰۰ ریال

ب. ۴/۳۰۰/۰۰۰ ریال

ج. ۴/۲۸۹/۲۵۰ ریال

د. هیچ یک از موارد بالا

۶. شرکت بیمه البرز مبلغ ۱۸۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال بابت یک قرارداد بیمه یکساله در تاریخ ۱ تیر پیش دریافت کرده است. این شرکت در تاریخ ۲۹ اسفند چه مبلغی از پیش دریافت بیمه را به عنوان بدهی جاری گزارش خواهد کرد؟

الف. صفر

ب. ۴۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال

ج. ۳/۵۰۰/۰۰۰ ریال

د. ۸/۰۰۰/۰۰۰ ریال

۷. نرخ سود تضمین شده بازار:

الف. نرخ قراردادی سود تضمین شده است که برای مبلغ وجه پرداختی به قرض دهنده استفاده میشود.

ب. نرخ درج شده بر روی گواهی اوراق مشارکت است.

ج. نرخ بازدهی است که سرمایه گذار در اوراق مشارکت مطالبه میکند.

د. بیش از یکی از موارد بالا است.

۸. شرکت کارون اوراق مشارکت ۱۰ ساله ای به ارزش اسمی ۲۰۰ میلیون ریال منتشر کرده است. اگر اوراق به صرف منتشر شود نشان میدهد که:

الف. نرخ اسمی سود تضمین شده بیش از نرخ سود تضمین شده در بازار است.

ب. نرخ سود تضمین شده بازار بیش از نرخ اسمی سود تضمین شده است.

ج. نرخ اسمی سود تضمین شده و نرخ سود تضمین شده بازار برابر میباشد.

د. رابطه ای بین این دو نوع نرخ سود تضمین شده وجود ندارد.

۹. شرکت سپیده اوراق مشارکتی منتشر کرده که سود تضمین شده را در تاریخ های ۱ مهر و ۱ فروردین پرداخت خواهد کرد. در تاریخ ۲۹ اسفند آرتیکل ثبت سود تضمین شده به وقوع پیوسته اوراق کدام است:

الف. بدکار شدن سود تضمین شده پرداختی

ب. بستن کار شدن وجه نقد و بانک

ج. بستن کار شدن هزینه سود تضمین شده

د. بستن کار شدن سود تضمین شده پرداختی

۱۰. شرکت قهرمان قصد دارد مبلغ ۱۰۰ میلیون ریال اوراق مشارکت منتشر شده خود را با نرخ ۱۰.۵ درصد باز خرید کند. در تاریخ باز خرید ارزش دفتری و راق ۳/۴۷۵ ۱۰ میلیون ریال است. آرتیکل ثبت باز خرید اوراق مشارکت شامل کدام یک از موارد زیر است؟

الف. ۳/۷۴۵ میلیون ریال به بستانکار حساب زیان باز خرید اوراق

ب. ۳/۴۷۵ میلیون ریال به بدهکار صرف اوراق مشارکت پرداختی

ج. ۱/۲۲۵ میلیون ریال به بستانکار سود باز خرید اوراق

د. ۵ میلیون ریال به بدهکار صرف اوراق مشارکت پرداختی

۱۱. شرکت امید اوراق مشارکت ۲۰ ساله ای در تاریخ ۱ فروردین ۱۳۹۱ منتشر کرده است. در ۲۹ اسفند ۱۳۹۱ مانده پرداخت نشده اصل اوراق تحت چه سرفصل گزارش میشود؟

الف. بدهی های جاری

ب. بدهی های بلند مدت

ج. بخشی در بدهی های جاری و بخشی در بدهی های بلند مدت

د. سود تضمینش ده پرداختی

۱۲. شرکت گلستانی وام سه ساله ای به مبلغ ۴۹۷/۰۰۰ ریال با نرخ سود تضمین شده ۱۰ درصد دریافت کرده است. این وام در سه قسط ۲۰۰/۰۰۰ ریالی باز پرداخت خواهد میشوند. در سال دوم شرکت گلستانی چه مبلغی بابت هزینه سود تضمین شده وام شناسایی خواهد کرد؟

الف. ۶/۵۶۷ ریال

ب. ۴۹/۷۰۰ ریال

ج. ۳۴/۶۷۰ ریال

د. ۳۴۶/۷۰۰ ریال

.....
(تمارین)

۱. شرکت ساعدی در تاریخ ۲۹ اسفند تعهدات زیر را بر عهده دارد:

الف) مبلغ ۱۰۰/۰۰۰ ریال اسناد پرداختی به سر رسید ۲ سال دیگر.

بلند مدت ۲ ساله

ب) اوراق مشارکت ۱۰ ساله پرداختی به مبلغ ۳۰۰/۰۰۰ ریال که هر ساله ۳۰/۰۰۰ ریال آن بازپرداخت خواهد شد. بلنمدت ۲۷۰/۰۰۰ - ۳۰/۰۰۰

ج) ۵۰/۰۰۰ ریال سودپرداختی اوراق مشارکت. بدهی جاری

د) ۶۰/۰۰۰ ریال حساب های پرداختی با فرض آنکه چرخه عملیاتی این شرکت کمتر از یک سال باشد، برای هر یک از تعهدات فوق نشان دهید که باید به عنوان بدهی جاری طبقه بندی شود یا بدهی بلنمدت؟ بدهی جاری

۲. شرکت یاس در تاریخ ۱ آذر در ازای صدور سفته یک ساله ای بانرخ سودتضمین شده ۱۰ درصد مبلغ ۸۰ میلیون ریال وام از بانک دریافت کرده است.

الف) آرتیکل ثبت دریافت وام را ارائه کنید.

بانک ۸۰/۰۰۰/۰۰۰

اسنادپرداختی ۸۰/۰۰۰/۰۰۰

دریافت وام

ب) آرتیکل ثبت سود تضمین شده به وقوع پیوسته وام را در تاریخ ۲۹ اسفند ارائه کنید.

$$۸۰/۰۰۰/۰۰۰ \times ۴ \times \% ۱۰ = ۲/۶۶۶/۶۶۷$$

۱۲

(۹۰/۱۲/۲۹)

هزینه سودتضمینی ۲/۶۶۶/۶۶۷

سودتضمینی پرداختی ۲/۶۶۶/۶۶۷

ثبت سودتضمین شده

۳. شرکت آذرخش در زمان فروش، درآمد فروش را از مالیات و عوارض بر ارزش افزوده تفکیک نمیکند. در تاریخ ۱۶ خرداد، کل مبالغ دریافتی بابت فروش مبلغ ۱۵/۵۴۰ میلیون ریال است. با فرض ۳ درصد نرخ مالیات و عوارض بر ارزش افزوده آرتیکل شناسایی درآمد فروش و مالیات و عوارض بر ارزش افزوده پرداختی را ارائه کنید.

$$۱۵/۵۴۰/۰۰۰ \times ۱۰۰ = ۱۵/۰۸۷/۳۷۸$$

۱۰۳

$$۱۵/۵۴۰/۰۰۰-۱۵/۰۸۷/۳۷۸=۴۵۲/۶۲۱$$

وجه نقد ۱۵/۵۴۰/۰۰۰

فروش ۱۵/۰۸۷/۳۷۸

مالیات بر ارزش افزوده ۴۵۲/۶۲۱

۴. مجموعه ورزشی انقلاب ۴۰۰ بلیت تماشای ۱۲ مسابقه بعدی لیگ بسکتبال را به بهای هر بلیت ۷۱۰۰۰ ریال به فروش رسانده است. آرتیکل های، الف) فروش بلیت ها و

ب) درآمد تحقق یافته پس از انجام اولین بازی را ارائه کنید.

$$\text{الف) وجه نقد } ۳/۴۰۸/۰۰۰/۰۰۰ \quad ۴۰۰۰ \times ۷۱۰۰ \times ۱۲ = ۳/۴۰۸/۰۰۰/۰۰۰$$

پ. دریافت فروش ۳/۴۰۸/۰۰۰/۰۰۰

ثبت فروش

$$\text{ب) دریافت فروش } ۲۸۴/۰۰۰/۰۰۰ \quad ۳/۴۰۸/۰۰۰/۰۰۰ \div ۱۲ = ۲۸۴/۰۰۰/۰۰۰$$

درآمد فروش ۲۸۴/۰۰۰/۰۰۰

ثبت تحقق درآمد

۵. شرکت ملایری در حال بررسی دوره تامین مالی خرید دارایی های ثابتی به ارزش ۲ میلیارد ریال است.

الف) انتشار ۲۰۰/۰۰۰ سهم عادی به ارزش هر سهم ۱۰۰/۰۰۰ ریال

ب) انتشار ۲ میلیارد ریال اوراق مشارکت ۸ درصدی به ارزش اسمی

جدول زیر را کامل کنید:

انتشار سهام	انتشار اوراق
سود قبل از کسر بهره و مالیات	۷۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال
(-) هزینه بهره اوراق	؟
سود قبل از کسر مالیات	؟
نرخ مالیات بر درآمد (۳۰٪)	؟
سود خالص	؟
تعداد سهام منتشر شده	۵۰۰/۰۰۰
سود هر سهم	؟

پاسخ :

شرح	انتشار سهام	انتشار اوراق
سود قبل از کسر بهره و مالیات	700,000,000	700,000,000
کسر میشود : هزینه بهره اوراق	0	160,000,000
سود قبل از کسر مالیات	700,000,000	540,000,000
نرخ مالیات بر درآمد ۳۰٪	210,000,000	162,000,000
سود خالص	490,000,000	378,000,000
تعداد سهام منتشر شده	700,000	700,000
سود هر سهم	700	540

۶. شرکت پرمیت ۳ میلیارد ریال اوراق مشارکت ۵ ساله با نرخ سود تضمین شده ۸ درصد در تاریخ ۱ فروردین ۱۳۹۰ به نرخ ۱۰۰ درصد ارزش اسمی منتشر کرد.

الف) آرتیکل ثبت انتشار اوراق مشارکت فوق را ارائه دهید.

ب) آرتیکل ثبت پرداخت اولین سود تضمین شده اوراق را در مهر ارائه دهید. (سود تضمین شده هر ۶ ماه یکبار پرداخت میشود).

ج) آرتیکل تعدیلی ثبت سود تضمین شده به وقوع پیوسته را در ۲۹ اسفند ۱۳۹۱ ارائه کنید.

$$۳/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ \times ۶ \times \% ۸ = ۱۲۰/۰۰۰/۰۰۰$$

دفتر روزنامه			
تاریخ	شرح	بدهکار	بستانکار
	وجه نقد	3,000,000,000	
90/1/1	اوراق مشارکت پرداختی		3,000,000,000
	هزینه سودتضمین شده	120,000,000	
90/7/1	وجه نقد		120,000,000
	هزینه سودتضمین شده	120,000,000	
90/12/29	سودتضمین شده پرداختی		120,000,000
	سودتضمین شده پرداختی	120,000,000	
91/1/1	وجه نقد		120,000,000

۷. شرکت نان رضوی در تاریخ ۱ فروردین ۱۳۹۱، ۲ میلیون ریال اوراق مشارکتی ۱۰ ساله را بانرخ سود تضمین شده ۸ درصد به قیمت ۹۷٪ منتشر کرد. سودتضمین شده اوراق در مهر و افروردین پرداخته میشود.

الف) آرتیکل ثبت انتشار اوراق مشارکت را در تاریخ ۱ فروردین ۱۳۹۱ ارائه کنید.

ب) فرض کنید اوراق به قیمت ۱۰۴ درصد به فروش رفته است. آرتیکل فروش اوراق را ارائه کنید.

الف) (۹۱/۱/۱)

$$\text{وجه نقد } ۱/۹۴۰/۰۰۰ = ۲/۰۰۰/۰۰۰ \times ۹۷\% = ۱/۹۴۰/۰۰۰$$

$$\text{کسر اوراق } ۶۰/۰۰۰ = ۲/۰۰۰/۰۰۰ - ۱/۹۴۰/۰۰۰ = ۶۰/۰۰۰$$

اوراق مشارکت پرداختی ۲/۰۰۰/۰۰۰

ثبت اوراق مشارکت

(۱۲/۲۹)

$$\text{هزینه سود تضمینی } ۸۰/۰۰۰ = ۲/۰۰۰/۰۰۰ \times ۶\% \times ۸ = ۸۰/۰۰۰$$

$$\text{سودتضمینی پرداختی } ۸۰/۰۰۰$$

وجه نقد ۲/۰۸۰/۰۰۰

$$\text{صرف اوراق مشارکت } ۸۰/۰۰۰ = ۱۲۰/۰۰۰/۰۰۰ \times ۱۰۴\% = ۲/۰۸۰/۰۰۰$$

$$\text{اوراق مشارکت } ۲/۰۰۰/۰۰۰ = ۲/۰۸۰/۰۰۰ - ۸۰/۰۰۰$$

۸. ترازنامه شرکت لرستانی در تاریخ ۱ مهر ۱۳۹۰ اطلاعات زیر را نشان میدهد:

بدهی های بلندمدت ۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰

اوراق مشارکت پرداختی ۶۰/۰۰۰/۰۰۰

- کسراوراق مشارکت ۹۴۰/۰۰۰/۰۰۰

شرکت قصد دارد اوراق را بانرخ ۱۰۱ درصدبازخریدکند. آرتیکل بازخریداوراق را ارائه کنید.

1390 اوراق مشارکت پرداختی ۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰

زیان بازخریداوراق مشارکت ۷۰/۰۰۰/۰۰۰

اوراق مشارکت پرداختی ۶۰/۰۰۰/۰۰۰

وجه نقد ۱/۰۱۰/۰۰۰/۰۰۰

(مسائل)

۱. در ۱ فروردین ۱۳۹۱ دفترکل شرکت سرخس حسابهای بدهی زیر را نشان میدهد:

حسابهای پرداختی ۵۲/۰۰۰/۰۰۰

مالیات برارزش افزوده پرداختی ۷/۷۰۰/۰۰۰

پیش دریافت درآمدها ۱۶/۰۰۰/۰۰۰

در طی فروردین ماه رویدادهای مالی منتخب زیر رخ داده است:

۵ فروردین فروش کالا به صورت نقدی جمعاً ۲۲/۶۸۰ هزارریال شامل ۳ درصدمالیات بر ارزش افزوده.

$$۲۲/۶۸۰ \times ۳\% = ۶۸۰$$

$$۲۲/۶۸۰ - ۶۸۰ = ۲۲/۰۰۰$$

۲ فروردین ارائه خدمات به ارزش ۱۰ میلیون ریال که وجه آن قبلاًدریافت شده بود.

۴ فروردین پرداخت مالیات بر ارزش افزوده پرداختی سال ۱۳۹۰

۲۰ فروردین فروش ۸۰۰ واحد کالای جدید به قیمت هر واحد ۵۰۰/۰۰۰ ریال به علاوه ۳ درصد مالیات بر ارزش افزوده.

فروش» $۸۰۰ \times ۵۰۰ / ۰۰۰ = ۴۰۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰$

مالیات» $۴۰۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰ \times ۳\% = ۱۲ / ۰۰۰ / ۰۰۰$

۲۱ فروردین دریافت ۱۸ میلیون ریال وام بانک در ازای صدور سفته سه ماهه ای بانرخ سود ۸ درصد.

$۸۰۰ \times ۵۰۰ / ۰۰۰ = ۴ / ۰۰۰ / ۰۰۰ \times ۳\% = ۱ / ۲۰۰ / ۰۰۰$

$۴۰۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰ - ۱ / ۲۰۰ / ۰۰۰ = ۳۹۸ / ۸۰۰ / ۰۰۰$

$۱۸ / ۰۰۰ / ۰۰۰ \times \frac{۸}{۱۰۰} \times \frac{۱}{۳۶۰} = ۴۰ / ۰۰۰$

۱۰۰ ۳۶۰

دفتر روزنامه			
تاریخ	شرح	بدهکار	بستانکار
	وجه نقد	22,680,000	
	درآمدفروش		21,600,000
91/1/5	مالیات بر ارزش افزوده پرداختی		1,080,000
	پیش دریافت درآمد خدمات	10,000,000	
91/1/12	درآمدخدمات		10,000,000
	مالیات بر ارزش افزوده پرداختی	7,700,000	
91/1/14	وجه نقد		7,700,000
	وجه نقد	420,000,000	
	درآمدفروش		400,000,000
91/1/20	مالیات بر ارزش افزوده پرداختی		20,000,000
	وجه نقد	18,000,000	
91/1/21	اسناد پرداختی		18,000,000
	هزینه سودتضمین شده	40,000	
91/1/31	سودتضمین شده پرداختی		40,000

خواسته ها:

الف) ثبت معاملات فروردین

ب) ثبت آرتیکل تعدیلی به تاریخ ۳۱ فروردین در رابطه با انتشار اسناد پرداختی.

ج) بخش بدهی های جاری ترازنامه شرکت سرخس را تهیه کنید.

ترازنامه

	بدهی های جاری :
52,000,000	حساب پرداختی
6,000,000	پیش دریافت درآمد
12,660,583	مالیات بر ارزش افزوده
18,000,000	اسنادپرداختی
88,660,583	جمع

۲. در ادامه برخی معاملات منتخب شرکت تداعی شده است. این شرکت صورتهای مالی خود را هر سه ماه یکبار تهیه میکند.

۲ فروردین خریدکالابه صورت نسیه به ارزش ۳۰ میلیون ریال با شرط (۱۰/۳۰/۲/ن)

۱ اردیبهشت صدور سفته ۲ ماهه ای با نرخ سود تضمین شده ۹ درصد در ازای خرید انجام شده در تاریخ ۲ فروردین.

۳۱ خرداد به وقوع پیوستن سود تضمین شده سفته پرداختی

۱ تیر پرداخت اصل سودتضمین شده سفته پرداختی.

۱ مهر خریدتجهیزاتی باپرداخت ۱۱ میلیون وجه نقد و سفته ای به مبلغ ۴۰ میلیون ریال و نرخ سود ۱۰ درصد.

۳۰ آذر تحقق سودتضمین شده ۳ ماهه سفته خرید تجهیزات.

۱ دی پرداخت اصل سودتضمین شده سفته خریدتجهیزات.

۱ اسفند دریافت وامی به مبلغ ۱۵ میلیون ریال در ازای صدور سفته ای ۳ ماهه با نرخ سود ۸ درصد.

۲۹ اسفند شناسایی هزینه سود تضمین شده وام بانکی.

دفتر روزنامه			
تاریخ	شرح	بدهکار	بستانکار
	خرید	30,000,000	
1/2	حسابهای پرداختی		30,000,000
	حسابهای پرداختی	30,000,000	
2/1	اسناد پرداختی		30,000,000
	هزینه سود تضمین شده	450,000	
3/31	سودتضمین شده پرداختی		450,000
4/1	اسناد پرداختی		30,000,000

	450,000	سودتضمین شده پرداختی	
30,450,000		وجه نقد	
	51,000,000	تجهیزات	
11,000,000		وجه نقد	
40,000,000		اسناد پرداختی	7/1
	1,000,000	هزینه سود تضمین شده	
1,000,000		سودتضمین شده پرداختی	9/30
	40,000,000	اسناد پرداختی	
	1,000,000	سودتضمین شده پرداختی	
41,000,000		وجه نقد	10/1
	15,000,000	وجه نقد	
15,000,000		اسناد پرداختی	12/1
	100,000	هزینه سود تضمین شده	
100,000		سودتضمین شده پرداختی	12/29

(ب)

حسابهای پرداختی		خرید	
30,000,000	30,000,000		30,000,000
0	0		
هزینه سود تضمین شده		اسناد پرداختی	
	450,000	30,000,000	30,000,000
	1,000,000	40,000,000	40,000,000
	100,000	15,000,000	
وجه نقد		سودتضمین شده پرداختی	
30,450,000	15,000,000	450,000	450,000
11,000,000		1,000,000	1,000,000
41,000,000		100,000	
		تجهیزات	
			51,000,000

د) کل هزینه سودتضمین شده « $2/700/000 + 5/100/000 + 1/200/000 = 9/000/000$ »

خواسته ها:

الف) ارائه آرتیکل های رویدادهای فوق

ب) انتقال آرتیکل ها به دفتر کل.

ج) حصه بخش بدهی های جاری ترازنامه در ۳۱ خرداد و ۲۹ اسفند

د) محاسبه کل هزینه سودتضمین شده سال.

۳. در ۱ فروردین ۱۳۹۰ شرکت مرادی ۲ میلیارد ریال اوراق مشارکت ۵ ساله ای با نرخ سودتضمین شده ۹ درصد به ارزش اسمی منتشر کرد. سودتضمین شده اوراق در تاریخ مهر و ۱ فروردین پرداخت میشود.

خواسته ها:

الف) آرتیکل ثبت صدور اوراق را ارائه کنید.

ب) آرتیکل های تعدیلی سودتضمین شده معوق را در تاریخ ۲۹ اسفند ارائه کنید.

ج) نحوه ارائه اوراق را در ترازنامه به تاریخ ۲۹ اسفند را نشان دهید.

د) آرتیکل ثبت پرداخت سود تضمین شده را در تاریخ ۱ فروردین و ۱ مهر ۱۳۹۱ ارائه کنید.

ه) فرض کنید شرکت مرادی در تاریخ ۲ فروردین ۱۳۹۲ اوراق را با نرخ ۱۰۲ درصد بازخرید کند. آرتیکل مربوط را ارائه کنید.

دفتر روزنامه			
تاریخ	شرح	بدهکار	بستانکار
	وجه نقد	2,000,000,000	
90/1/1	اوراق مشارکت پرداختی		2,000,000,000
	هزینه سود تضمین شده	90,000,000	
90/12/29	سودتضمین شده پرداختی		90,000,000
	سودتضمین شده پرداختی	90,000,000	
91/1/1	وجه نقد		90,000,000
	هزینه سود تضمین شده	90,000,000	
91/7/1	وجه نقد		90,000,000
	اوراق مشارکت پرداختی	2,000,000,000	
	زیان بازخرید اوراق	40,000,000	
92/1/2	وجه نقد		2,040,000,000

۴. شرکت الماسی در تاریخ ۱ فروردین ۱۳۹۱، ۸۰۰ میلیون ریال اوراق مشارکت ۱۰ ساله ای را بانرخ سودتضمین شده ۹ درصد منتشر کرد. سودتضمین شده در ۱ فروردین و ۱ مهر پرداخت میشود. اوراق به نرخ ۱۰۵ درصد منتشر شد.

خواسته ها:

الف) انتشار اوراق را به دفتر روزنامه ثبت کنید.

دفتر روزنامه			
تاریخ	شرح	بدهکار	بستانکار
	وجه نقد	840,000,000	
	اوراق مشارکت پرداختی		800,000,000
91/1/1	صرف اوراق مشارکت پرداختی		40,000,000

ب) در ۲۹ اسفند ۱۳۹۱ مانده صرف اوراق مشارکت پرداختی ۳۶ میلیون ریال است. در تاریخ ترانزنامه بدهی های مربوط به اوراق مشارکت پرداختی به چه مبلغی است؟

۸۳۶ میلیون ریال = ۳۶ + ۸۰۰ = صرف + ارزش اسمی اوراق = ارزش دفتری اوراق

ج) در تاریخ ۱ فروردین ۱۳۹۲ ارزش دفتری اوراق ۸۳۲ میلیون ریال است. شرکت اوراق را به نرخ ۱۰۵ درصد باز خرید کرد. آرتیکل باز خرید اوراق ارائه کنید.

تاریخ	شرح	بدهکار	بستانکار
۱ فروردین	اوراق مشارکت پرداختی	800,000,000	
	صرف اوراق مشارکت پرداختی	32,000,000	
	زیان باز خرید اوراق	8,000,000	
	وجه نقد		840,000,000

فصل نهم

(چهارگزینه ای)

۱. سود ویژه هنگامی بدست می آید که:

الف. هزینه های عملیاتی کمتر از سودخالص باشد.

ب. درآمد فروش بزرگتر از هزینه های عملیاتی باشد.

ج. درآمد فروش بزرگتر از بهای تمام شده کالای فروش رفته باشد.

د. هزینه های عملیاتی بزرگتر از بهای تمام شده کالای فروش رفته باشد.

۲. صورت سود و زیان چند مرحله ای برای شرکت های بازرگانی همه خصوصیات زیر را دربردارد
به جز:

الف. سود یا زیان ناویژه

ب. بهای تمام شده کالای فروش رفته

ج. بخش درآمد فروش.

د. بخش فعالیت های سرمایه گذاری

۳. اگر درآمد فروش ۴۰۰ میلیون ریال، بهای تمام شده کالای فروش رفته ۳۱۰ میلیون ریال و هزینه های عملیاتی ۶۰ میلیون ریال باشد، سود یا زیان ناویژه چه مبلغی است؟

الف. ۳۰ میلیون ریال

ب. ۹۰ میلیون ریال

ج. ۳۴۰ میلیون ریال

د. ۴۰۰ میلیون ریال

۴. یک صورت سود و زیان یک مرحله ای:

الف. سود یا زیان ناویژه را گزارش میکند.

ب. بهای تمام شده کالای فروش رفته را گزارش نمیکند.

ج. درآمد فروش و سایر درآمدهای غیر عملیاتی را در بخش درآمدهای صورت سود و زیان گزارش میکند.

د. سود یا زیان عملیاتی را به صورت مجزا گزارش میکند.

۵. کدامیک از موارد زیر در هر روی صورت سود و زیان یک مرحله ای و صورت سود و زیان چند مرحله ای وجود دارد؟

الف. موجودی کالا

ب. سود و زیان ناویژه

ج. سود و زیان عملیاتی

د. بهای تمام شده کالای فروش رفته

۶. در تعیین بهای تمام شده کالای فروش رفته:

الف. تخفیفات خرید از خرید خالص کسر میشود.

ب. هزینه حمل کالای فروش رفته به خرید خالص اضافه میشود.

ج. برگشت از خرید و تخفیفات از خرید خالص کسر میشود.

د. هزینه حمل کالای خریداری شده به خرید خالص اضافه میشود.

۷. اگر موجودی ابتدای دوره ۶۰ میلیون ریال، بهای تمام شده کالای خریداری شده ۳۸۰ میلیون ریال و موجودی کالای پایان دوره ۵۰ میلیون ریال باشد، بهای تمام شده کالای فروش رفته چه مبلغی است؟

الف. ۳۹۰ میلیون ریال

ب. ۳۷۰ میلیون ریال

ج. ۳۳۰ میلیون ریال

د. ۴۲۰ میلیون ریال

۸. ترتیب صحیح ارائه دارایی های جاری در ترازنامه طبقه بندی شده عبارت است از:

الف. حساب دریافتی، وجه نقد، پیش پرداخت بیمه، موجودی ها

ب. وجه نقد، موجودی ها، حساب های دریافتی، پیش پرداخت بیمه

ج. وجه نقد، حساب های دریافتی، موجودی ها، پیش پرداخت بیمه

د. موجودی ها، وجه نقد، حساب های دریافتی، پیش پرداخت بیمه

۹. شرکتی قطعه زمینی خریداری کرده است. انتظار می‌رود ۵ سال دیگر، ساختمان کارخانه بر روی این زمین ساخته شود. در طول این ۵ سال قبل از ساخت، زمین بدون استفاده خواهد بود. زمین در چه سرفصلی گزارش میشود؟

الف. دارایی های ثابت مشهود

ب. هزینه زمین

ج. سرمایه گذاری بلند مدت

د. دارایی ثابت نامشهود

۱۰. در ترازنامه طبقه بندی شده، دارایی ها در کدام یک از گروه های زیر طبقه بندی میشوند؟

الف. دارایی های جاری، دارایی های غیر جاری، دارایی های ثابت مشهود، دارایی های ثابت نامشهود

ب. دارایی های جاری، سرمایه گذاری های بلند مدت، دارایی های ثابت مشهود، دارایی های ثابت نامشهود

ج. دارایی های جاری، سرمایه گذاری های بلند مدت، دارایی های مشهود، دارایی های نامشهود

د. دارایی های جاری، سرمایه گذاری های کوتاه مدت، دارایی های ثابت مشهود، دارایی های ثابت نامشهود

۱۱. دارایی های جاری به چه ترتیب ارائه میشوند؟

الف. تبدیل به وجه نقد

ب. اهمیت

ج. طول عمر

د. حروف الفبا

*****سوالات*****

(تشریحی)

۱. شرکت حسابان ۱۰۵ میلیون ریال درآمد فروش، ۷۰ میلیون ریال بهای تمام شده کالای فروش رفته و ۲۰ میلیون ریال هزینه های عملیاتی دارد. سود (زیان) ناخالص چه مبلغی است؟ نرخ سود (زیان) ناخالص چه مقدار است؟

۳۵ میلیون ریال = ۷۰ - ۱۰۵: سود (زیان) ناویژه

۳۵٪ = ۳۵ = نرخ سود ناخالص

۱۰۵

۲. شرکت سحر ۸ میلیارد ریال فروش خالص ۳/۷ میلیارد ریال سود ناویژه ۲/۴ میلیارد ریال سود خالص گزارش کرده است. هزینه های عملیاتی این شرکت چه مبلغی است؟

۱/۳ میلیارد ریال = هزینه های عملیاتی --- هزینه های عملیاتی - ۳/۷ = ۲/۴ = سود (زیان) ناخالص

۳. ویژگی های متمایز سود (زیان) یک شرکت بازرگانی چیست؟

در صورت سود و زیان شرکتهای بازرگانی از آنجا که منابع درآمد و هزینه متعددی (در مقایسه با موسسات خدماتی) وجود دارد، مفاهیم سود و زیانی مانند سود ناویژه و سود عملیاتی مطرح میشوند.

۴. بخش هایی از صورت سود (زیان) چند مرحله ای که به الف) فعالیت های عملیاتی و ب) فعالیت های غیر عملیاتی است را مشخص کنید.

در

صورت سود و زیان چند مرحله ای فعالیت های فروش، بهای تمام شده کالای فروش رفته و هزینه های عملیاتی جزء فعالیت های عملیاتی طبقه بندی میشوند. درآمد و هزینه سود تضمین شده، سود یا زیان ناشی از فروش دارایی های ثابت، درآمد اجاره و درآمد ها و زیان های غیر مترقبه جزء فعالیت های غیر عملیاتی است.

۵. قالب یک مرحله ای با قالب چند مرحله ای صورت سود و زیان چه تفاوت هایی دارد؟

صورت سود و زیان چند مرحله ای، چندین مرحله در تعیین سود خالص را نشان میدهد. دو مرحله از این مراحل به فعالیت های عملیاتی اصلی شرکت مربوط است. همچنین یک صورت سود و زیان چند مرحله ای بین فعالیت های عملیاتی و فعالیت های غیر عملیاتی تمایز قائل میشود. سرانجام این صورت مالی اجزای میانی سود (زیان) را برجسته میکند و گروه های فرعی هزینه ها را نشان میدهد. در صورت سود و زیان یک مرحله ای تنها در طی یک مرحله با کسر کل هزینه ها از کل درآمد ها سود (زیان) خالص تعیین میشود.

۶. منظور از چرخه عملیاتی چیست؟

چرخه عملیاتی زمانی است که یک شرکت اقدام به تحصیل موادخام تهیه محصول و فروش آن و دریافت وجه نقد ناشی از فروش محصول مینماید. چرخه به صورت حرکت وجه نقد به موجودی ها، تولید، حسابهای دریافتی و برگشتی (تبدیل) به وجه نقد ادامه میابد.

۷. در تهیه ترانزنامه طبقه بندی شده از گروه ها (طبقات) استاندارد استفاده میشود؟

۱. دارایی های جاری - ۲. دارایی های ثابت مشهود - ۳. دارایی های ثابت نامشهود -
۴. سرمایه گذاری های بلند مدت - ۵. سایر دارایی ها

۸. دارایی های جاری را تعریف کنید. در تعیین نرنیب اقلام دارایی های جاری از چه مبنایی استفاده میشود؟ دارایی های جاری وجه نقد یا سایر دارایی های یک شرکت است که انتظار می رود طی یک سال یا چرخه عملیاتی هر کدام که طولانی تر باشد، به وجه نقد تبدیل شود، به فروش رفته و یا به مصرف برسد. دارایی های جاری در ترانزنامه بر اساس نقدینگی نشان داده میشوند.

۹. دارایی های غیر جاری در چند گروه طبقه بندی میشوند؟ ایت طیفات را نام ببرید؟

در ۴ گروه: دارایی های ثابت مشهود- دارایی های ثابت نامشهود- سرمایه گذاری های بلند مدت- سایر دارایی ها

۱۰. جمع دارایی های جاری ۱۰۰۰، دارایی های غیر جاری ۲۵۰۰ و جمع بدهی ها ۱۲۵۰ است؟ حقوق صاحبان سرمایه این شرکت چه مبلغی است؟

$$۳/۵۰۰ \text{ میلیون ریال} = ۱۰۰۰ + ۲۵۰۰: \text{کل دارایی ها}$$

$$۲/۲۵۰ \text{ میلیون ریال} = ۱۲۵۰ - ۳۵۰۰: \text{حقوق صاحبان سرمایه}$$

.....
(تمارین)

۱. در ادامه اجزای صورت سود و زیان شرکت تهرانی ارائه شده است. تعیین سود (زیان) خالص مبالغ مجهول را محاسبه کنید.

فروش: (الف. ۷۵۰/۰۰۰) (ب. ۱۰۸/۰۰۰) (ج. ؟)

بهای تمام شده کالای فروش رفته: (الف. ؟) (ب. ۷۰/۰۰۰) (ج. ۷۱/۹۰۰)

سود(زیان)ناویژه:(الف.۳۰/۰۰۰)(ب.؟)(ج.۷۹/۶۰۰)

سود(زیان)عملیاتی:(الف.؟)(ب.؟)(ج.۳۹/۵۰۰)

سود(زیان)خالص:(الف.۱۰/۸۰۰)(ب.۲۹/۵۰۰)(ج.؟)

الف)فروش ۷۵۰/۰۰۰ بهای تمام شده کالای فروش رفته ۴۰/۰۰۰

سود(زیان)ناویژه ۳۰/۰۰۰ هزینه های عملیاتی ۱۹/۲۰۰ سود(زیان)خالص ۱۰/۸۰۰

*****

ب)فروش ۱۰۸/۰۰۰ بهای تمام شده کالای فروش رفته ۷۰/۰۰۰

سود(زیان)ناویژه ۳۸/۰۰۰ هزینه های عملیاتی ۸/۵۰۰ سود(زیان)خالص ۲۹/۵۰۰

*****

ج)فروش ۱۵۱/۲۰۰ بهای تمام شده کالای فروش رفته ۷۱/۹۰۰

سود(زیان)ناویژه ۷۹/۶۰۰ هزینه های عملیاتی ۳۹/۵۰۰ سود(زیان)خالص ۴۰/۱۰۰

*****

۲. شرکت سینایی اطلاعات زیر را در رابطه با ماه منتهی ۳۱دی ۱۳۹۱ ارائه کرده است:

فروش نسیه ۲/۸۰۰/۰۰۰ ریال، فروش نقدی ۱/۰۰۰/۰۰۰ ریال، برگشت از فروش و

تخفیفات ۱۰/۰۰۰ ریال، تخفیفات فروش ۳۰/۰۰۰ ریال.

بخش درآمد فروش صورت سود و زیان شرکت سینایی را تهیه کنید.

صورت سود و زیان

فروش ناخالص ۳/۸۰۰/۰۰۰

(- برگشت از فروش و تخفیفات ۱۱۰/۰۰۰

تخفیفات نقدی فروش ۱۳۰/۰۰۰

جمع کسر میشود ۲۴۰/۰۰۰

فروش خالص ۳/۵۶۰/۰۰۰

۳. توضیح دهید آیا هر یک از اقلام زیر:

۱) صورت سود و زیان یک مرحله ایو۲) صورت سود و زیان چندمرحله ای وجود دارد:

الف) سود فروش تجهیزات ب) هزینه بهره ج) زیان ناشی از اعتصاب کارگران د) بهای تمام شده کالای فروش رفته.

صورت سودزیان	صورت سودزیان
<u>چندمرحله ای</u>	<u>یک مرحله ای</u>
√	الف) سودفروش تجهیزات √
√	ب) هزینه بهره √
√	ج) زیان ناشی از اعتصاب کارگران √
√	د) بهای تمام شده کالای فروش رفته √

*****

۴. شرکت سروستانی اقلام زیر را گزارش کرده است:

فروش ۵۱۰/۰۰۰، برگشت از فروش و تخفیفات ۱۵/۰۰۰ ریال، بهای تمام شده کالای فروش رفته ۳۵۰/۰۰۰ ریال، هزینه های عملیاتی ۱۱۰/۰۰۰ ریال، موارد زیر را محاسبه کنید:

الف) فروش خالص ب) سود ناویژه ج) سود عملیاتی د) نرخ سود ناویژه

صورت سود و زیان

فروش ناخالص	۵۱۰/۰۰۰
-) برگشت از فروش و تخفیفات	(۱۵/۰۰۰)
فروش خالص	۴۹۵/۰۰۰
بهای تمام شده کالای فروش رفته	(۳۵۰/۰۰۰)
سود ناویژه	۱۴۵/۰۰۰
هزینه های عملیاتی	(۱۱۰/۰۰۰)
سود عملیاتی	۳۵/۰۰۰
نرخ سود ناویژه	$\frac{۳۵}{۴۹۵} = ۶/۸\%$
	۵۱۰/۰۰۰

***** ۵. فرض

کنید شرکت الیاسی از سیستم ادواری موجودی ها استفاده میکند و مانده های زیر را گزارش کرده است:

خرید ۴۵۰/۰۰۰ ریال، برگشت از خرید و تخفیفات ۱۱/۰۰۰ ریال، تخفیفات خرید ۸/۰۰۰ ریال، هزینه حمل کالای خریداری شده ۶/۰۰۰ ریال، خرید خالص و بهای تمام شده کالای خریداری شده را محاسبه کنید.

$$\text{خرید خالص: } 450/000 + 16/000 - (8/000 + 11/000) = 447/000$$

۶. علاوه بر اطلاعات ت ۵ فرض کنید شرکت الیاسی موجودی ابتدای دوره را ۶۰/۰۰۰ ریال، موجودی کالای پایان دوره را ۹۰/۰۰۰ ریال و فروش خالص را ۶۳۰/۰۰۰ ریال گزارش کرده است. بهای تمام شده کالای فروش رفته و سود ناویژه را محاسبه کنید.

$$417/000 = 90/000 - (447/000 + 60/000) \text{ : بهای تمام شده کالای فروش رفته}$$

$$213/000 = 630/000 - 417/000 \text{ : سود (زیان) ناویژه}$$

۷. مشخص کنید که هر یک از جملات زیر صحیح است یا اشتباه؟

الف) برای یک شرکت بازرگانی، فروش منهای عملیاتی، سود ناویژه خوانه میشود. غلط

ب) برای یک شرکت بازرگانی منبع اصلی درآمد فروش موجودی کالا است. صحیح

ج) هزینه حقوق فروشندگان نمونه ای از هزینه های عملیاتی است. صحیح

۸. حساب

های زیر از دفاتر شرکت سیمرغ استخراج شده است. با توجه به این اطلاعات صورت سود و زیان و ترازنامه طبقه بندی شده شرکت را تهیه کنید.

ترازنامه آزمایشی تعدیلی		صورت سود و زیان		ترازنامه	
نام حساب	بدهکار	بستانکار	بدهکار	بستانکار	بدهکار
وجه نقد	۱۳/۷۵۲				۱۳/۷۵۲
ح دریافتی	۷/۸۴۰				۷/۸۴۰
پ.ب. اجاره	۲/۲۸۰				۲/۲۸۰
تجهیزات	۲۳/۰۵۰				۲۳/۰۵۰
استهلاک انباشته				۴/۹۲۱	
اسناد پرداختنی				۵/۷۰۰	
ح پرداختنی				۵/۶۷۲	
سرمایه				۳۰/۹۶۰	۵۷

۳۰/۵۷۲			برداشت ۳/۶۵۰
۴۶/۹۲۲	۴۶/۹۲۲	۱۵/۵۹۰	درآمد خدمات
	۱۵/۵۹۰		هزینه حقوق ۱۰/۸۴۰
			هزینه اجاره ۷۶۰
			هزینه استهلاک ۶۷۱
			ه. سود تضمینی ۵۷
		۵۷	سود تضمینی پرداختی
		<u>۶۲/۹۰۰</u>	جمع: <u>۶۲/۹۰۰</u>

۹. با استفاده از مانده حسابهای زیر ترازنامه طبقه بندی شده شرکت کار را تهیه کنید.

<u>بستانکار</u>		<u>بدهکار</u>	
۱۱۵/۰۰۰	سرمایه	۱۲۸/۸۰۰	ساختمان
۴۲/۶۰۰	استهلاک ساختمان	۱۴/۵۲۰	ح. دریافتی
۱۲/۳۰۰	ح. پرداختی	۴/۶۸۰	پ. پ. بیمه
۹۷/۷۸۰	اسناد پرداختی	۱۸/۰۴۰	وجه نقد
۱۸/۷۲۰	استهلاک تجهیزات	۶۲/۴۰۰	تجهیزات
۲/۶۰۰	سود تضمینی پرداختی	۶۴/۰۰۰	زمین
<u>۱۴/۱۸۰</u>	درآمد خدمات	۷۸۰	هزینه بیمه
<u>۳۰۳/۱۸۰</u>	جمع:	۷/۳۶۰	هزینه استهلاک
		<u>۲/۶۰۰</u>	ه. سود تضمینی
		<u>۳۰۳/۱۸۰</u>	جمع:

دارایی های جاری:

۱۸/۰۴۰	وجه نقد
۱۴/۵۲۰	حسابهای دریافتی

۴/۶۸۰	پیش پرداخت بیمه
۳۷/۲۴۰	جمع دارایی های جاری
	<u>دارایی های ثابت مشهود:</u>
۶۴/۰۰۰	زمین
۱۲۸/۸۰۰	ساختمان
(۴۲/۶۰۰)	استهلاک انباشته ساختمان
۸۶/۲۰۰	
۶۲/۴۰۰	تجهیزات
(۱۸/۷۲۰)	استهلاک انباشته تجهیزات
۴۳/۶۸۰	
<u>۱۹۳/۸۸۰</u>	جمع دارایی های ثابت مشهود
<u>۲۳۱/۱۲۰</u>	کل دارایی ها
	<u>بدهی ها و حقوق صاحبان سرمایه:</u>
	<u>بدهی های جاری:</u>
۱۲/۳۰۰	حسابهای پرداختی
۹۷/۷۸۰	اسناد پرداختی
<u>۲/۶۰۰</u>	سودتضمین شده پرداختی
۱۱۲/۶۸۰	جمع بدهی های جاری
<u>۱۱۸/۱۴۰</u>	سرمایه
<u>۲۳۱/۱۲۰</u>	کل بدهی ها و سرمایه

۱۰. در ادامه طبقات اصلی ترازنامه ارائه شده است:

دارایی های جاری (CA)	سرمایه گذاری بلندمدت (LTI)
دارایی های نامشهود (IA)	بدهی های جاری (CL)
حقوق صاحبان سرمایه (OE)	دارایی های ثابت مشهود (FA)

بدهی های بلند مدت (LTL)

۱۱. هر یک از اقلام زیر را در گروه های بالا طبقه بندی کنید.

حسابهای پرداختی (CL) _ حسابهای دریافتی (CA) _ استهلاک انباشته (FA) _ ساختمان (FA) وجه نقد (CA)

سرمایه (OE) _ حق اختراع (IA) _ حقوق پرداختی (CL) _ بدهی های بلند مدت (LTL) _ سرمایه گذاری ها (LTI)

پیش پرداخت هزینه (CA) _ موجودی ها (CA) _ تجهیزات اداری (FA) _ زمین (FA)

*****

(مسائل)

۱. اطلاعات زیر در رابطه با شرکت مولوی ارائه شده است:

<u>تراز نامه</u>		<u>صورت سود و زیان</u>		
<u>بستانکار</u>	<u>بدهکار</u>	<u>بستانکار</u>	<u>بدهکار</u>	<u>نام حساب</u>
	۱۷/۹۰۰			وجه نقد
	۱۰/۸۰۰			حساب دریافتی
	۲/۸۰۰			پیش پرداخت بیمه
	۲۱/۰۰۰			تجهیزات
۴/۵۰۰				استهلاک انباشته
۹/۰۰۰				حسابهای پرداختی
۲/۴۰۰				حقوق پرداختی
۲۸/۵۰۰				سرمایه
	۱۱/۰۰۰			برداشت
		۵۶/۰۰۰		درآمد خدمات
			۱/۶۰۰	هزینه تعمیرات
			۲/۱۰۰	هزینه استهلاک

			۱/۸۰۰	هزینه بیمه
			۳۰/۰۰۰	هزینه حقوق
			<u>۱/۴۰۰</u>	هزینه برق آب
۴۴/۴۰۰	۶۳/۵۰۰	۵۶/۰۰۰	۳۶/۹۰۰	جمع:
<u>۱۹/۱۰۰</u>	<u> </u>	<u> </u>	<u>۱۹/۱۰۰</u>	سودخالص
<u><u>۶۳/۵۰۰</u></u>	<u><u>۶۳/۵۰۰</u></u>	<u><u>۵۶/۰۰۰</u></u>	<u><u>۵۶/۰۰۰</u></u>	

خواسته ها:

صورت سود و زیان و ترازنامه طبقه بندی شده راتهییه کنید.

صورت سود و زیان

۵۶/۰۰۰	درآمدخدمات
	(- هزینه ها
	هزینه تعمیرات ۱/۶۰۰
	هزینه استهلاک ۲/۱۰۰
	هزینه بیمه ۱/۸۰۰
	هزینه حقوق ۳۰/۰۰۰
	هزینه آب و برق ۱/۴۰۰
<u>(۳۶/۹۰۰)</u>	جمع هزینه ها
۱۹/۱۰۰	سودخالص

*****

ترازنامه

دارایی های جاری:

۱۷/۹۰۰	وجه نقد
۱۰/۸۰۰	حسابهای دریافتی
<u>۲/۸۰۰</u>	پیش پرداخت بیمه

۳۱/۵۰۰	جمع دارایی های جاری
	<u>دارایی های ثابت مشهود:</u>
۲۱/۰۰۰	تجهیزات
<u>(۴/۵۰۰)</u>	استهلاک انباشته تجهیزات
۱۶/۵۰۰	
<u>۱۶/۵۰۰</u>	جمع دارایی های ثابت مشهود
<u>۴۸/۰۰۰</u>	کل دارایی ها
	<u>بدهی ها و حقوق صاحبان سرمایه:</u>
	<u>بدهی های جاری:</u>
۹/۰۰۰	حسابهای پرداختی
<u>۲/۴۰۰</u>	حقوق پرداختی
۱۱/۴۰۰	جمع بدهی های جاری
<u>۳۶/۶۰۰</u>	سرمایه
<u>۴۸/۰۰۰</u>	کل بدهی ها و سرمایه

*****شرکت

بازرگانی سعیدی به عملیات خرده فروشی و سائل تزئینی منازل اشتغال دارد. این شرکت تمامی موجودی کالای خود را به صورت نسیه خریداری میکند و از سیستم ادواری ثبت موجودی ها استفاده مینماید. از حسابهای پرداختی تنها در مورد ثبت خرید کالا استفاده میشود. دیگر بدهی های جاری در حسابهای مجزایی ثبت میشوند. اطلاعات زیر برای سال ۱۳۸۶ تا ۱۳۸۹ ارائه شده است.

<u>۱۳۸۹</u>	<u>۱۳۸۸</u>	<u>۱۳۸۷</u>	<u>۱۳۸۶</u>	
				<u>اطلاعات صورت سود و زیان</u>
۴۵/۲۰۰	(ث)	۵۳/۳۰۰		فروش
۱۴/۳۰۰	۱۳/۸۰۰	(الف)		بهای تمام شده کالای فروش رفته
(خ)	۳۳/۸۰۰	۳۸/۳۰۰		سود ناخالص
<u>۲۸/۶۰۰</u>	<u>(ج)</u>	<u>۳۴/۹۰۰</u>		هزینه های عملیاتی
<u>(ر)</u>	<u>۲/۵۰۰</u>	<u>(ب)</u>		سود خالص

اطلاعات ترازنامه

موجودی کالا	۷/۲۰۰	(پ)	۸/۱۰۰	(ز)
حساب پرداختی	۳/۲۰۰	۳/۶۰۰	۲/۵۰۰	(ژ)
<u>سایر اطلاعات</u>				
خرید کالا به صورت نسیه	۱۴/۲۰۰	(چ)	۱۳/۲۰۰	
وجه نقد پرداختی بابت کالا	(ت)	(ح)	۱۳/۶۰۰	

خواسته ها:

الف. جاهای خالی را تکمیل کنید.

الف) ۱۲/۵۰۰	ب) ۳/۴۰۰	ج) ۸/۹۰۰	د) ۱۳/۸۰۰	ه) ۴۷/۶۰۰
و) ۳۱/۳۰۰	ز) ۱۳/۰۰۰	ح) ۱۴/۱۰۰	ط) ۳۰/۹۰۰	ی) ۲/۳۰۰
ک) ۷/۰۰۰	ل) ۲/۱۰۰			

*****

ب. در طی سال های ۱۳۸۷ تا ۱۳۸۹ فروش کاهش یافته است. آیا این کاهش الزاماً به معنی کاهش در سودآوری است؟ توضیح دهید. در پاسخ به این سؤال نسبت سود (زیان) ناخالص را محاسبه کنید و از آن استفاده نمایید.

جواب (نسبت سود ناویژه در این سه سال به صورت مرتب کاهش یافته است که به معنی کاهش سودآوری است).

***** ۳. با استفاده

از اطلاعات زیر صورت های مالی طبقه بندی شده را تهیه کنید.

تراز آزمایشی تعدیل شده

<u>نام حساب</u>	<u>بدهکار</u>	<u>بستانکار</u>
وجه نقد	۸/۱۰۰	
حساب دریافتی	۱۰/۸۰۰	
ملزومات	۱/۵۰۰	
پیش پرداخت بیمه	۲/۰۰۰	

	۲۴/۰۰۰	تجهیزات
۵/۶۰۰		استهلاک انباشته
۱۵/۰۰۰		اسنادپرداختی
۶/۱۰۰		حسابهای پرداختی
۲/۴۰۰		حقوق پرداختی
۶۰۰		سودتضمین شده پرداختی
۱۵/۸۰۰		سرمایه
	۷/۰۰۰	برداشت
۶۱/۰۰۰		درآمدخدمات
	۸/۴۰۰	هزینه تبلیغات
	۴/۰۰۰	هزینه ملزومات
	۵/۶۰۰	هزینه استهلاک
	۳/۵۰۰	هزینه بیمه
	۳۱/۰۰۰	هزینه حقوق
	<u>۶۰۰</u>	هزینه سودتضمین شده
<u>۱۰۶/۵۰۰</u>	<u>۱۰۶/۵۰۰</u>	جمع:

صورت سود و زیان

۶۱/۰۰۰	درآمدخدمات
	(-) هزینه ها:
۸/۴۰۰	هزینه تبلیغات
۴/۰۰۰	هزینه ملزومات
۵/۶۰۰	هزینه استهلاک
۳/۵۰۰	هزینه بیمه

۳۱/۰۰۰	هزینه حقوق
<u>۶۰۰</u>	هزینه سودتضمین شده
(۵۳/۱۰۰)	جمع هزینه ها
۷/۹۰۰	سودخالص

*****

دارایی های جاری:

۸/۱۰۰	وجه نقد
۱۰/۸۰۰	حسابهای دریافتنی
۱/۵۰۰	ملزومات
<u>۲/۰۰۰</u>	پیش پرداخت بیمه
۲۲/۴۰۰	جمع دارایی های جاری

دارایی های ثابت مشهود:

۲۴/۰۰۰	تجهیزات
(۵/۶۰۰)	استهلاک انباشته تجهیزات
۱۸/۴۰۰	جمع دارایی های ثابت مشهود
<u>۴۰/۸۰۰</u>	کل دارایی ها

بدهی ها و حقوق صاحبان سرمایه:

بدهی های جاری:

۱۵/۰۰۰	اسنادپرداختنی
۶/۱۰۰	حسابهای پرداختنی
۲/۴۰۰	حقوق پرداختنی
<u>۶۰۰</u>	سودتضمین شده پرداختنی
۲۴/۱۰۰	جمع بدهی های جاری

سرمایه

۱۶/۷۰۰

کل بدهی ها و سرمایه

۴۰/۸۰۰

۴. با استفاده از اطلاعات زیر ترانز نامه طبقه بندی شده و صورت سود و زیان چند مرحله ای راتهییه کنید.

حسابهای پرداختی ۲۵/۲۰۰ (.)

حسابهای دریافتی ۳۰/۵۰۰

استهلاک انباشته تجهیزات ارسال کالا ۱۵/۰۰۰

استهلاک انباشته تجهیزات فروشگاه ۳۲/۰۰۰

وجه نقد ۶/۰۰۰

سرمایه ۱۰۱/۷۰۰

بهای تمام شده کالای فروش رفته ۵۰۷/۰۰۰

هزینه ارسال کالای فروش رفته ۶/۵۰۰

تجهیزات ارسال کالا ۴۶/۰۰۰

هزینه استهلاک تجهیزات ارسال کالا ۵/۰۰۰

هزینه استهلاک تجهیزات فروشگاه ۸/۰۰۰

برداشت ۱۰/۰۰۰

هزینه بیمه ۷/۰۰۰

هزینه سودتضمین شده ۶/۴۰۰

درآمد سودتضمین شده ۸/۰۰۰

موجودی کالا ۲۹/۰۰۰

اسنادپرداختی ۳۷/۰۰۰

پیش پرداخت بیمه ۳/۵۰۰

هزینه مالیات ۲/۸۰۰

مالیات پرداختی ۲/۸۰۰

هزینه اجاره ۱۵/۰۰۰

هزینه حقوق ۹۶/۰۰۰

فروش ۶۸۰/۰۰۰

هزینه کمیسیون فروش ۱۱/۲۰۰

کمیسیون فروش پرداختی ۴/۷۰۰

برگشت از فروش و تخفیفات ۸/۰۰۰

تجهیزات فروشگاه ۱۰۰/۰۰۰

هزینه آب و برق ۸/۵۰۰

فصل دهم

(چهارگزینه ای)

۱. مقایسه داده های متعلق به یک شرکت نمونه ای از این مبنای مقایسه است:

الف. متوسط های صنعت

ب. درون شرکتی

ج. بین شرکتی

د. ب و ج

۲. در تجزیه و تحلیل افقی، هر قلم به عنوان درصدی از ..... بیان میشود.

الف. مبلغ سودخالص

ب. مبلغ حقوق صاحبان سهام

ج. مبلغ کل دارایی ها

د. مبلغ سال مبنا

۳. در تجزیه و تحلیل عمودی، مبلغ مبنا برای هزینه استهلاک معمولاً..... است.

الف. فروش خالص

ب. هزینه استهلاک در سال گذشته

ج. سود ناخالص

د. دارایی های ثابت

۴. شرکت سامی برای سالهای ۱۳۸۷، ۱۳۸۶، و ۱۳۸۹ فروش خالص خود را به ترتیب، ۳/۰۰۰ میلیون ریال، ۳/۳۰۰ میلیون ریال، ۳/۶۰۰ میلیون ریال گزارش کرده است. اگر سال ۱۳۸۶ مبنا باشد، درصد روند برای سال ۱۳۸۹ چه رقمی است؟

الف. ۷۷٪   ب. ۱۰۸٪   ج. ۱۲۰٪   د. ۱۳۰٪

۵. کدامیک از معیارهای زیر برای ارزیابی توان پرداخت بدهی های جاری شرکت بکار می رود؟

الف. نسبت آنی

ب. نسبت جاری

ج. الف و ب

د. هیچکدام

۶. یک معیار سودمند در ارزیابی کارایی مدیریت موجودی کالا عبارت است از:

الف. گردش موجودی کالا

ب. میانگین تعداد روزهای فروش موجودی

ج. الف و ب

د. هیچکدام

با استفاده از اطلاعات زیر پرسش ۱-۷ را پاسخ دهید (ارقام میلیون ریال)

۱۳۸۸

۱۳۸۹

۴۸۰	۵۴۰	موجودی کالا
۱۰۶۰	۸۱۰	دارایی های جاری
۳۲۶۰	۳۸۲۰	کل دارایی ها
۳۶۰	۲۷۰	بدهی های جاری
۲۳۸۰	۲/۸۰۰	حقوق سرمایه
۶۹۷۰	۷۸۴۰	فروش خالص
۲۷۷۰	۳۰۶۰	بهای تمام شده کالای فروش رفته
۹۰۰	۱۳۴۰	سودخالص
۱۸۰	۲۲۰	هزینه مالیات
۱۲۰	۱۲۰	هزینه بهره
۳۰۰	۳۵۰	برداشت
۸۸۰	۱۰۲۰	کل بدهی ها

۷. تعداد روزهای فروش موجودی کالا را محاسبه کنید.

الف. ۶۴/۴ روز   ب. ۶۰/۸ روز   ج. ۶ روز   د. ۲۴ روز

۸. نسبت جاری را برای سال ۱۳۸۹ محاسبه کنید.

الف. ۱/۲۶   ب. ۳   ج. ۰/۸۰   د. ۳/۷۵

۹. حاشیه سود سال ۱۳۸۹ را محاسبه کنید.

الف. ۱۷/۱%   ب. ۱۸/۱%   ج. ۳۷/۹%   د. ۵/۹۰%

۱۰. نسبت بازده حقوق صاحبان سرمایه را برای سال ۱۳۸۹ محاسبه کنید.

الف. ۴۷/۹%   ب. ۵۱/۷%   ج. ۴۰/۷%   د. ۴۴۰%

۱۱. تعداد دفعات کسب بهره را برای سال ۱۳۸۹ محاسبه کنید.

الف. ۱۲/۲ مرتبه   ب. ۶۵/۳ مرتبه   ج. ۱۴ مرتبه   د. ۱۳ مرتبه

(سوالات تشریحی)

۱. الف. این اعتقاد وجود دارد که تجزیه و تحلیل صورتهای مالی بر دو ویژگی شرکت تمرکز دارد: نقدینگی و سودآوری. آیا با این عقیده موافق هستید؟ توضیح دهید.

ب. آیا بستانکاران کوتاه مدت، بستانکاران بلندمدت و سهامداران نیز به همین ویژگی ها توجه دارند؟ توضیح دهید؟

الف: تجزیه و تحلیل صورتهای مالی یک شرکت در بردارنده ی ارزیابی سه ویژگی است: نقدینگی، سودآوری و توانایی پرداخت بدهی ها.

ب: یک اعتبار دهنده (بستانکار) کوتاه مدت، به نقدینگی شرکت توجه بیشتری دارد. نقدینگی متقاضی وام، یک عامل بسیار با اهمیت در ارزیابی توانایی بازپرداخت وام محسوب میشود. یک بستانکار بلندمدت، بر معیارهای سودآوری و توانایی بازپرداخت بدهی توجه دارد. این دودسته از معیارها از طریق اندازه گیری مقدار بدهی در ساختار سرمایه شرکت و توانایی شرکت در پرداخت بهره، بدست می آورند. به صورت مشابه سهامداران به توانایی پرداخت بدهی و سودآوری شرکت توجه دارند. این گروه امکان پرداخت سود سهام توسط شرکت و رشد احتمالی قیمت سهام را ارزیابی میکنند.

۲. الف. تفاوت مبنای مقایسه زیر را توضیح دهید (۱) درون شرکتی. (۲) میانگین های صنعت. (۳) بین شرکتی.

ب. مزایای استفاده از این سه مبنای مقایسه را بیان کنید.

مبنای درون شرکتی: در این مبنا یک قلم اطلاعات یا یک رابطه مالی شرکت در سال جاری با قلم اطلاعات یا رابطه مالی مشابه در یک یا چند سال گذشته مقایسه شود. مقایسه های درون شرکتی در کشف تغییرات در روابط مالی و روندهای با اهمیت، مفید میباشند.

میانگین های صنعت: در این مبنا یک قلم اطلاعات یا یک رابطه مالی یک شرکت با متوسط های صنعت مقایسه میشوند. مقایسه های با صنعت، اطلاعاتی در رابطه با عملکرد نسبی شرکت در مقابل صنعت فراهم می آورد.

مبنای بین شرکتی: این مبنا یک قلم اطلاعات یا یک رابطه مالی شرکت را با همان قلم اطلاعات یا رابطه مالی یک یا چند شرکت رقیب مقایسه میکند. مقایسه های بین شرکتی در تعیین وضعیت رقابتی شرکت سودمند هستند.

۳. دوروش متداول تجزیه و تحلیل صورتهای مالی، تجزیه و تحلیل افقی و تجزیه و تحلیل عمودی است. تفاوت های بین این دو روش را توضیح دهید.

تجزیه و تحلیل افقی، که همچنین تحلیل روند نیز نامیده میشود، تکنیکی برای ارزیابی مجموعه ای از اطلاعات صورتهای مالی در طی دوره ای از زمان است. هدف این تکنیک تعیین افزایش یا کاهش رخ داده در این قلم اطلاعات است. این تغییر ممکن است در قالب مبلغ یا درصد بیان شود.

تجزیه و تحلیل عمودی که همچنین تجزیه و تحلیل هم اندازه نیز نامیده میشود، تکنیکی است که هر قلم از صورتهای مالی را در قالب درصدی از یک مبلغ مبنا بیان میکند. معمولاً در ترازنامه مبلغ مبنا کل دارایی ها و در صورت سود و زیان مبلغ مبنا کل درآمد فروش است. در حالیکه تجزیه و تحلیل افقی رفتاریک قلم از اطلاعات صورتهای مالی را در طی زمان بررسی میکند، در تجزیه و تحلیل عمودی ویژگی این قلم اطلاعات در مقایسه با سایر اقلام بررسی خواهد شد.

۴. الف. اگر سودخالص شرکت میلاد در سال ۱۳۸۹، ۳/۶۰۰ میلیون ریال باشد و در سال ۱۳۹۰، ۲۴/۵٪ افزایش در سودخالص داشته باشد، سودخالص ۱۳۹۰ چه مبلغی است؟

$$۸۸۲ \text{ میلیون ریال} = ۳۶۰۰ \times ۲۴/۵\%$$

$$۴۴۸۲ \text{ میلیون ریال} = ۳۶۰۰ + ۸۸۲$$

$$۶۰/۰۰۰ \text{ میلیون ریال} = ۳۶۰۰ \text{ در آمد سال } ۱۳۸۹$$

$$۰/۶۰$$

۵. نسبت مالی چیست؟ تفاوت روش های بیان رابطه بین دو مبلغ چیست؟ یک نسبت چه اطلاعاتی فراهم می آورد؟

یک نسبت رابطه کمی بین یک مقدار و مقدار دیگر را بیان میکند. به این ترتیب یک نسبت مالی رابطه بین دو قلم اطلاعات مالی (حسابداری) را نشان میدهد. این رابطه در قالب درصد نرخ یا یک تناسب ساده بیان میشود. نسبتها میتوانند سر نخ هایی درباره شرایط و وضعیت یک شرکت فراهم آورد. در حالیکه درک این شرایط از طریق مشاهده اقلام مجزای صورتهای مالی امکان پذیر نیست.

۶. نسبت های اصلی سودمند در ارزیابی (الف) نقدینگی و (ب) توان پرداخت بدهی ها کدامند؟

الف: نسبت ارزیابی نقدینگی عبارتند از: نسبت جاری، نسبت آبی، گردش در حسابهای دریافتی و گردش موجودی کالا.

ب: بدهی ها به کل دارایی ها و دفعات کسب بهره، دونسبتی هستند که اطلاعاتی در رابطه با توانایی پرداخت بدهی ها فراهم می آورند.

۷. هر دسته از نسبت های زیر چه چیزی را اندازه گیری میکند؟

الف. نسبت های سودآوری

ب. نسبت های نقدینگی

ج. نسبت های توان پرداخت بدهی ها

الف: نسبت های نقدینگی توانایی کوتاه مدت شرکت را در پرداخت تعهدات در سررسید آنها و برطرف ساختن نیاز های غیرمنتظره به وجه نقد، را اندازه گیری میکند.

ب: نسبت های سودآوری: سودیاموفقیت عملیاتی یک شرکت را برای یک دوره زمانی معین اندازه گیری میکنند.

ج: نسبت های توانایی پرداخت بدهی ها، توانایی یک شرکت را برای ادامه حیات در یک دوره زمانی طولانی اندازه گیری میکند.

۸. چه تفاوتی بین نسبت جاری و نسبت آنی وجود دارد؟

نسبت جاری معیاری برای ارزیابی نقدینگی و توانایی پرداخت بدهی های کوتاه مدت شرکت محسوب میشود. این نسبت ترکیب، دارایی های جاری را مورد توجه قرار نمیدهد. در مقابل نسبت آنی معیاری از نقدینگی فوری و کوتاه مدت شرکت است. این نسبت از طریق تقسیم جمع وجه نقد، سرمایه گذاری های کوتاه مدت و خالص حساب های دریافتی بر بدهی های جاری، محاسبه میشود. بنابراین، در نسبت آنی موجودی کالا حضور ندارد.

۹. گردش مطالبات شرکت دانایی ۴/۵ مرتبه است. متوسط صنعت ۲/۵ مرتبه است. آیا شرکت دانایی در وصول مطالبات خود دچار مشکل است؟

از آنجا که گردش مطالبات شرکت دانایی بسیلر پایین تر از متوسط صنعت است، در مقایسه با صنعت، مطالبات شرکت دانایی با سرعت کمتری وصول میشود. در صورت ثابت بودن سایر شرایط، این وضعیت نشان دهنده ی مدیریت ضعیف وصول مطالبات و با شرایط اعطای اعتبار نادرست است.

۱۰. کدام نسبت ها باید در کمک به پاسخ پرسش های زیر استفاده شوند؟

الف. کارایی شرکت در استفاده از دارایی ها در ایجاد درآمد چگونه است

ب. موجودی کالا چقدر به فروش نزدیک است؟

ج. بابت هر ریال سرمایه گذاری توسط مالکان چه مبلغی سود خالص کسب شده است؟

د. آیا شرکت میتواند در موعد مقرر بهره وام های خود را پرداخت کند؟

الف:نسبت گردش دارایی ها-ب:دوره گردش موجودی کالا-ج:نسبت بازده سرمایه-د:دفعات کسب بهره

۱۱.) باثبات در نظر گرفتن تمامی عوامل، نشان دهید که هر یک از تغییرات زیر درباره شرکت معمولاً علامت خوبی است یا علامت بد؟

الف. افزایش در حاشیه سود

ب. کاهش در گردش موجودی کالا

ج. افزایش در نسبت جاری

د. افزایش سرمایه در گردش

الف:خوب-افزایش سودآوری-ب:بد-راکت ماندن موجودی ها-ج:خوب-کاهش ریسک عدم توانایی پرداخت بدهی های جاری-د:خوب-کاهش ریسک عدم توانایی پرداخت بدهی های جاری

۱۲.) بازده دارایی ها شرکت ۷/۶٪ است. در طی همین سال بازده حقوق صاحبان سرمایه ۱۲/۸٪ بوده است. چه توضیحی برای تفاوت بین این دو نرخ وجود دارد؟

از آنجا که معمولاً بخشی از دارایی ها از طریق ایجاد بدهی تحصیل شده است بنابراین مجموعه دارایی ها بیش از حقوق صاحبان سرمایه است در نتیجه بطور معمول بازده حقوق صاحبان سرمایه بیش از بازده دارایی ها است. زیرا در این دو نسبت صورت کسر سود خالص است. اما در مخرج کسر دارایی ها بیش از حقوق صاحبان سرمایه است.

۱۳.) در هر یک از موارد زیر دو نسبت مالی با اهمیت را نام ببرید؟

الف. یک صندوق بازنشستگی درصد خرید اوراق قرضه ۲ ساله است

ب. یک بانک قصد اعطای وام کوتاه مدت دارد

الف: نسبت بدهی به کل دارایی ها و نسبت دفعات کسب بهره

ب: نسبت جاری و نسبت آنی

۱۴. الف. معنی اهرم چیست؟ ب. چگونه میتوان اهرم را تعیین کرد؟

*****

(تمارین)

۱. داده های زیر مربوط به شرکت حیدری است (ارقام میلیون ریال)

۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۸۷	
۲/۴۰۰	۲/۳۰۰	۲/۰۰۰	دارایی های جاری
۱/۸۴۰	۱/۶۸۰	۱/۶۰۰	بدهی های جاری
۶/۲۰۰	۶/۰۰۰	۵/۰۰۰	کل دارایی ها
خواسته ها:			

الف. ابزار تجزیه و تحلیل صورت های مالی را مشخص و تشریح کنید.

ب. هر سه نوع تجزیه و تحلیل را بر روی داده های شرکت حیدری انجام دهید.

(تجزیه و تحلیل افقی)

۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۸۷	
$\frac{۲۴۰۰}{۲۰۰۰} = ۱۲۰\%$	$\frac{۲۳۰۰}{۲۰۰۰} = ۱۱۵\%$	$\frac{۲۰۰۰}{۲۰۰۰} = ۱۰۰\%$	دارایی های جاری
۲۴۰۰	۲۰۰۰	۲۰۰۰	
<hr/>			
$\frac{۱۸۴۰}{۱۶۰۰} = ۱۱۵\%$	$\frac{۱۶۸۰}{۱۶۰۰} = ۱۰۵\%$	$\frac{۱۶۰۰}{۱۶۰۰} = ۱۰۰\%$	بدهی های جاری
۱۸۴۰	۱۶۰۰	۱۶۰۰	
<hr/>			
$\frac{۶۲۰۰}{۵۰۰۰} = ۱۲۴\%$	$\frac{۶۰۰۰}{۵۰۰۰} = ۱۲۰\%$	$\frac{۵۰۰۰}{۵۰۰۰} = ۱۰۰\%$	کل دارایی ها
۶۲۰۰	۵۰۰۰	۵۰۰۰	-

(تجزیه و تحلیل عمودی)

<u>۱۳۸۹</u>	<u>۱۳۸۸</u>	<u>۱۳۸۷</u>	
$\frac{۲۴۰۰}{۶۲۰۰} = \%۳۸/۷۱$	$\frac{۲۳۰۰}{۶۰۰۰} = \%۳۸/۳۳$	$\frac{۲۰۰۰}{۵۰۰۰} = \%۴۰$	دارایی های جاری
۶۲۰۰	۶۰۰۰	۵۰۰۰	
<hr/>			
$\frac{۱۸۴۰}{۶۲۰۰} = \%۲۹/۶۸$	$\frac{۱۶۸۰}{۶۰۰۰} = \%۲۸$	$\frac{۱۶۰۰}{۵۰۰۰} = \%۳۲$	بدهی های جاری
۶۲۰۰	۶۰۰۰	۵۰۰۰	
<hr/>			
$\frac{۶۲۰۰}{۶۲۰۰} = \%۱۰۰$	$\frac{۶۰۰۰}{۶۰۰۰} = \%۱۰۰$	$\frac{۵۰۰۰}{۵۰۰۰} = \%۱۰۰$	کل دارایی ها
۶۲۰۰	۶۰۰۰	۵۰۰۰	

(تحلیل نسبت ها)

<u>۱۳۸۹</u>	<u>۱۳۸۸</u>	<u>۱۳۸۷</u>	
$\frac{۲۴۰۰}{۱۸۴۰} = ۱/۳۰$	$\frac{۲۳۰۰}{۱۶۸۰} = ۱/۳۷$	$\frac{۲۰۰۰}{۱۶۰۰} = ۱/۲۵$	نسبت جاری
۱۸۴۰	۱۶۸۰	۱۶۰۰	

۲. با استفاده از داده های زیر تجزیه و تحلیل افقی را انجام دهید.

<u>۱۳۸۸ اسفند ۲۹</u>	<u>۱۳۸۹ اسفند ۲۹</u>	
۴/۰۰۰	۵/۲۰۰	حساب های دریافتی
۶/۰۰۰	۴/۸۰۰	موجودی کالا
۲۵/۰۰۰	۳۰/۰۰۰	کل دارایی ها
<hr/>		
$\frac{۴۰۰۰}{۶۰۰۰} = \%۱۰۰$	$\frac{۵۲۰۰}{۳۰۰۰} = \%۱۳۰$	حسابهای دریافتی
۴۰۰۰	۳۰/۰۰۰	
<hr/>		
$\frac{۶۰۰۰}{۶۰۰۰} = \%۱۰۰$	$\frac{۴۸۰۰}{۶۰۰۰} = \%۸۰$	موجودی کالا
۶۰۰۰	۶۰۰۰	

	$\frac{25000}{25000} = 100\%$	$\frac{30000}{25000} = 120\%$	کل دارایی ها
	۲۵/۰۰۰	۲۵/۰۰۰	
***** با استفاده از اطلاعات تجزیه و تحلیل عمودی را انجام دهید.			
	$\frac{1388}{1389} = 16\%$	$\frac{5200}{3900} = 133\%$	حسابهای دریافتی
	۲۵/۰۰۰	۳۰/۰۰۰	
	$\frac{6000}{25000} = 24\%$	$\frac{4800}{30000} = 16\%$	موجودی کالا
	۲۵/۰۰۰	۳۰/۰۰۰	
	$\frac{25000}{25000} = 100\%$	$\frac{30000}{30000} = 100\%$	کل دارایی ها
	۲۵/۰۰۰	۳۰/۰۰۰	

۴. سودخالص ۵۰۰ میلیون ریال در سال ۱۳۸۸، ۴۵۰ میلیون ریال در سال ۱۳۸۹ و ۵۲۰ میلیون ریال در سال ۱۳۹۰ بوده است. درصد تغییرات از (الف) سال ۱۳۸۸ تا ۱۳۸۹ و (ب) از سال ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۰ چقدر است؟

$$10\% = \frac{500 - 450}{450} \quad \text{سودخالص سال ۸۸} \quad 16\% = \frac{520 - 450}{450} \quad \text{سودخالص سال ۸۹}$$

۵. اگر سودخالص شرکت هدایتی در سال ۱۳۹۰، ۵۸۵ میلیون ریال باشد و در طی سال ۱۳۸۹، ۳۰٪ افزایش در سود خالص را تجربه کرده باشد، سودخالص ۱۳۸۹ چه مبلغی است؟

$$1755 \text{ میلیون ریال} = 30\% \times 5850 \quad \text{مبلغ افزایش در سودخالص ۱۳۹۰}$$

$$7605 \text{ میلیون ریال} = 5850 + 1755 \quad \text{سودخالص ۱۳۹۰}$$

۶. تجزیه و تحلیل افقی (تحلیل روند) فروش، بهای تمام شده کالای فروش رفته کالای فروش رفته و هزینه های شرکت صانعی در ادامه آمده است.

	۱۳۸۸	۱۳۸۹	۱۳۹۰	تجزیه و تحلیل افقی
	۱۰۰٪	۱۰۶/۸٪	۹۶/۲٪	فروش

بهای تمام شده کالای فروش رفته	۱۰۲%	۹۷%	۱۰۰%
کل دارایی ها	۱۰۹/۶%	۹۸/۴%	۱۰۰%

در طی دوره سه ساله سود خالص شرکت صانعی افزایش داشته است، کاهش داشته است یا تغییری نکرده است؟

محاسبات خود را ارائه دهید؟

جواب (در مقایسه با سال ۱۳۸۸ در طی سال ۱۳۸۹، درآمد فروش ۶/۸٪ (۱۰۰٪ - ۱۰۶/۸٪) افزایش یافته و بهای تمام شده کالای فروش رفته ۳٪ (۱۰۰٪ - ۹۷٪) کاهش یافته است. در طی سال ۱۳۹۰، درآمد فروش ۳/۸٪ (۱۰۰٪ - ۹۶/۲٪) کاهش یافته و بهای تمام شده کالای فروش رفته ۲٪ (۱۰۰٪ - ۱۰۲٪) افزایش یافته است. بنابراین، در طی سال ۱۳۹۰، سود خالص کاهش یافته است.)

۷. تجزیه و تحلیل عمودی (هم مقیاس) شرکت ملکوتی برای فروش، بهای تمام شده کالای فروش رفته و هزینه ها در زیر آمده است.

تجزیه و تحلیل عمودی	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸
فروش	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
بهای تمام شده کالای فروش رفته	۵۹/۲	۶۲/۴	۶۴/۵
کل هزینه ها	(۲۵)	(۲۵/۶)	(۲۷/۵)

در طی این دوره سه ساله سود خالص شرکت ملکوتی افزایش داشته است، کاهش داشته است یا تغییری نکرده است؟ محاسبات خود را ارائه کنید.

تجزیه و تحلیل عمودی	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸
فروش	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
بهای تمام شده کالای فروش رفته	(۵۹/۲)	(۶۲/۴)	(۶۴/۵)
سود ناویژه	۴۰/۸	۳۷/۶	۳۵/۵
کل هزینه ها	(۲۵)	(۲۵/۶)	(۲۷/۵)
سود خالص	۱۵/۸	۱۲	۸

۸. برخی اقلام ترازنامه شرکت پرواز به شرح زیر است:

شرکت پرواز

(میلیون ریال)

۸۰/۴۱۰	وجه نقد
۴۹/۴۷۰	سرمایه گذاری های کوتاه مدت
۱۲۵/۴۵۰	حساب های دریافتی
۱۴۸/۱۴۰	موجودی ها
۵۵/۷۱۰	سایر دارایی های جاری
<u>۴۵۹/۱۸۰</u>	کل دارایی های جاری
۴۰۶/۴۴۰	کل بدهی های جاری

الف. سرمایه در گردش ب. نسبت جاری ج. نسبت آنی د. سرمایه در گردش
را محاسبه کنید.

$$\text{الف:} \text{میلیون ریال } ۵۲/۷۴۰ = ۴۵۹/۱۸۰ - ۴۰۶/۴۴۰$$

$$\text{ب) مرتبه } ۱/۱۳ = ۴۵۹/۱۸۰ \div ۴۰۶/۴۴۰$$

$$\text{ج) میلیون ریال } ۲۵۵/۳۳۰ = ۸۰/۴۱۰ + ۴۹/۴۷۰ + ۱۲۵/۴۵۰$$

*****

۹. سودخالص شرکت لادن در سال ۲۰۱۰، ۱۱/۴۴ میلیون دلار و درآمدخالص ۸۰ میلیون دلار است. دارایی های این شرکت ۱۴ میلیون دلار در ابتدای سال و ۱۸ میلیون دلار در پایان سال بوده است. الف) گردش دارایی ها و ب) حاشیه سود شرکت لادن چه مقدار است؟

$$\text{مرتبه } ۵ = (۱۴ + ۱۸) \div ۸۰ = \text{گردش دارایی ها}$$

۲

$$\text{حاشیه سود } ۱۴.۳\% = ۱۱/۴۴ \div ۸۰$$

۱۰. داده های زیر از صورتهای مالی شرکت مرادی استخراج شده است (ارقام میلیون ریال)

۱۳۸۹   ۱۳۹۰

خالص حسابهای دریافتی در پایان سال ۵/۵۰۰   ۵/۲۰۰

خالص فروش نسبه

۲۹/۶۰۰   ۳۱/۰۰۰

الف. برای هر یک از این سالها (۱) گردش مطالبات و (۲) متوسط دوره وصول مطالبات را محاسبه کنید. در پایان سال ۱۳۸۸ خالص حسابهای دریافتی ۴/۸۰۰ میلیون ریال بوده است.

جواب) میلیون ریال $\frac{5}{000} = \frac{4800 + 5200}{}$: متوسط حساب دریافتی ۱۳۸۹

۲

میلیون ریال $\frac{5}{350} = \frac{5500 + 5200}{}$: متوسط حساب دریافتی ۱۳۹۰

۲

مرتبته $\frac{6}{2} = \frac{31000}{5000} \div$: گردش مطالبات سال ۱۳۸۹

مرتبته $\frac{5}{53} = \frac{29600}{5350} \div$: گردش مطالبات سال ۱۳۹۰

روز $59 = \frac{6}{2} \div 365$: دوره وصول مطالبات سال ۱۳۸۹

روز $66 = \frac{5}{53} \div 365$: دوره وصول مطالبات سال ۱۳۹۰

ب. باتوجه به این اطلاعات مدیریت حسابهای دریافتی این شرکت را چگونه ارزیابی میکنید؟ جواب) (از آنجا که در گردش مطالبات در طی سال ۱۳۹۰ در مقایسه با سال ۱۳۸۹، کاهش یافته است، بنابراین میتوان نتیجه گرفت که وضعیت مدیریت مطالبات چندان مطلوب به نظر نمیرسد. به ویژه آنکه با کاهش فروش نسبه در سال ۱۳۹۰، بر متوسط مطالبات شرکت افزوده شده است.

۱۱) اطلاعات زیر از صورت سود و زیان شرکت ارشک استخراج شده است. (ارقام میلیون ریال)

	۱۳۸۹	۱۳۹۰	
فروش	۶۲/۴۰۰	۶۴/۲۰۰	
موجودی کالای ابتدای دوره	۸/۶۰۰	۹/۸۰۰	
خرید	۴۶/۶۱۰	۴۳/۴۰۰	
موجودی کالای پایان دوره	۹/۸۰۰	۱۰/۲۰۰	

الف. برای هر یک از این سالها (۱) گردش موجودی کالا و (۲) متوسط تعداد روزهای فروش موجودی کالا را محاسبه کنید.

جواب) میلیون ریال $\frac{9}{200} = \frac{9800 + 8600}{}$: متوسط موجودی کالا ۱۳۸۹

میلیون ریال $10/000 = 9800 + 10200$: متوسط موجودی کالا ۱۳۹۰

میلیون ریال $45/410 = 9800 - (46/610 + 8600)$: بهای تمام شده کالا فروش رفته ۸۹

میلیون ریال $43/000 = 10/200 - (43/400 + 9800)$: بهای تمام شده کالا فروش رفته ۹۰

مرتبه $4/9 = 45/410 \div 9/200$: گردش موجودی کالا ۱۳۸۹

مرتبه $4/3 = 43/000 \div 10/000$: گردش موجودی کالا ۱۳۹۰

روز $74/5 = 365 \div 4/9$: دوره موجودی کالا ۱۳۸۹

روز $85 = 365 \div 4/3$: دوره موجودی کالا ۱۳۹۰

ب. در رابطه با مدیریت موجودی ها در این شرکت چه ارزیابی دارید؟

جواب) باتوجه به کاهش گردش موجودی ها و افزایش دوره گردش موجودی ها میتوان نتیجه گرفت که وضعیت مدیریت موجودیها چندان مطلوب نیست.

۱۲. اطلاعات مالی شرکت ونوس ارائه شده است. (ارقام میلیون ریال)

<u>۱۳۸۸/۱۲/۲۹</u>	<u>۱۳۸۹/۱۲/۲۹</u>	
۱/۰۰۰	۱/۲۵۰	دارایی های جاری
۳/۳۰۰	۳/۹۶۰	خالص دارایی های ثابت مشهود
۷۰۰	۹۱۰	بدهی های جاری
۹۵۰	۱/۳۳۰	بدهی های بلند مدت
۲/۶۵۰	۲/۹۷۰	سرمایه
		خواسته:

جدولی تهیه کنید که با استفاده از ارقام سال ۱۳۸۸ به عنوان سال مبنا تحلیل افقی را برای سال ۱۳۸۹ نشان دهد.

<u>۱۳۸۸/۱۲/۲۹</u>	<u>۱۳۸۹/۱۲/۲۹</u>	
<u>۱۰۰۰</u> = %۱۰۰	<u>۱۲۵۰</u> = %۱۲۵	دارایی های جاری

۱۰۰۰	۱۰۰۰	
<u>۳۳۰۰</u> = %۱۰۰	<u>۳۹۶۰</u> = %۱۲۰	خالص دارایی های ثابت مشهود
۳۳۰۰	۳۳۰۰	
<u>۷۰۰</u> = %۱۰۰	<u>۹۱۰</u> = %۱۳۰	بدهی های جاری
۷۰۰	۷۰۰	
<u>۹۵۰</u> = %۱۰۰	<u>۱۳۳۰</u> = %۱۴۰	بدهی های بلندمدت
۹۵۰	۹۵۰	
<u>۲۶۵۰</u> = %۱۰۰	<u>۲۹۷۰</u> = %۱۱۲	سرمایه
۲۶۵۰	۲۶۵۰	

۱۳. داده های عملیاتی شرکت گلایل ارائه شده است (ارقام میلیون ریال)

۱۳۸۸	۱۳۸۹	
۶/۰۰۰	۷/۵۰۰	فروش
۳/۹۰۰	۴/۶۵۰	بهای تمام شده کالای فروش رفته
۷۲۰	۱/۲۰۰	هزینه های فروش
۵۴۰	۶۰۰	هزینه های اداری
۲۴۰	۳۳۰	مالیات بر درآمد
۶۰۰	۷۲۰	سود خالص

خواسته:

تجزیه و تحلیل عمودی سال های ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹ شرکت گلایل را ارائه دهید.

۱۳۸۸	۱۳۸۹	
<u>۶۰۰۰</u> = %۱۰۰	<u>۷۵۰۰</u> = %۱۰۰	فروش
۶۰۰۰	۷۵۰۰	
<u>۳۹۰۰</u> = %۶۵	<u>۴۶۵۰</u> = %۶۲	بهای تمام شده کالای فروش رفته

۶۰۰۰	۷۵۰۰	
<u>۷۲۰</u> =%۱۲	<u>۱۲۰۰</u> =%۱۶	هزینه های فروش
۶۰۰۰	۷۵۰۰	
<u>۵۴۰</u> =%۹	<u>۶۰۰</u> =%۸	هزینه های اداری
۶۰۰۰	۷۵۰۰	
<u>۲۴۰</u> =%۴	<u>۳۳۰</u> =%۴/۴	مالیات بر درآمد
۶۰۰۰	۷۵۰۰	
<u>۶۰۰</u> =%۱۰	<u>۷۲۰</u> =%۹/۶	سود خالص
۶۰۰۰	۷۵۰۰	

۱۴. ترازنامه فشرده مقایسه ای شرکت کنارد در زیر ارائه شده است

شرکت کنارد

ترازنامه فشرده مقایسه ای

۲۹ اسفند (میلیون ریال)

<u>۱۳۸۸</u>	<u>۱۳۸۹</u>	
		دارایی ها
۸۰۰	۷۴۰	دارایی های جاری
۹۰۰	۹۹۰	دارایی های ثابت مشهود
<u>۴۰۰</u>	<u>۲۷۰</u>	دارایی های ثابت نامشهود
<u>۲/۱۰۰</u>	<u>۲/۰۰۰</u>	کل دارایی ها
		بدهی ها و حقوق صاحبان سرمایه
۴۸۰	۴۲۰	بدهی های جاری
۱/۵۰۰	۱/۴۳۰	بدهی های بلندمدت
<u>۱۲۰</u>	<u>۱۵۰</u>	حقوق صاحبان سرمایه

کل بدهی و حقوق صاحبان سرمایه

۲/۱۰۰   ۲/۰۰۰

خواسته:

الف. با استفاده از ارقام سال ۱۳۸۸ به عنوان سال مبنا تجزیه و تحلیل افقی را برای سال ۱۳۸۹ انجام دهید.

<u>۱۳۸۸</u>	<u>۱۳۸۹</u>	
۸۰۰	<u>۷۴۰</u> = %۹۲/۵	دارایی های جاری
	۸۰۰	
۹۰۰	<u>۹۹۰</u> = %۱۱۰	دارایی های ثابت مشهود
	۹۰۰	
۴۰۰	<u>۲۷۰</u> = %۶۷/۵	دارایی های ثابت نامشهود
	۴۰۰	
۲۱۰۰	<u>۲۰۰۰</u> = %۹۵/۲۴	کل دارایی ها
	۲۱۰۰	
		بدهی ها و حقوق صاحبان سرمایه:
۴۸۰	<u>۴۲۰</u> = %۸۷/۵	بدهی های جاری
	۴۸۰	
۱۵۰۰	<u>۱۴۳۰</u> = %۹۵/۳۳	بدهی های بلندمدت
	۱۵۰۰	
۱۲۰	<u>۱۵۰</u> = %۱۲۵	حقوق صاحبان سرمایه
	۱۲۰	
۲۱۰۰	<u>۲۰۰۰</u> = %۹۵/۲۴	کل بدهی ها و حقوق صاحبان سرمایه
	۲۱۰۰	

ب. تجزیه و تحلیل عمودی را برای سال ۱۳۸۹ تهیه کنید.

<u>۱۳۸۸</u>	<u>۱۳۸۹</u>	
۷۴۰	<u>۷۴۰</u> = %۳۷	دارایی های جاری
	۲۰۰۰	
۹۹۰	<u>۹۹۰</u> = %۴۹/۵	دارایی های ثابت مشهود
	۲۰۰۰	
۲۷۰	<u>۲۷۰</u> = %۱۳/۵	دارایی های ثابت نامشهود
	۲۰۰۰	
۲۰۰۰	<u>۲۰۰۰</u> = %۱۰۰	کل دارایی ها
	۲۰۰۰	
		بدهی ها و حقوق صاحبان سرمایه:
۷۴۰	<u>۷۴۰</u> = %۲۱	بدهی های جاری
	۲۰۰۰	
۱۴۳۰	<u>۱۴۳۰</u> = %۷۱/۵	بدهی های بلندمدت
	۲۰۰۰	
۷۴۰	<u>۷۴۰</u> = %۷/۵	حقوق صاحبان سرمایه
	۲۰۰۰	
۲۰۰۰	<u>۲۰۰۰</u> = %۱۰۰	کل بدهی ها و حقوق صاحبان سرمایه
	۲۰۰۰	

۱۵. شرکت اتکا به عنوان فروشگاه های زنجیره ای فعالیت میکند. برخی اقلام منتخب این شرکت برای سال ۱۳۸۹ ارائه شده است.

شرکت اتکا

ترازنامه (میلیون ریال)

۱۳۸۸

۱۳۸۹

<u>انتهای سال</u>	<u>ابتدای سال</u>	
۳/۵۸۰	۴/۰۳۰	وجه نقد و معادل وجه نقد
۱۷/۸۸۰	۶/۸۴۰	خالص حسابهای دریافتی
۹/۵۶۰	۹/۹۷۰	موجودی کالا
۷۸۰	۶۱۰	پیش پرداخت هزینه ها
۱/۸۱۰	۵/۹۷۰	سایر دارایی های جاری
<u>۳۳/۶۱۰</u>	<u>۲۷/۴۲۰</u>	کل دارایی های جاری
<u>۱۶/۳۵۰</u>	<u>۱۴/۳۳۰</u>	کل بدهی های جاری

برای این سال فروش خالص ۸۸/۲۸۰ میلیارد ریال و بهای تمام شده کالای فروش رفته ۵۵/۲۶۰ میلیارد ریال بوده است.

خواسته:

الف. محاسبه چهار نسبت نقدینگی در پایان سال

ب. نقدینگی شرکت اتکا را با شرکت های رفاه و شهروند (در متن فصل) مقایسه کنید.

(الف)

نسبت جاری: مرتبه ۲/۰۵۵ = $\frac{۳۳/۶۱۰}{۱۶/۳۵۰}$

۱۶/۳۵۰

نسبت آنی: مرتبه ۱/۳۱۲ = $\frac{۳/۵۸۰ + ۱۷/۸۸۰}{۱۶/۳۵۰}$

۱۶/۳۵۰

سرمایه در گردش: ریال ۱۷/۲۶۰ = $۳۳/۶۱۰ - ۱۶/۳۵۰$

گردش مطالبات تجاری: مرتبه ۷/۱۴۲ = $\frac{۸۸/۲۸۰}{۶/۸۴۰ + ۱۷/۸۸۰}$

$\frac{۶/۸۴۰ + ۱۷/۸۸۰}{۱۶/۳۵۰}$

دوره وصول مطالبات: روز ۵۱=۳۶۵

۷/۱۴۲

گردش موجودی کالا: مرتبه ۵/۶۵۹=۵۵/۲۶۰

۹/۹۷۰+۹/۵۶۰

۲

دوره گردش موجودی کالا: روز ۶۵=۳۶۵

۵/۶۵۹

(ب)

<u>نسبت مالی</u>	<u>فر و شگاه اتکا</u>	<u>فر و شگاه رفاه</u>	<u>فر و شگاه شهر و ند</u>
نسبت جاری	۲/۰۵۵	۲/۹۶	۲/۰۲
نسبت آنی	۱/۳۱۲	۱/۰۲	۰/۸۷
سرمایه در گردش	۱۷/۲۶۰	۶/۲۴۰	.....
گردش مطالبات تجاری	۷/۱۴۲	۱۰/۲	.....
دوره وصول مطالبات	۵۱	۲۸/۲۳	.....
گردش موجودی کالا	۵/۶۵۹	۲/۳	۳/۵
دوره گردش موجودی	۶۵	۱۵۸/۷	۱۰۴/۳

۱۶. رویداد های زیر در طی خردادماه ۱۳۸۹، دارایی ها و بدهی های جاری شرکت فروش راتحت تاثیر قرار داده است.

۳/۳ ۱۵۰ میلیون ریال از حسابهای دریافتی وصول شد.

۷ تجهیزاتی به ارزش ۲۸۰ میلیون ریال به صورت نقدی خریداری شد.

۱۱ مبلغ ۳۰ میلیون ریال به عنوان حق بیمه سه ساله پرداخت شد.

۱۴ مبلغ ۱۲۰ میلیون ریال از حساب های پرداختی به صورت نقدی تسویه شد

اطلاعات اضافی:

۱. در ابتدای خردادماه دارایی های جاری ۱/۳۰۰ میلیون ریال و بدهی های جاری ۵۰۰ میلیون ریال بوده است.

۲. در ابتدای خردادماه دارایی های جاری شامل ۱۵۰ میلیون ریال موجودی کالا و ۲۰ میلیون ریال پیش پرداخت هزینه بوده است.

خواسته ها:

الف. نسبت جاری را در ابتدای ماه و در هنگام انجام هر رویدادی محاسبه کنید.

ب. نسبت آنی را در ابتدای ماه و در هنگام انجام هر رویداد محاسبه کنید.

ج. سرمایه در گردش را در ابتدای ماه و در هنگام انجام هر رویداد محاسبه کنید.

(نسبت جاری):

ابتدای خرداد	۳/۳	۳/۷	۳/۱۱	۳/۱۴
$1300 = 2/6$	$1300 = 2/6$	$1300 - 280 = 2/0.4$	$1020 = 2/0.4$	$900 = 2/3.6$
۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۳۸۰

(نسبت آنی):

ابتدای خرداد	۳/۳	۳/۷	۳/۱۱	۳/۱۴
$1300 - 170 = 2/2.6$	$1130 = 2/2.6$	$1130 - 280 = 1/7$	$850 - 30 = 1/6.4$	$700 = 1/8.4$
۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۳۸۰

(سرمایه در گردش):

ابتدای خرداد	۳/۳
$1300 - 500 = 800$	$1300 - 500 = 800$

۳/۷	۳/۱۱	۳/۱۴
$1020 - 500 = 520$	$1020 - 500 = 520$	$900 - 380 = 520$

۱۷. شرکت بینالود اقلام اطلاعات زیر را برای ترازنامه خودنشان داده است.

شرکت بینالود

ترازنامه (میلیون ریال)

<u>۱۳۸۸</u>	<u>۱۳۸۹</u>	
۳۰۰	۱۵۰	وجه نقد
۶۰۰	۷۰۰	خالص مطالبات
۵۰۰	۶۰۰	موجودیها
<u>۱۸۰۰</u>	<u>۲۰۰۰</u>	دارایی های ثابت مشهود
<u>۳۲۰۰</u>	<u>۳۴۵۰</u>	
۶۰۰	۵۰۰	حسابهای پرداختی
۱۰۰۰	۱۰۰۰	اوراق مشارکت (۱۵%)
<u>۱۶۰۰</u>	<u>۱۹۵۰</u>	سرمایه
<u>۳۲۰۰</u>	<u>۳۴۵۰</u>	

اطلاعات اضافی برای سال ۱۳۸۹

۱. سودخالص ۲۵۰ میلیون ریال است.

۲. فروش نسبه ۴/۱۰۰ میلیون است. برگشت از فروش و تخفیفات ۲۰۰ میلیون ریال است.

۳. بهای تمام شده کالای فروش رفته ۱/۹۸۰ میلیون ریال است.

۴. ذخیره مطالبات مشکوک الوصول ۲۵ میلیون ریال برای سال ۱۳۸۹، ۲۰ میلیون ریال برای سال ۱۳۸۸ است.

خواسته ها:

نسبت های زیر را برای پایان سال ۱۳۸۹ محاسبه کنید.

الف. سرمایه در گردش   ب. نسبت آنی   ج. گردش مطالبات   د. گردش موجودی کالا

نسبت

نسبت آنی $\frac{۱۵۰+۷۰۰}{۱۰۰۰} = ۱/۷$

۵۰۰

سرمایه در گردش $۱۴۵۰ - ۵۰۰ = ۹۵۰$

گردش مطالبات تجاری $\frac{۳۹۰۰}{۶} = ۶$

۷۰۰+۶۰۰

گردش موجودی کالا $\frac{۳}{۶} = ۱۹۸۰$

$\frac{۶۰۰+۵۰۰}{۲}$

۱۸. داده های منتخب شرکت ساعدی در زیر ارائه شده است. تمامی اقلام مربوط به ۲۹ اسفند ۱۳۸۹ است.

شرکت ساعدی

(میلیون ریال)

<u>۱۳۸۸</u>	<u>۱۳۸۹</u>	
۷/۲۰۰	۷/۶۰۰	فروش خالص
۴/۴۰۰	۴/۸۰۰	بهای تمام شده کالای فروش رفته
۵۰	۷۰	هزینه بهره
<u>۴۲۰</u>	<u>۵۰۰</u>	سودخالص
<u>۱۰۰۰</u>	<u>۱۲۰۰</u>	حسابهای دریافتی
۷۵۰	۸۵۰	موجودی کالا
۵۰۰۰	۵۸۰۰	کل دارایی ها
۳/۲۵۰	۴/۳۰۰	کل حقوق سرمایه
		خواسته ها:

نسبت های زیر را برای سال ۱۳۸۹ محاسبه کنید.

الف. حاشیه سود   ب. گردش دارایی ها   ج. بازده دارایی ها   د. بازده حقوق صاحبان سرمایه

حاشیه سودخالص $\frac{۵۰۰}{۶۰۰} = ۸۳\%$

۷۶۰۰

گردش دارایی ها $\frac{۷۶۰۰}{۱۰۰۰} = ۷۶$

$$\frac{5000+5800}{2}$$

۲

بازده دارایی ها (ROA) $9\% = 5000$

$$\frac{5000+5800}{2}$$

۲

بازده سرمایه (ROE) $13\% = 5000$

$$\frac{4300+3250}{2}$$

۲

۱۹. شرکت رئیسی در اثر آتش سوزی بخشی از اطلاعات مالی خود را در پایان سال ۱۳۸۹ از دست داد. اطلاعات زیر در دسترس است. (ارقام میلیون ریال)

شرکت رئیسی

(میلیون ریال)

<u>۲۹ اسفند ۸۸</u>	<u>۲۹ اسفند ۸۹</u>	
۱۰۰	۳۰۰	وجه نقد
۱/۲۶۰	۷۲۵	خالص دریافتی ها
۱/۸۰۰	۲/۰۰۰	موجودی کالا
۹۰۰	۵۰۰	حسابهای پرداختی
۶۰۰	۳۰۰	اسناد پرداختی
۵/۰۱۰	۵/۱۳۵	سرمایه
		اطلاعات اضافی:

۱. گردش موجودی کالا ۳/۵ مرتبه است.

۲. بازده حقوق صاحبان سرمایه ۲۴ درصد است.

۳. گردش حسابهای دریافتی ۸/۸ مرتبه است.

۴. بازده دارایی ها ۲۰ درصد است.

۵. کل دارایی هادر ۲۹ اسفند ۱۳۸۸، ۶۰۵۰ میلیون ریال است.

خواسته ها:

موارد زیر برای شرکت رئیسی محاسبه کنید.

الف. بهای تمام شده کالای فروش رفته

ب. خالص فروش نسبه برای سال ۱۳۸۹

ج. سودخالص برای سال ۱۳۸۹

د. کل دارایی ها در ۲۹ اسفند ۱۳۸۹

(جواب):

$$۱۹۰۰ = ۲۰۰۰ + ۱۸۰۰ : \text{میانگین موجودی کالا}$$

۲

$$۶۶۵۰ = ۱۹۰۰ \times ۳/۵ : \text{بهای تمام شده کالای فروش رفته}$$

$$۱۹۰۰ \div \text{بهای تمام شده کالای فروش رفته} = ۳/۵ \text{ مرتبه}$$

$$۵۰۷۲/۵ = ۵۰۱۰ + ۵۱۳۵ : \text{میانگن سرمایه}$$

۲

$$۱۲۱۷/۴ = ۵۰۷۲/۵ \times ۰/۲۴ = \text{سودخالص} --- \text{سودخالص} = ۲۴\%$$

$$۹۹۲/۵ = ۱۲۶۰ + ۷۲۵ : \text{میانگین مطالبات}$$

۲

$$۸۷۳۴ = ۸/۸ \times ۹۹۲/۵ : \text{فروش} --- \text{فروش} = ۹۹۲/۵ \div ۸/۸$$

۲۰. اطلاعات مقایسه ای شرکت اسماعیلی در زیر ارائه شده است:

شرکت اسماعیلی

ترازنامه (ارقام میلیون ریال)

۲۹ اسفند

<u>۱۳۸۸</u>	<u>۱۳۸۹</u>	
۳۷	۴۳	وجه نقد
۲۳۴	۲۱۲	حسابهای دریافتی
۷۰	۱۰۰	موجودی کالا
۲۶۰	۲۰۰	زمین
۷۰۰	۷۰۰	ساختمان
<u>(۱۰۰)</u>	<u>(۱۵۰)</u>	استهلاک انباشته
<u>۱/۲۰۱</u>	<u>۱/۱۰۵</u>	کل
۳۱۱	۱۲۳/۷	حسابهای پرداختی
۶۹۰	۷۵۰	سهام عادی
<u>۲۰۰</u>	<u>۲۳۱/۳</u>	سود انباشته
<u>۱/۲۰۱</u>	<u>۱/۱۰۵</u>	کل

صورت سودزبان سال ۱۳۸۹ شرکت اسکالی شامل، ۱۰۰۰ میلیون ریال فروش خالص، بهای تمام شده ۶۰۰ میلیون ریال و سود خالص ۱۵۰ میلیون ریال است.

خواسته ها:

الف. نسبت جاری   ب. نسبت آنی   ج. گردش طالبات   د. گردش موجودی کالا

ه. حاشیه سود   و. گردش دارایی ها   ز. بازده دارایی ها

ح. بازده حقوق صاحبان سرمایه   ط. نسبت دارایی به کل دارایی ها

ی. سرمایه در گردش

نسبت

$$۳۳۵ = ۲/۷۱$$

نسبت جاری

$$۱۲۳/۷$$

$$۴۳ + ۲۱۲ = ۲/۰۶$$

نسبت آنی

$$۱۲۳/۷$$

سرمایه در گردش $335 - 123/7 = 211/3$

گردش مطالبات تجاری $1000 = 4/48$

$$\frac{234 + 212}{2}$$

۲

دوره وصول مطالبات $365 = 81/47$

$$4/48$$

گردش موجودی کالا $600 = 7/06$

$$\frac{70 + 100}{2}$$

۲

دوره گردش موجودی کالا $365 = 51/70$

$$7/06$$

حاشیه سودخالص $150 = \%15$

$$1000$$

گردش دارایی ها $1000 = \%86$

$$\frac{1201 + 1105}{2}$$

۲

بازده دارایی ها (ROA) $150 = \%13$

$$\frac{1201 + 1105}{2}$$

۲

بازده سرمایه (ROE) $150 = \%16$

$$\frac{890 + 981/3}{2}$$

۲

بدهی ها به کل دارایی ها $123/7 = \%11$

*****

(مسائل)

۱. اقلام مقایسه ای شرکت دانش و شرکت مادر در ادامه نمایش داده شده است.

شرکت دانش

<u>۱۳۸۸</u>	<u>۱۳۸۹</u>	
	۱/۵۴۹/۰۳۵	فروش خالص
	۱/۰۸۰/۴۹۰	بهای تمام شده کالای فروش رفته
	۳۰۲/۲۷۵	هزینه های عملیاتی
	۸/۹۸۰	هزینه سودتضمین شده
	۵۴/۵۰۰	مالیات بر درآمد
۳۱۲/۴۱۰	۳۲۵/۹۷۵	دارایی های جاری
۵۰۰/۰۰۰	۵۲۱/۳۱۰	خالص دارایی های ثابت مشهود
۷۵/۸۱۵	۶۵/۳۲۵	بدهی های جاری
۹۰/۰۰۰	۱۰۸/۵۰۰	بدهی های بلندمدت
۵۴۶/۵۹۵	۶۷۳/۴۶۰	سرمایه

شرکت مادر

<u>۱۳۸۸</u>	<u>۱۳۸۹</u>	
	۳۳۹/۰۳۸	فروش خالص
	۲۴۱/۰۰۰	بهای تمام شده کالای فروش رفته
	۷۹/۰۰۰	هزینه های عملیاتی

	۲/۲۵۲	هزینه سودتضمین شده
	۶/۶۵۰	مالیات بردرآمد
۷۹/۴۶۷	۸۳/۳۳۶	دارایی های جاری
۱۲۵/۸۱۲	۱۳۹/۷۲۸	خالص دارایی های ثابت مشهود
۳۰/۲۸۱	۳۵/۳۴۸	بدهی های جاری
۲۵/۰۰۰	۲۹/۶۲۰	بدهی های بلندمدت
۱۴۹/۹۹۸	۱۵۸/۰۹۶	سرمایه

خواسته ها:

الف. تهیه تجزیه وتحلیل عمودی صورت سودوزیان این دو شرکت برای سال ۱۳۸۹
 ب. بامقایسه این دو شرکت، در رابطه با سودآوری آنها اظهار نظر کنید.

شرکت دانش

<u>۱۳۸۹</u>	<u>۱۳۸۹</u>	
۱/۵۴۹/۰۳۵	<u>۱/۵۴۹/۰۳۵</u> = %۱۰۰	فروش
	۱/۵۴۹/۰۳۵	
(۱/۰۸۰/۴۹۰)	<u>۱/۰۸۰/۴۹۰</u> = %۷۰	بهای تمام شده کالای فروش رفته
	۱/۵۴۹/۰۳۵	
۴۶۸/۵۴۵	<u>۴۶۸/۵۴۵</u> = %۳۰	سود ناویژه
	۱/۵۴۹/۰۳۵	
(۳۰۲/۲۷۵)	<u>۳۰۲/۲۷۵</u> = %۱۹/۵	هزینه های عملیاتی
	۱/۵۴۹/۰۳۵	
۱۶۶/۲۷۰	<u>۱۶۶/۲۷۰</u> = %۱۰/۵	سود عملیاتی
	۱/۵۴۹/۰۳۵	
۸/۹۸۰	<u>۸/۹۸۰</u> = %۰/۶	هزینه سودتضمین شده

	۱/۵۴۹/۰۳۵	
مالیات بر درآمد	$\frac{۵۴/۵۰۰}{۱/۵۴۹/۰۳۵} = \%۳/۵$	(۵۴/۵۰۰)
	۱/۵۴۹/۰۳۵	
سودخالص	$\frac{۱۰۲/۷۹۰}{۱/۵۴۹/۰۳۵} = \%۶/۶$	۱۰۲/۷۹۰
	۱/۵۴۹/۰۳۵	
دارایی های جاری	$\frac{۳۲۵/۹۷۵}{۱/۵۴۹/۰۳۵} = \%۳۸/۵$	۳۲۵/۹۷۵
	۸۴۷/۲۸۵	
خالص دارایی های ثابت مشهود	$\frac{۵۲۱/۳۱۰}{۸۴۷/۲۸۵} = \%۶۱/۵$	۵۲۱/۳۱۰
کل دارایی ها	$\frac{۸۴۷/۲۸۵}{۸۴۷/۲۸۵} = \%۱۰۰$	۸۴۷/۲۸۵
	۸۴۷/۲۸۵	
بدهی های جاری	$\frac{۶۵/۳۲۵}{۸۴۷/۲۸۵} = \%۷/۷$	۶۵/۳۲۵
	۸۴۷/۲۸۵	
بدهی های بلندمدت	$\frac{۱۰۸/۵۰۰}{۸۴۷/۲۸۵} = \%۱۲/۸$	۱۰۸/۵۰۰
	۸۴۷/۲۸۵	
سرمایه	$\frac{۶۷۳/۴۶۰}{۸۴۷/۲۸۵} = \%۷۹/۵$	۶۷۳/۴۶۰
	۶۷۳/۲۸۵	
جمع بدهی ها و سرمایه	$\frac{۸۴۷/۲۸۵}{۸۴۷/۲۸۵} = \%۱۰۰$	۸۴۷/۲۸۵
	۸۴۷/۲۸۵	
<u>شرکت مادر</u>		
	۱۳۸۹	۱۳۸۹
فروش خالص	$\frac{۳۳۹/۰۳۸}{۳۳۹/۰۳۸} = \%۱۰۰$	۳۳۹/۰۳۸
	۳۳۹/۰۳۸	
بهای تمام شده کالای	$\frac{۲۴۱/۰۰۰}{۳۳۹/۰۳۸} = \%۷۱$	(۲۴۱/۰۰۰)

	۳۳۹/۰۳۸	فروش رفته
۹۸/۰۳۸	$\frac{۹۸}{۳۳۹} = ۲۹\%$	سود ناویژه
	۳۳۹/۰۳۸	
(۷۹/۰۰۰)	$\frac{۷۹}{۳۳۹} = ۲۳/۳\%$	هزینه های عملیاتی
	۳۳۹/۰۳۸	
۱۹/۰۳۸	$\frac{۱۹}{۳۳۹} = ۵/۶\%$	سود عملیاتی
	۳۳۹/۰۳۸	
(۲/۲۵۲)	$\frac{۲}{۳۳۹} = ۰/۷\%$	هزینه سود تضمین شده
	۳۳۹/۰۳۸	
(۶/۶۵۰)	$\frac{۶}{۳۳۹} = ۲\%$	مالیات بر درآمد
	۳۳۹/۰۳۸	
۱۰/۱۳۶	$\frac{۱۰}{۳۳۹} = ۳\%$	سود خالص
	۳۳۹/۰۳۸	
۸۳/۳۳۶	$\frac{۸۳}{۲۲۳} = ۳۷/۳\%$	دارایی های جاری
	۲۲۳/۰۶۴	
۱۲۹/۷۲۸	$\frac{۸۳}{۲۲۳} = ۳۷/۳\%$	خالص دارایی های ثابت مشهود
	۲۲۳/۰۶۴	
۲۲۳/۰۶۴	$\frac{۲۲۳}{۲۲۳} = ۱۰۰\%$	کل دارایی ها
	۲۲۳/۰۶۴	
۳۵/۳۴۸	$\frac{۳۵}{۲۲۳} = ۱۵/۸\%$	بدهی های جاری
	۲۲۳/۰۶۴	
۲۹/۶۲۰	$\frac{۲۹}{۲۲۳} = ۱۳/۳\%$	بدهی های بلندمدت
	۲۲۳/۰۶۴	

۱۵۸/۰۹۶	$۱۵۸/۰۹۶ = ۷۱\%$	سرمایه
	۲۲۳/۰۶۴	
۲۲۳/۰۶۴	$۲۲۳/۰۶۴ = ۱۰۰\%$	جمع بدهی ها و سرمایه
	۲۲۳/۰۶۴	

۲. صورتهای مالی مقایسه ای شرکت ویلا در زیر ارائه شده است.

تمامی فروش ها نسیه بوده است. در پایان سال ۱۳۸۹، ۱۳۸۸، ذخیره مطالبات مشکوک الوصول به ترتیب ۳/۲۰۰ و ۳/۰۰۰ بوده است.

خواسته ها:

نسبتهای زیر را برای سال ۱۳۸۹ محاسبه کنید.

الف. بازده حقوق صاحبان سرمایه (ROE)

ب. بازده دارایی ها (ROA)

ج. نسبت جاری   د. نسبت آنی   ه. گردش مطالبات   و. گردش موجودیها

ز. دفعات کسب بهره   ح. گردش دارایی ها   ط. بدهی ها به کل دارایی ها

شرکت ویلا

صورت سودزبان

برای سالهای منتهی به ۲۹ اسفند

<u>۱۳۸۸</u>	<u>۱۳۸۹</u>	
۱/۷۵۰/۵۰۰	۱/۸۱۸/۵۰۰	فروش خالص
<u>۹۹۶/۰۰۰</u>	<u>۱/۰۱۱/۵۰۰</u>	بهای تمام شده کالای فروش رفته
۷۵۴/۵۰۰	۸۰۷/۰۰۰	سود ناخالص
<u>۴۹۷/۰۰۰</u>	<u>۵۱۶/۰۰۰</u>	هزینه های فروش و اداری
۲۷۵/۵۰۰	۲۹۱/۰۰۰	سود عملیاتی
		سایر درآمدها و هزینه ها:
<u>۱۴/۰۰۰</u>	<u>۱۸/۰۰۰</u>	هزینه بهره

۲۶۱/۵۰۰	۲۷۳/۰۰۰	سودقبل از کسر مالیات
<u>۷۷/۰۰۰</u>	<u>۸۱/۰۰۰</u>	مالیات
<u>۱۸۴/۵۰۰</u>	<u>۱۹۲/۰۰۰</u>	سودخالص

*****

شرکت ویلا

ترازنامه

۲۹ اسفند

۱۳۸۸

۱۳۸۹

دارایی ها:

دارایی های جاری:

۶۴/۲۰۰

۶۰/۱۰۰

وجه نقد

۵۰/۰۰۰

۶۹/۰۰۰

سرمایه گذاری های کوتاه مدت

۱۰۲/۸۰۰

۱۱۷/۸۰۰

خالص حسابهای دریافتی

۱۱۵/۵۰۰

۱۲۳/۰۰۰

موجودی کالا

۳۳۲/۵۰۰

۳۶۹/۹۰۰

کل دارایی های جاری

۵۲۰/۳۰۰

۶۰۰/۳۰۰

خالص دارایی های ثابت مشهود

۸۵۲/۸۰۰

۹۷۰/۲۰۰

کل دارایی های

بدهی ها و حقوق صاحبان سرمایه:

بدهی های جاری:

۱۴۵/۴۰۰

۱۶۰/۰۰۰

حسابهای پرداختی

۴۲/۰۰۰

۴۳/۵۰۰

مالیات پرداختی

۱۸۷/۴۰۰

۲۰۳/۵۰۰

کل بدهی های جاری

۲۰۰/۰۰۰

۲۰۰/۰۰۰

اوراق مشارکت پرداختی

۳۸۷/۴۰۰

۴۰۳/۵۰۰

کل بدهی ها

حقوق صاحبان سرمایه:

سرمایه $\frac{۴۶۵}{۴۰۰}$ $\frac{۵۶۶}{۷۰۰}$

کل بدهی ها و حقوق صاحبان سرمایه $\frac{۸۵۲}{۸۰۰}$ $\frac{۹۷۰}{۲۰۰}$

(جواب):

نسبت یاسخ

نسبت جاری $\frac{۳۶۹}{۹۰۰} = ۱/۸۲$

$\frac{۲۰۳}{۵۰۰}$

نسبت آنی

$\frac{۲۴۶}{۹۰۰} = ۱/۲۱$

$\frac{۲۰۳}{۵۰۰}$

گردش مطالبات تجاری

$\frac{۱}{۸۱۸/۵۰۰} = ۱۶/۴۹$

$\frac{۱۰۲/۸۰۰ + ۱۱۷/۸۰۰}{۲}$

۲

گردش موجودی کالا

$\frac{۱}{۸۱۸/۵۰۰} = ۱۵/۲۵$

$\frac{۱۲۳/۰۰۰ + ۱۱۵/۵۰۰}{۲}$

۲

گردش دارایی ها

$\frac{۱}{۸۱۸/۵۰۰} = ۲$

$\frac{۸۵۲/۸۰۰ + ۹۷۰/۲۰۰}{۲}$

۲

بازده دارایی ها (ROA)

$\frac{۱۹۲/۰۰۰}{۸۵۲/۸۰۰ + ۹۷۰/۲۰۰} = \%۲۱$

$\frac{۱۹۲/۰۰۰}{۸۵۲/۸۰۰ + ۹۷۰/۲۰۰}$

۲

بازده سرمایه (ROE)

$\frac{۱۹۲/۰۰۰}{۵۶۶/۷۰۰ + ۴۶۵/۴۰۰} = \%۳۷$

$\frac{۱۹۲/۰۰۰}{۵۶۶/۷۰۰ + ۴۶۵/۴۰۰}$

۲

بدهی هابه کل دارایی ها

$42\% = 403/500$

970/200

دفعات کسب بهره

$16/17 = 291/000$

18/000

۳. ترازنامه صورت سودوزیان فشرده شرکت فراز برای سالهای ۱۳۸۹ و ۱۳۸۸ در زیر ارائه شده است:

شرکت فراز

ترازنامه (میلیون ریال)

۲۹ اسفند

<u>۱۳۸۸</u>	<u>۱۳۸۹</u>	
		دارایی های جاری
۳/۶۰۰	۳/۳۰۰	وجه نقد و معادل وجه نقد
۴/۰۰۰	۴/۷۰۰	خالص حسابهای دریافتی
۳/۹۰۰	۴/۶۰۰	موجودی کالا
<u>۱/۶۰۰</u>	<u>۱/۲۰۰</u>	پیش پرداخت هزینه ها
<u>۱۳/۱۰۰</u>	<u>۱۳/۸۰۰</u>	کل دارایی های جاری
۳/۸۰۰	۴/۲۰۰	دارایی های ثابت مشهود
۱۰۰	۱۰۰	سرمایه گذاری ها
<u>۵/۱۰۰</u>	<u>۵/۳۰۰</u>	دارایی های ثابت نامشهود و سایر دارایی ها
<u>۲۲/۱۰۰</u>	<u>۲۳/۴۰۰</u>	کل دارایی ها
۷/۹۰۰	۹/۰۰۰	بدهی های جاری
۳/۸۰۰	۴/۱۰۰	بدهی های بلندمدت
<u>۱۰/۴۰۰</u>	<u>۱۰/۳۰۰</u>	حقوق صاحبان سرمایه
<u>۲۲/۱۰۰</u>	<u>۲۳/۴۰۰</u>	کل بدهی ها و حقوق صاحبان سرمایه

شرکت فراز

صورت سود و زیان (میلیون ریال)

۲۹ اسفند

<u>۱۳۸۸</u>	<u>۱۳۸۹</u>	
۳۴/۶۰۰	۳۸/۰۰۰	درآمدها
		بهای تمام شده هزینه ها :
۸/۹۰۰	۹/۷۰۰	بهای تمام شده کالای فروش رفته
۲۳/۳۰۰	۲۴/۰۰۰	هزینه های عمومی و اداری
<u>۲۰۰</u>	<u>۱۰۰</u>	هزینه بهره
<u>۳۲/۴۰۰</u>	<u>۳۳/۸۰۰</u>	کل بهای تمام شده و هزینه ها
۲/۲۰۰	۴/۲۰۰	سود قبل از کسر مالیات
<u>۱/۳۲۰</u>	<u>۱/۶۸۰</u>	مالیات
<u>۸۸۰</u>	<u>۲/۵۲۰</u>	سودخالص

نسبتهای زیر را برای سالهای ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹ محاسبه کنید.

الف. نسبت جاری.

ب. گردش موجودی کالا (موجودی کالا در پایان ۱۳۸۷، ۳/۴۰۰ میلیون ریال بوده است)

ج. نسبت حاشیه سود.

د. بازده دارایی ها (کل دارایی ها در پایان ۱۳۸۷، ۹/۰۰۰ میلیون ریال بوده است)

ه. بازده حقوق صاحبان سرمایه (حقوق صاحبان سرمایه در پیلین سال ۱۳۸۷، ۹/۰۰۰ میلیون ریال بوده است)

و. نسبت بدهی ها به کل دارایی ها.

ز. دفعات کسب بهره.

نسبت	۱۳۸۹	۱۳۸۸
نسبت جاری	$\frac{۱۳۸۰۰}{۹۰۰۰} = ۱/۵۳$	$\frac{۱۳۱۰۰}{۷۹۰۰} = ۱/۶۶$
گردش موجودی کالا	$\frac{۹۷۰۰}{۴۶۰۰+۳۹۰۰} = ۲/۲۸$	$\frac{۸۹۰۰}{۳۴۰۰+۳۹۰۰} = ۲/۴۴$
گردش مطالبات جاری	$\frac{۲۵۲۰}{۳۸۰۰۰} = ۶/۶\%$	$\frac{۸۸۰}{۳۴۶۰۰} = ۲/۵\%$
بازده دارایی ها	$\frac{۲۵۲۰}{۲۳۴۰۰} = ۱۰/۸\%$	$\frac{۸۸۰}{۲۲۱۰۰} = ۴\%$
بازده سرمایه	$\frac{۲۵۲۰}{۱۰۳۰۰} = ۲۴/۴۷\%$	$\frac{۸۸۰}{۱۰۴۰۰} = ۸/۴۶\%$
بدهی ها به کل دارایی ها	$\frac{۱۳۱۰۰}{۲۳۴۰۰} = ۵۶\%$	$\frac{۱۱۷۰۰}{۲۲۱۰۰} = ۵۳\%$
دفعات کسب بهره	$\frac{۴۳۰۰}{۱۰۰} = ۴۳$	$\frac{۲۴۰۰}{۲۰۰} = ۱۲$

۴. صورت سود و زیان فشرده مقایسه ای شرکت همسفر در زیر نشان داده شده است:

شرکت همسفر

صورت سود و زیان فشرده-مقایسه ای

برای سالهای منتهی به ۲۹ اسفند (ارقام میلیون ریال)

	۱۳۸۹	۱۳۸۸
فروش خالص	۶/۰۰۰	۵/۰۰۰

(۴/۲۰۰)	(۴/۸۳۰)	بهای تمام شده کالای فروش رفته
۸۰۰	۱/۱۷۰	سود ناخالص
(۴۴۰)	(۵۷۲)	هزینه های عملیاتی
۳۶۰	۵۹۸	سودخالص

خواسته ها:

الف. تجزیه و تحلیل افقی را با استفاده از اقلام صورت سود و زیان تهیه کنید (سال مبنای ۱۳۸۸)

ب. تجزیه و تحلیل عمودی را برای هر دو سال تهیه کنید.

(الف):

صورت سود و زیان فشرده مقایسه ای

<u>۱۳۸۸</u>	<u>۱۳۸۹</u>	
۵۰۰۰	۶۰۰۰ = %۱۲۰	فروش خالص
	۵۰۰۰	
۴۲۰۰	<u>۴۸۳۰ = %۱۱۵</u>	بهای تمام شده کالای فروش رفته
	۴۲۰۰	
۸۰۰	<u>۱۱۷۰ = %۱۴۶</u>	سود ناخالص
	۸۰۰	
۴۴۰	<u>۵۷۲ = %۱۳۰</u>	هزینه های عملیاتی
	۴۴۰	
۳۶۰	<u>۵۹۸ = %۱۶۶</u>	سود خالص
	۳۶۰	

صورت سود و زیان فشرده-مقایسه ای

(ب):

<u>۱۳۸۸</u>	<u>۱۳۸۹</u>	
<u>۵۰۰۰</u> =%۱۰۰	<u>۶۰۰۰</u> =%۱۰۰	فروش خالص
۵۰۰۰	۶۰۰۰	
<u>۴۲۰۰</u> =%۸۴	<u>۴۸۳۰</u> =%۸۰/۵	بهای تمام شده کالای فروش رفته
۵۰۰۰	۶۰۰۰	
<u>۸۰۰</u> =%۱۶	<u>۱۱۷۰</u> =%۱۹/۵	سود ناخالص
۵۰۰۰	۶۰۰۰	
<u>۴۴۰</u> =%۸/۸	<u>۵۷۲</u> =%۹/۵	هزینه های عملیاتی
۵۰۰۰	۶۰۰۰	
<u>۳۶۰</u> =%۷/۲	<u>۵۹۸</u> =%۱۰	سود خالص
۵۰۰۰	۶۰۰۰	
